

ПОЛИТИКА

Београд, среда 23. јул 2025.
Број 40097 година CXXII

Основана 1904. године
Оснивач Владислав Рибникар

Примерак
80 динара ***

СКЦ
одблокиран
после више
од пет месеци

Радници
из Италије
добродошли
у „Фијат”

потрошач
Петицију против
пестицида потписало
око милион грађана

РЕДИТЕЉ СЕРГЕЈ
лозница за „ПОЛИТИКУ”
Рат је тешка
болест која
мења људе

Како да
привреда буде
конкурентна и
ЕПС солвентан

стр. 8

стр. 11

стр. 12

стр. 17

стр. 10

ОШТРЕ ОСУДЕ БЛОКАДА ДОМОВА ПОЛИТИЧКИХ ПРОТИВНИКА

Дачић: Да није полиције, избио би грађански рат

Фото Танјут/М. Миливојевић

Потпредседник владе и министар унутрашњих послова Ивица Дачић оценио је јуче да идеја да се некоме долази пред кућу и да му се малтретирају чланови породице представља девијантно понашање и одлику агресивних групација које су, како је naveо, биле присутне у неким мрачним времененима.

„Не говорим ту само о фашизму, постојаје и Кју клукс клан у САД”, рекао је Дачић. Према његовим речима, опозициони лидери сазивали су конференције за штампу и тражили реакцију државе и полиције када се у прошlosti дешавало да неко

дође испред њихове куће да скандира нешто против њих. „То је нешто што сви треба заједно да осудимо. Ми не смејмо да градимо такво друштво у којем је насиље нормално и ко год да је насиљник треба да одговара”, казао је Дачић, пренео је Танјут. Како је naveо, његови родитељи деценијама су живели у најбољим односима са својим комшијама у Житорађи, али је 5. октобра 2000. неко предложио да се оде испред њихове породичне куће. „Ти људи су се после извињавали мојим родитељима и мени. Према томе, немој да радиш другима оно што не желиш да раде теби”, поручио је Дачић.

страница 5

Блокадери у Србији спроводе потпуно исте акције које су виђене свуде где је спровођена или покушана обожена револуција, истакла је председница Покрајинске владе Мара Јојковић

Фото М. Спасојевић

СУТРА НА ФАКУЛТЕТИМА У БЕОГРАДУ И НОВОМ САДУ Почињу пријемни испити

Миленија Симић Миладиновић

факултете почео 21. јула и, по плану, биће завршен до 1. августа.

Пријављивање кандидата на факултетима у Новом Саду је завршено, а у Београду траје још данас. Пријемни испити у оба ова универзитетска центра почињу сутра, с тим да ће на 31 факултету Универзитета у Београду (УБ) провере знања бити организоване до 29. јула, а на 14 факултета под окријем новосадског универзитета квалификационо тестирање на прагу високог образовања организоване се до 1. августа.

На пример, окончан је на Универзитету у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, а јуче је, после објављивања коначних резултата, упис у прву годину почeo на Државном универзитету у Новом Пазару и трајаће до 26. јула. У Нишу је упис на

страница 8

АУТОРСКИ ТЕКСТ АМБАСАДОРА КИНЕ ЗА „ПОЛИТИКУ”

Односи Кине и ЕУ су у сталном успону

Ли Мин

Ове године се обележава 50. годишњица успостављања дипломатских односа између Кине и Европске уније. За неколико дана председник Европског савета и председница Европске комисије посетиће Кину и одржаће нову рунду састанака лидера Кине и ЕУ. Иако су Кина и Европа удаљене хиљадама километара, Кина је одувек била добар пријатељ и партнери европских земаља, укључујући и Србију.

Године 1975. премијер Кине Чуо Енлај састава се са сер Соумсом, потпредседником Комисије Европске економске заједнице, и објавио историјску одлуку о успостављању дипломатских односа између Кине и ЕУ, што је био важан догађај у међународним односима у то време. Не само да је отворио врата размени и сарадњи између Кине и ЕУ већ је имао и дубок утицај на међународну ситуацију.

страница 7

Србија је један од најбољих европских пријатеља Кине, а кинеско-српски односи узор су пријатељству Кине са европским земљама

„Наш Ноле“ у раљама политike

Мирјана Чекеревац

„Професионални медији“ целе минуле недеље бавили су се одбраном Новака Ђоковића од „најприземнијих, бесомучних напада“ „зле власти“ и њених још горих таблоида, због његове подршке протестима у Србији.

На страну што је напад „режимских медија“, једног, заустављен брже него што је стварно и почeo, ова одбрана показала је невиђено лицемерје.

Баш у „професионалним медијима“, пре само неколико месеци, Ђоковић је за само четири дана прешао пут од „обичног лапрдала“ до „нашег великане“. И није му први пут. Пре годину и по стигао је од „нашег Нолета“ до „необразованог примитивца“ у истим тим медијима.

Све протесте у нашој земљи последњих година, а било их је онолико и разним поводима, пратили су позиви „професионалних медија“ глумцима, писцима, спортистима и иным јавним личностима да „стану на страну народа“. страница 6

€ 117,1811 дин ↓

www.politika.rs

redakcija@politika.rs

ДАНAS
16°/38°

СУТРА
24°/38°

ISSN 0350 - 4395

ЦРНА ГОРА 1 EUR;
РЕПУБЛИКА СРПСКА 1,20 KM;
ХРВАТСКА 8,00 HRK/1,06 EUR;
МАКЕДОНИЈА 50,00 DEN;
СЛОВЕНИЈА 1,20 EUR;
ФЕД. БИХ 1,20 KM;

9770350439027

ЗДРАВ ЖИВОТНИ
ВОДИЧ
са Данијелом
Давидов Кесар

ДАНАС ОД 18 ЧАСОВА ПОДКАСТ
НА ЈУТЈУБ КАНАЛУ „ПОЛИТИКЕ“
@politika1904

ГОСТ
МАРКО БРАКОВИЋ,
психотерапеут
и писац

И Лондон згрожен страдањима у Гази

Шефови дипломатија 27 држава, међу којима и више западних, осуђују акције Израела

Британски министар спољних послова Дејвид Лами изјавио је јуче да је „запаљен и згрожен гротескним“ нападима израелске војске на „гладне Палестинце који траже храну“ и упозорио да ће бити даљих санкција ако се рат ускоро не заврши. „Ово нису речи које обично користи министар спољних послова који покушава да буде дипломатски настројен, али када видите невину децу како пружају руку за храном и видите их убијене на начин на који смо виде-

Лами је упозорио да ће Британија наставити да позива израелску владу да „послуша 83 одсто своје јавности“ и омогући прекид ватре, преноси Танјут.

Такође је негира оптужбе да постоје дозволе за оружје које је издала Велика Британија које би се могле користити у Гази. Лами је демантовао и да су летови Британског краљевског ваздухопловства (РАФ) за извиђање делили обавештајне податке са израелском војском. На питање зашто је и даље у функцији

Војна акција током викенда резултираје највећим бројем жртава у скоро две године, а агенција за цивилну заштиту Газе саопштила је да је најмање 93 Палестинца убијено израелском ватром док су чекали у реду за храну.

Велика Британија се придружила 27 других земаља, укључујући Аустралију, Канаду и Француску, у осуди Израела због лишавања Палестинаца „људског достојанства“ и позивајући израелску владу да укине ограничења на проток помоћи, тврдећи да је патња цивила „дости-

Како наводи АФП, министри су указали да је „модел расподеле помоћи који је успоставила Влада Израела опасан, подстиче нестабилност и лишава становнике Газе њиховог људског достојанства“, кажу потписници о Хуманитарној фондацији за Газу (ГХФ) коју подржавају САД. Потписници такође позивају на ослобађање талаца које, како указују, „округло држи“ Хамас. Министри такође указују да се „чврсто противе свакој иницијативи усмереној на промену територије или демографије на окупираним палестинским територијама“, позивајући на прекид насељавања на тим територијама.

Висока представница Европске уније (ЕУ) за спољну политику и безбедност Каја Калас изјавила је јуче да је убијање цивила који траже помоћ у Гази неоправдано.

► Белгијски краљ Филип изјавио је да Европа „мора да покаже снажније лидерство“ поводом дешавања у појасу Газе, наводећи да тренутна ситуација траје предуго и да представља „срамоту за човечанство“

Каласова је на „Иксу“ написала да је разговарала са министром спољних послова Израела Гидеоном Саром, као и да му је поновила да војска те земље мора да престане да убија цивиле који чекају хуманитарну помоћ на пунктима међународних организација. „Све опције остају на столу ако Израел не испуни своја обећања“, додала је она.

Белгијски краљ Филип изјавио је да Европа „мора да покаже снажније лидерство“ поводом дешавања у појасу Газе, наводећи да тренутна ситуација траје предуго и да представља „срамоту за човечанство“. Током прексиноњег обраћања поводом националног празника Белгије, 21. јула, краљ Филип је казао и да је „међународно право децењијама било поуздан темељ на који се државе могу ослонити“, али да се данас „отворено доводи у питање“, преноси бриселска агенција Белга. М. Г.

Незамислivi призори разарања и патње Палестинаца у појасу Газе

ли последњих неколико дана, наравно да Британија мора да то озваничи“, реагује Лами.

Он је истакао да Велика Британија не може сама да наметне крај рату. „Дубоко жалим што Велика Британија нема моћ да оконча рат. Волео бих да можемо, али истини је да нисмо у стању да то урадимо... Морамо да радимо у партнериству са нашим савезницима. И бодјим се да ако не видимо крај овог рата, биће још акције“, истакао је он.

Израел је у понедељак покренуо ваздушне нападе и копнену операцију у Гази, усмерену на Деир ел Балах, главно средиште хуманитарних напора.

више од 300 лиценци, Лами је нагласио да је суспендована продаја оружја које се може користити у Гази. „Задовољан сам што ни на који начин нисмо сачувани у кршењу међународног хуманитарног права. То је свесна обавеза коју преузимам као министар спољних послова“, истакао је он.

Израел је у понедељак покренуо ваздушне нападе и копнену операцију у Гази, усмерену на Деир ел Балах, главно средиште хуманитарних напора.

ПОЛИТИКА

ВЛАДИСЛАВ РИВНИКАР, оснивач
рез. капетан, погинуо 1. септембра 1914.
ДАРКО РИВНИКАР, уредник
рез. капетан, погинуо 31. августа 1914.
ДР СЛОБОДАН РИВНИКАР, уредник
рез. потпуковник, умро 24. септембра 1924.
ВЛАДИСЛАВ СЛ. РИВНИКАР, директор
носилац Партизанске споменице 1941.
умро 1. децембра 1955.

Оснивач и издавач:
Политика новине и магазини д.о.о.
Трг Политика 1, 11000 Београд

Штампа:
АПМ прнт Београд

Уредништво:
В. д. лаваној и одговорни уредника
Марко Албуновић

Заменик лаваној и одговорни уредника
Биљана Баковић

Деск Дејана Ивановић
Севеј Јелена Церовина
Полицијска Бојан Билбија
Економија Јасна Петровић Стојановић
Друштво Данијела Ђоковића
Политехнички Александар Апостоловски
Културна Гордана Поповић
Србија Горан Волф
Србија Иван Цветковић
Београд Јулијана Симић-Тенишић
Фељшон Дарко Пејовић
Ноћни Биљана Митриновић Рашевић

Уредник веб редакције Владимир Вуковић

Пословодство:
Директор Мира Глишић Симић
Директор Бобан Райић
Финансије Гордана Кланшћек
Продукција Зоран Костић
Административни послови Иван Стевановић
Комерцијала Катарина Ђиновић

Адреса редакције:
Трг Политика 1, 11000 Београд
redakcija@politika.rs
Телефони:
централа 330-11-01
секретаријат 330-1682
Београдска хроника: 330-1757,
факс: 337-1363
оглашно: 330-1547,
читуље и мале огласе: 330-1259
претплата: 330-1611
preplata@politika.rs
Електронско издање: www.politika.rs

Copyright Politika ©

Шта би могла да открију објављена документа о атентату на Мартина Лутера Кинга

Влада САД објавила је више од 230.000 страница докумената која се односе на атентат на активисту за људска права Мартина Лутера Кинга 1968. године, након што је председник Доналд Трамп раније ове године наложио њихово декласификација. Ти подаци, десетијама чувани у владиним архивима, укључују записе ФБИ, ЦИА и друге релевантне материјале из истраге, јавља Си-Би-Ес нјуз.

Вљевени документи садрже и информације о Џејмсу Реју, који је осуђен за убиство Кинга. Он је побегао из САД, а касније је ухапшен и изведен пред суд. Реј се изјаснио кривим за убиство Кинга годину дана након атентата и осуђен је на 99 година затвора, али је касније повукао признање и годинама је безуспешно тражио ново суђење. Декстер Кинг, Лутеров син, састао се с Рејом у затвору 1997. године, рекавши касније да верује његово

да приступи документима с поштовањем, наглашавајући да је атентат на њиховог оца дубоко личан губитак. Бернис Кинг је изразила забринутост због поновног сумочавања с трауматичним детаљима, док је нећак Алавеџа Кинг подржала објављивање, називајући то историјским кораком ка истини.

Иако је Реј осуђен за убиство, породица Кинг и неки званичници сматрају да је убиство било део шире завере, док је Министарство правде у неколико наврата потврдило да је осуђени деловао сам.

Уз подршку Кингове породице, у Мемфису је 1999. године одржано суђење Лојду Џоверсу, за кога се тврди да је знао за заверу за убиство. Десетине особа су

► Трамп наредио објављивање архивске грађе ФБИ, ЦИА и других служби

Мартин Лутер Кинг лежи погођен, пријатељи показују одакле су испаљени хици: Мемфис, 4. април 1968. године

Кинг је 4. априла 1968. стајао на балкону хотела „Лојл“ у Мемфису, када је, око 18 часова, убијен из ватреног оружја. Био је у овом граду да подржи штрајк радника санитарних служби који су протестовали због лоших услова рада и ниских плату. Канцеларија директора Националне обавештајне службе (ОДНИ) наводи да објави

тврђњама о невиности. Реј је умро је 1998. године, преноси Танјут. Директорка ОДНИ Тулси Габард рекла је да су Кингови пријатељи имали прилику да прегледују досије пре него што су постали јавни. Реакције породице Кинг биле су различите. Двоје Лутерове деце, Бернис Кинг и Мартин Лутер Кинг Трећи, позвали су јавност

сведочиле, а порота у Мемфису утврдила је да су Џоверс и неименоване друге особе, укључујући владине агенције, учествовали у завери за убиство Кинга, преноси Бета.

Није јасно шта ће и да ли ће објављени записи открити нешто ново. Научници који се баве Кингом желели су да виде које је информације ФБИ разматрао и ширео као део истраге, рекао је Рајан Џонс, кустос у Националном музеју грађанских права у Мемфису. „То је кључно с обзиром на чињеницу да америчка јавност у то време није била свесна да ФБИ, који је укључен у истрагу, води кампању blažeња како би дискредитовао истог човека док је био жив. Они су били исти биро који је и примао обавештења о покушајима атентата на Кинга и игнорисао их“, рекао је Џонс. Документи ФБИ објављени током година показују да је ова тајна служба прислушивала Кинга и користила доушнике да би добила компромитујуће информације о њему.

„Био је непрестано мета инвазивне, предаторске и дубоко узнемирујуће кампање дезинформација и надзора“, саопштила је породица Кинг, наводи агенција АП. М. Галовић

УКРАТКО

Амнсти: израелски напад на затвор у Ирану је злочин

Лондон – Израелски ваздушни напади на затвор Евин у Техерану 23. јуна представљају озбиљно кршење међународног хуманитарног права и морају да буду кривично истражени као ратни злочини, саопштила је јуче организација „Амнсти интернешенел“ након детаљне истраге. Према извештају те организације, који се заснива на сателитским снимцима, видео-материјалу и изјавама очевидаца, израелска војска је извршила вишеструке ваздушне нападе на затвор Евин, усмртивши најмање 80 цивила и изазвавши озбиљна разарања на неколико локација унутар затворског комплекса.

Напад је изведен у време када је затвор био препун затвореника и цивила, укључујући породице затвореника. Према иранским званичницима, међу жртвама је 79 мушкира и жена, укључујући петогодишњег дечака. Међу погинулим су били и запослени у затвору, социјални радници и други цивили.

„Амнсти“ тврди да према међународном хуманитарном праву затвор Евин, као цивилни објекат, није могао да буде оправдан као војни циљ. Докази, наводи организација, указују на то да је израелска војска намерно циљала цивилне објекте, што чини напад ратним злочином. „Амнсти“ је такође издао саопштење у којем се тражи да сви одговорни за напад, укључујући и високе израелске званичнике који су се похвалили нападом на друштвеним мрежама, буду изведен пред лицем правде, преноси Танјут.

Румунија од Израела купује системе ПВО

Букурешт – Румунија је, усред модернизације своје одбране, саопштила да је постигла седмогодишњи споразум са Израелом о набавци војних противваздушних система, вредних више од две милијарде евра. „Министарство одбране и израелска компанија ‘Рафаел‘ потписали су оквирни споразум о набавци шест система кратког домета“, наводи се у саопштењу Владе Румуније, која је чланица НАТО-а. Румунски министар одбране Јонуц Моштеану је недавно најавио телевизији упоредио ове одбрамбене батерије са „Гвозденом куполом“ која се користи за „заштиту Тел Авива од иранских напада“, преноси Бета.

Седиште Организације УН за образовање, науку и културу у Паризу

САД иступиле из Унеска

Вашингтон – Сјединене Америчке Државе саопштиле су јуче да су се повукле из Организације Уједињених нација за образовање, науку и културу (Унеско), оценивши да даље чланство није у националном интересу САД. „Унеско промовише подељење друштвене и културне агенде и придаје превелик значај циљевима одрживог развоја Уједињених нација, глобалистичкој идеолошкој платформи за међународни развој која је у супротности са нашом спољнополитичком стратегијом „Америка на првом месту”, изјавила је портпаролка Стејт департмента Тами Брус, јавља Ројтерс.

► Трампова администрација нездовољна наводним антиамеричким и антиизраелским ставовима организације

Трамп је још у фебруару ове године наложио спровођење анализе чланства САД у Унеску, са посебним нагласком на испитивање потенцијалног антисемитизма и непријатељских ставова према Израелу унутар организације, навео је званичник Беле куће, преноси Танјут.

Након завршетка анализа, америчка администрација изразила је забринутост због, како се наводи, пристрасности Унеска у корист Палестине и Кине, као и због спровођења политики у области различитости, равноправности и инклузије које су, према мишљењу Беле куће, у супротности са интересима америчког народа. „Председник Трамп ће повући Сјединене Државе из Унеска, који подржава подељење и друштвено контроверзно

не циљеве који немају додирне тачке са здравим разумом и вредностима за које су се грађани САД изјаснили на изборима у новембру”, изјавила је заменица портпарола Беле куће Ана Кели.

Међу спорним активностима Унеска, администрација САД посебно је истакла објављивање приручника за борбу против расизма 2023. године, као и иницијативу из 2024. године под називом „Transforming MENTalities”, која се фокусира на преиспитивање мушких ставова о родним питањима, нарочито о „штетним родним нормама”. Такође се критикује и извештај о видео-играма из 2023. у којем се игре посматрају као потенцијално средство за промовисање родне равноправности и сужбијање дискриминаторног понашања.

САД такође оптужују Унеско да преко свог Извршног одбора спроводи „антиизраелске и антијеврејске одлуке”, међу којима се издваја одлука о проглашењу јеврејских светилишта за „палестинску светску баштину”. Званичници Беле куће наводе да организација редовно користи изразе да је „Палестина окупирана територија”, док, како тврде, не износи критике на рачун Хамаса.

„Њујорк пост” наводи и да је Трамп већ повукао САД из Унеска 2017. године из истих разлога, док су САД први пут напустиле ову организацију 1984. године за време председника Роналда Регана, који је тада оптужио Унеско за „екстремну политизацију”, „непријатељство према слободном тржишту и штампи”, као и за „неконтролисану потрошњу буџета”. Повратак САД у Унеско уследио је 2003. године, за време председника Џорџа Буша Млађег, док је председник Џо Бајден поново успоставио чланство 2021. године.

Протест ученика испред школе у Бангладешу на коју је пао авион

Дака – Више стотина ученика протестовало је јуче у близини школе у Даки на коју је пао тренажни авион Ратног ваздухопловства Бангладеша са захтевом за одговорност за несрећу, надокнаду штете породицама жртава и обуставу пробних летова. Број жртава у несрећи која се десила преkjуче порастао је

на 31, а међу њима је 25 ученика школе „Мајлстоун” на коју се авион срушио, као и његов пилот, саопштиле су власти нови биланс.

Батрогасци су додатно обезбедили место несреће у густо насељеном делу града, а војна истрага је у току. У Бангладешу је јуче био дан жалости, јавља Бета.

Људи и догађаји

Демонстранти ометали интервју лидерке АФД-а

Демонстранти су ометали интервју лидерке немачке крајње десничарске странке Алтернатива за Немачку (АФД) Алис Вајдел током телевизијског преноса ујутро на немачкој јавној телевизији АРД, због чега су неки делови били нечујни за публику. Група од двадесетак демонстраната, међу којима су били и активисти антифашистичких организација, окупила се испод привременог студија у Берлину. Помоћу звучника и узвишкања, демонстранти су својим звиждањем, викањем и музиком ометали интервју, преноси Танјут.

Зеленски предлаже да се састане са Путином

Ових дана, а можда и већ данас, очекује се наставак директних преговора Украјине и Русије, вероватно опет уз турско посредовање у Истанбулу

Украјински председник Владимир Зеленски поново је јуче своју понуду да се састане са руским председником Владимиром Путином и да преговори о окончању рата у Украјини, јавља агенција АП. „Украјина никада није желела овај рат и Русија је та која мора да окончи рат који је сама започела”, рекао је Зеленски у објави на „Телеграму”. Зеленски је у понедељак у вечерњем обраћању најавио да ће на састанку са руском делегацијом украјинску региону поред Крима, анектираног 2014. године, као и одрицање од сваке западне војне помоћи и чланства Украјине у НАТО-у. Кијев је одбацио те захтеве као неприхватљив ултиматум, преноси Танјут.

Претходне две рунде преговора између руске и украјинске делегације одржане су у Истанбулу, а руски медији су навели да ће тај град вероватно и овог пута бити домаћин састанка. Разговори у мају и јуну довели су до низа размена ратних заробљеника и тела палих војника, али нису довели до других споразума.

Током последњих преговора у јуну, Русија је поново изнела захтеве, укључујући уступање Украјине четири региона поред Крима, анектираног 2014. године, као и одрицање од сваке западне војне помоћи и чланства Украјине у НАТО-у. Кијев је одбацио те захтеве као неприхватљив ултиматум, преноси Танјут.

ни и подстакли Москву да преговара о прекиду ватре пре истека ултиматума Трампа Русији, јавља агенција АП.

Током онлајн састанка Контакт-группе за одбрану Украјине, британски министар одбране Џон Хили називао је јуче тај ултиматум „тренутком максималне прилике”, преноси Бета. Контакт-група, којом копредседају Велика Британија и Немачка, окупља око 50 земаља које пружају војну помоћ Украјини.

Британски министар је додао да су се Лондон и Берлин сложили да сарађују у испоруци ракета за противваздухопловну одбрану Украјине. Немачки министар одбране Борис Писторијус рекао је да ће две земље обезбедити

Фабрика дронова „геран”, верзије иранских „шахеда”, у Русији

Портпарол Кремља Дмитриј Песков рекао је да је „потребно много послана пре него што се детаљно разговара о могућности састанака на високом нивоу и у својој изјави није навео датум за разговоре у Истанбулу. Он је изразио наду да ће се нова рунда разговора са Украјином „одржати ове недеље“. Руски медији су објавили да је планирано да се нова рунда преговора одржи 24. и 25. јула у палати Чираган у Истанбулу. Украјински председник је изјавио да су мировни преговори Москве и Кијева заказани већ за данас. Међутим, како је турски дипломата изјавио за РИА новости, Турска још увек није добила конкретне сигнале у вези са датумом могућег трећег круга преговора између Русије и Украјине.

Путин је одио претходне понуде Зеленског за састанак лицем у лице. Украјински и западни званичници оптужили су Кремљ да одугољачи у разговорима како би руска војска наставила напредовање на терену. Русија тренутно држи око 20 одсто територије Украјине.

Становница Кијева са љубимцем и спасиоци после поготка дрона

Кремљ је, међутим, изразио спремност да настави преговоре са Украјином, након што је амерички председник Доналд Трамп дао 50 дана Русији да преговори о споразуму или ће се се сукочити са оштрим санкцијама и наставком испоруке оружја Кијеву. Британске власти су јуче позвале савезнике Украјине да спроведу „педесетодневну кампању интензивног наоружавања“ који би ојачали војну подршку Украјини.

200.000 граната за противваздухопловне топове „гепард“, које користи украјинска војска.

Украјински министар одбране Украјине Денис Шмихаљ изјавио је да ће Украјини следеће године бити потребно најмање 120 милијарди долара за одбрану.

Према његовим речима, више страних компанија је спремно да сарађује и ради у Украјини, а посебан фокус је на нове испоруке најефикаснијих средстава за заштиту ваздушног простора, укључујући и она способна да обарају балистичке ракете. Он је најавио спремност Украјине да „поделијединствено борбено искуство, технологије и иновације са партнерима“. „Предлажемо да савезници стварају једничка предузећа, лиценце за трансфер и отварају производне погоне у земљама партнера. Током рата, такви производи ће бити усмерени на потребе украјинских одбрамбених снага, а у будућности ће ојачати и наше партнери“, написао је Шмихаљ. **Милан Галовић**

Неонацистичка група преузела одговорност за ликвидацију у Кијеву

Припадници северноамеричке неонацистичке групе под називом „The Base“ преузели су одговорност за убиство припадника украјинске безбедносне службе (СБУ) у центру Кијева 10. јула, саопштено је путем њиховог телеграма канала, уз поруку да је „то тек почетак“.

Инцидент изазвао је забринутост због активности екстремистичких мрежа у Украјини, у тренутку док се земља сукочи са ратом и унутрашњом нестабилношћу, наводи Франс 24. Украјинске власти су потврдиле да су двојица осумњичених за убиство ликвидирана и да их повезују са руским обавештајним структурима, међутим, нису помињали групу „The Base“.

Ова група је основана 2018. године у САД, позната је по екстремистичкој идеологији, антисемитизму и заговарању „беле надмоћи“. Европска унија је ову организацију 2024. године ставила на листу терористичких група.

Експерти истичу да се „The Base“ сматра водећом мрежом тзв. „акцептационистичких“ неонациста, екстремиста који

позивају на насиљно рушење постојећег друштвеног поретка како би створили расно „чисту“ државу.

За разлику од сличних група које делују претежно на интернету, „The Base“ организује физичке обуке и планира конкретне нападе. Више чланова групе ухапшено је у САД између 2019. и 2021. године под оптужбама за планирање убиства и нападе.

Организација је у више наврата наговештавала намеру да створи „етно-државу“ – сепаратистичку белу територију и сада, под шифрованим именом „White Phoenix“, промовише идеју освајања дела украјинске Закарпатске области, на граници са Словачком, Мађарском и Румунијом.

Према тврђњима аналитичара, лидер групе „The Base“ Риналдо Нацаро, који живи у Русији и има руску супругу, отворено подржава насиљне акције искључиво у Украјини.

Екстремистичка пропаганда ове групе укључује позиве на саботаже и уништавање инфраструктуре, уз понуду и новчаних награда, што додатно подстиче сумње на могуће финансирање или координацију са руским службама.

Олег Коробченко и Милорад Додик јуче у Палати Републике у Бањалуци

ПРЕДСТАВНИЦИ ТАТАРСТАНА У ПОСЕТИ СРПСКОЈ

Односи с Русијом нису ствар тренутка, већ дуге историје

У најразвијенијој руској регији складно живе четири милиона становника 176 националности, од којих су пола мусимани, а пола хришћани

Og našeg sticanja dajisnika

Бањалука – Имамо потребу сачинити конкретне програме сарадње и изаћи пред председника Руске Федерације Владимира Путина и рећи да реализујемо договорене послове, рекао је председник Републике Српске Милорад Додик, након радног састанка с делегацијом Републике Татарстан, коју у дводневној посети Српској предводи потпредседник татарстанске владе Олег Коробченко, који је и министар индустрије и пртљажнице.

Поред проширене делегације Татарстана, састанку су присуствовали и председник Скупштине РС Ненад Стеванчић, премијер Радован Вишковић, руски амбасадор Игор Калабухов и шеф Представништва РС у Москви Душко Перовић.

Подсетивши да је Татарстан република са развијеном индустријом и технологијом, Додик је истакао да само универзитет у Казанима има преко 60.000 студената.

„Наша сарадња с Руском Федерацијом и братским Татарстаном заснива се на чињеници очувања односа с Русијом у изазовним временима. Настојали смо очувати висок степен сарадње, што није било једноставно. Нисмо одустајали од пријателских односа ни по цену свих неогудности. Увек смо имали место потпуног разумевања за нашу позицију и исправно је да смо водили политику неувођења санкција Руској Федерацији”, рекао је Додик на конференцији за новинаре.

Он је закључио да санкције од стране БиХ не би направиле штету Русији,

истакавши да се Српска томе противила јер се „ради о пријатељству и чињеници да односи међу државама и народима нису ствар тренутка, већ дугачке историје која се баштини између свих народа на Балкану и свих народа у Руској Федерацији, а посебно руског и српског народа”.

„Ова посета за нас долази у веома делкатном тренутку, када планирамо да појачамо наш економски узлет. Српска у ових шест месеци наставља раст економије и раст БДП-а који прелази два одсто, остварили смо приходе веће за 115 милиона евра, задржавајући исти ниво запослености, без обзира на изазове везане за смањење наруџбина из западне Европе”, истакао је Додик. Он је изјавио да ће с представницима Татарстана трагати за пројектима, и комерцијалним и државним, и развити их наредних дана на билateralним састанцима из различитих области.

Напоменује да већ постоји споразум између универзитета и да постоји жеља да се продуби та сарадња. Захвалио је руководству Татарстана и председнику Русије за одлуку да сарађују, додавши да Српска у региону показује далеко боље макроекономске резултате од других, те да верује да ће у наредном периоду повећати производњу и домаћи производ.

„Разговарали смо на бази раније потписаног протокола између наше две републике и програма до 2026. године. Видимо прилику да направимо пројекте и поспешимо сарадњу, упознамо се, не само у области привреде већ и науке, културе, образовања, спорта, омладинских

политика и свега што је важно за оба друштва. Подршку за овај протокол имамо и од председника Путина”, naveo је Додик.

Потпредседник Владе Републике Татарстан Олег Коробченко изјавио је да постоји спремност да се ради на великом броју пројекта у РС.

„Овде можемо формирати енергетску базу, можете прерађивати метале и можете радити секундарну обраду метала. Ако се будемо могли пријучити „Турском току” и добити овде гас, можемо употребити прерађивачка предузећа која се могу бавити и производњом вештачких ћубрива. Татарстанске фирме имају искуство и могу да помогну Српској”, naveo је Коробченко.

Рекао је да ће довести предузећа која ће се бавити секундарном прерадом.

„То су нови материјали, пертромемијски материјали и материјали у грађевини и веома је велики број могућности. Српска је богата рудама и рудницима и људима и научним потенцијалом и има могућност да се ради са ЕУ. Конкрентне пројекте ћемо мобици да кажемо на крају наше посете”, истакао је Коробченко.

Он је додао да је Татарстан највише економски развијен регион у Русији, чији је бруто производ већи од 60 милијарди долара, са четири милиона становника и имају 175 различитих националности, од којих су пола мусимани, а пола хришћани са завидним суживотом.

„Производимо и прерађујемо нафту, имамо развијену бродоградњу и авионску индустрију”, рекао је Коробченко.

Младен Кременовић

Ђељошај у ФБИ, а Влада Црне Горе је – необавештена

Премијер Спајић није знао за потпредседничко путовање у САД. – Да ли је концесија црногорских аеродрома позадина могуће афере

Og našeg dajisnika

Подгорица – Боравак потпредседника црногорске владе и министра економског развоја Ника Ђељошаја у САД, где се састао с директором ФБИ-ја Кашом Пателом и Ричардом Гренелом, бившим специјалним изасланником америчког председника Доналда Трампа, није само контроверзан већ дубоко забрињавајући сигнал о стању институцијалног поретка у Црној Гори.

Наиме, из кабинета премијера Милојка Спајића поручено је да влада није имала никакво сазнање о Ђељошајевом путовању, да није усвојена званична платформа, нити су трошкови покривени из државног буџета. С друге стране, сам Ђељошај у својим изјавама говори као да је иступао у име владе и представљао државне интересе у стратешки важним разговорима. Све ово сада отвара читав низ питања – правних, политичких, али и безбедносних.

Најпре, да ли је уопште могуће да потпредседник владе самоницијативно одлази у посету институцијама друге државе, разговара о безбедносним, инвестиционим и стратешким темама – без знања премијера и владе? У било којој функционалној демократији овакав акт био је оценење као грубо прекорачење овлашћења. Не постоји практика у којој министар може „приватно” да посећује шефове обавештајних и безбедносних служби стране државе, а да то не изазове институционални потрес, политичку одговорност и, најчешће, оставку или смену.

У овом случају, састанак с директором ФБИ-ја додатно компликује ситуацију. Ова тајна служба је америчка федерална криминалистично-безбедносна агенција, фокусирана на унутрашњу сигурност, борбу против тероризма, организованог криминала и шпијунаже. То што Ђељошај тврди да је с директором ФБИ-ја разговарао о „инвестицијама и владавини права” – једноставно не одговара реалним надлежностима те агенције.

Посета се догодила одмах након контроловерзног завршетка тендера за концесију на црногорске аеродроме, којим је председавао баш Ђељошај. Џео процес пратије се тензије, међусобне оптужбе чланова тендурске комисије, као и отворен сукоб

Ник Ђељошај

с Међународном финансијском корпорацијом, саветником у поступку, коју је Ђељошај оптужио за фаворизовање јужнокорејске фирме. На крају, управо та компанија – „Incheon International Airport Corporation” – изабрана је као најбољи понуђач, упркос противљењу Ђељошаја, који је једини члан комисије с извршењем мишљењем. У истом тренутку, спекулише се да је другопласирана компанија ЦААП (Cagragacion America Airports), луксембуршки-америчка фирма блиска интересним структурима из Трамповог окружења и повезана с компанијом која управља аеродромом у Тирани. Ђељошајеви контакти с Гренелом, Трамповим лоялистом и бившим изасланником за Балкан, додатно подгревају сумње о могућем лобирању – чак и мимо званичних процедура Црне Горе.

Уколико се потврди да влада заиста није била обавештена о путу и састанцима, премијер ће морати јасно да одговори како је могуће да потпредседник владе самостално води спољну политику и безбедносне разговоре. Црногорска јавност од којем својству и конкретно о чему је разговарао с директором ФБИ-ја, ко му је омогућио и припремио те састанке, зашто је из целог процеса искључена влада и да ли су разговори повезани с тендерским процесом.

Ово није маргинална политичка епизода – већ озбиљан тест зрелости црногорских институција. Ако овакви потези прођу без икаквих последица, шаље се порука да министри могу да воде сопствену политику, одржавају тајне састанке са страним службама и потенцијалним лобистима, и да се још тиме јавно хвале, без икакве одговорности.

Новица Ђурић

Претње председнику Српског народног већа у Хрватској

Председник Српског народног већа (СНВ) у Хрватској Борис Милошевић објавио је да је примио анонимно претеће писмо с потписом „хрватски бранитељ” и усташким поздравом „за дом спремни”. „Неко се охрабри и потрудио да стави претње и говор мржње на папир и да пошаље поштом”, написао је Милошевић на „Фејсбуку”, уз фотографију писма.

Милошевић је назван „необријаним четником”, „једним од четничких војвода у Хрватској, али и у српском свету”, а Српско народно веће „четничким народним већем”. У писму се помињу и логори у Јасеновцу и Јадовни, а наводи се и да је усташки поздрав „за дом спремни” био „мотив хрватским бранитељима у рату 1990-их, посебно онима из Хрватских одбрамбених снага (ХОС), у борби против четника”. У потпису је „хрватски бранитељ”, уз усташки поздрав „за дом спремни”, преноси портал загребачког недељњика „Новости”, преноси Танјут.

Претеће писмо Милошевићу дошло је након што је он у суботу поручио да у Хрватској величање усташа и НДХ мора наћи на осуду политике, медија, цивилних удружења и грађана, иначе као друштво држава иде у пропаст. То је поручио у Банском Грабовцу на обележавању годишњице почетка устанка на Банији под војством Васиља Гаћеше и комеморацији жртвама усташке одмазде.

Милошевић је јуче изјавио да се осећа сигурно и да не стражује за живот своје породице и себе, али да је претење које су му упућене схвatio озбиљно, због чега је случај пријавио полицији. Такође, поручио је да је писмо послато њему упућено читавој српској заједници која живи у Хрватској.

Неизвесна седница о безбедности

Подгорица – Премијер Милојко Спајић неће се појавити на седници Савета за одбрану и безбедност, која је била назначана за данас у 14 сати, потврђено је из Кабинета председника Црне Горе Јакова Милатовића. Из Милатовићевог кабинета наводе да су из владе поручили како премијеру не одговара предложен термин – ни у среду, ни у четвртак.

Подсећају и да се седница савета може одржати само јој ако присуствују председник државе, председник скупштине и председник владе. У овом тренутку одржавање седнице је под знаком питања. Председник Милатовић је седницу заказао због ескалације насиља и сукоба криминалних кланова, уз оцену да држава мора да покаже одлучност и организованост. Милатовић је саопштио да је спреман да се савет одржи до којем термину који премијер одреди. Одлука премијера Спајића да не присуствује долази у тренутку када је Црна Гора уздрмана низом бруталних инцидента – од убиства Ивана Милатића у Подгорици, преко пребијања председника Општине Будва Николе Јовановића, до ликвидације Игора Недовића у Старој Вароши. У тренутку ка-

Борис Милошевић

лост, и да српску заједницу у Хрватској очекује још један концерт Томпсона, а након тога обележавање 30 година „Олује”, односно страдања српског становништва. „Ту су увек повишене емоције, повећане тензије и у јавности, тако да ове појаве свакако могу допринети томе да се те тензије повећају, што свакако није добро и ја се надам да ће ипак сви ти дани проћи мирно”, поручио је Милошевић.

да безбедност клизи из руку институцијама, политичко обрачунавање делује не само неодговорно, већ и опасно. Савет за одбрану и безбедност није место за показивање политичких мишића, већ за доношење хитних и конкретних одлука у интересу свих грађана. Н. Ђ.

Малолетници из Србије ухапшени због покушаја убиства у Херцег Новом

Херцегновски полиција и тужилаштво, радећи на расветљавању покушаја убиства прошле суботе око 23.30 часова, када је више особа напало малолетника старат 16 година из Херцег Новог, који је том приликом задобио убодну рану ножем, пронашли су и преостале учеснике тог инцидента, од којих је један ухапшен. Како је саопштено из Управе полиције Црне Горе, лоциран је и други малолетник из Београда, држављанин Србије старат 17 година, који је лишен слободе због сумње даје ка

Вучић се састао са Мотиком и Симанићем

Председник Србије Александар Вучић састао се јуче у Председништву са архитектом Новицом Мотиком и кошаркашем Боришом Симанићем, са којима је, навео је, имао срдачан, пријатељски сусрет, објављено је на инстаграм налогу „будућностербијав“. Мотика је оснивач и власник архитектонског студија „Мотика“ из Зворника, а недавно је подржao пројекат вртића у Брањеву, донирајући комплетну документацију.

Симанић је бивши српски пррезентативац, који је повређен наступајући за Србију на Светском првенству у кошарци 2023. године, када га је ударио један играч Јужног Судана у утакмици трећег кола групне фазе, пренео је Танјут. Симанић је услед тог удараца морао да буде подвргнут операцији и тада му је одстрањен бубрег. **Ј. Ф.**

Наставак суђења тројици Срба у случају „Бањска“

У основном суду привремених институција у Приштини јуче је испитивањем сведока настављено суђење у случају који се води против тројице Срба – Душана Максимовића, Владимира Толића и Благоја Спасојевића – ухапшених након догађаја у Бањској у септембру 2023. године, које тужилаштво терети за наводни напад на уставни поредак тзв. Косова и наводни тероризам. Јуче су саслушана двојица сведока тужилаштва.

Јована Филиповић, адвокат Душана Максимовића, изјавила је да први сведок који је саслушан није имао сазнања о лицима којима се суди у овом поступку. „Што се тиче другог сведока, он је изнео информације у вези с нападом када је био радник комплекса ‘Рајска бања’, пренео је суду оно што је видео и чуо. Нарочито смо посветили пажњу овом сведоку, јер је Душан Максимовић био радник овог комплекса. Исказ овог сведока потврђује оно што је Максимовић тврдио од самог почетка поступка“, рекла је Филиповићева. Додала је да су суду предложили сведоке који ће потврдити Максимовићев алиби. „Сведоци ће потврдити где је био и шта је радио Душан Максимовић, како би се утврдило да он није имао везе с нападом који се десио“, казала је адвокатица, пренео је Танјут.

Милош Делевић, адвокат Владимира Толића, изјавио је да сведоци који су саслушани нису поменули његовог браћеника. „Они су тим непомињањем потврдили оно што ми тврдимо од самог почетка – да је Толић имао минорну улогу у овим дешавањима. Ова сведочења немају доказну вредност у односу на Владимира Толића“, истакао је Делевић. Суђење у случају „Бањска“ биће настављено у четвртак.

У Бањској код Звечана, на северу АП Ким, у ноћи између 23. и 24. септембра 2023. године дошло је до сукоба групе локалних Срба и тзв. косовске полиције, у којем су убијена тројица Срба и један припадник тзв. косовске полиције, Албанац. Приштинске власти су након дешавања у Бањској ухапсиле Душана Максимовића, Благоја Спасојевића и Владимира Толића и они су од тада у притвору. Тзв. специјално тужилаштво у Приштини подигло је у септембру 2024. године оптужницу против 45 особа због сумње да су учествовале у дешавањима у Бањској и захтевало да се преостали оптуженима суди у одсуству, али је основни суд одбио тај предлог због тога што су за оптуженима расписане међународне потернице.

Такође, у основном суду привремених институција у Приштини јуче је Драгану Ристићу (76) прочитана оптужница за наводни ратни злочин против цивилног становништва у Ђаковици током сукоба у АП Ким. **Ј. Ф.**

Утврдићемо одговорност за надстрешницу, али и за уништавање наше земље

На великој прослави поводом отварања ауто-пута председник Србије Александар Вучић јуче је у Пожеги рекао да је посао државе да се пронађу одговорни и да пад надстрешнице у Новом Саду, али и да следи време одговорности за све оне који су уништавали земљу после тога. „То значи да ће морати да одговарају сви они који су нам уништавали образовни систем, који су нам од факултета правили свиње, сви они који су нам разарали земљу и институцију у претходним неколико месецима. Али ћемо исто тако морати и себе да мењамо. Мораћемо ми добро да се погледамо у очи и оне људе који су владали лоше у свим срединама где смо на власти, и на централном и локалном нивоу да мењамо у најкраћем могућем року“, рекао је Вучић.

Нагласио је да слика која је јуче послата из СКЦ није слика свих људи који подржавају блокаде, већ је слика оних који су ту блокаду организовали и, како је рекао, који су анархисти. „Има много бахатих и арогантних људи. Део смо

променили, део нисмо. Морамо да наставимо са тим процесом. Морамо свој однос према људима да променим. Више пажње, више бриге и тако даље. Тако да, то је ствар која је најважнија“, рекао је Вучић. Истакао је да је циљ да се сачуваша мир и стабилност у Србији. „Важно је да гледамо у будућност и да им пружимо руку помирења. Победили смо, али наша победа је успех Србије, а не свађа са браћом и сестрама у земљу“, рекао је Вучић.

Говорећи о дешавањима на факултетима у блокади, чији су неки студенти и професори учествовали у протестима и у блокади наставе, Вучић је рекао да су се „данас потуки између себе“ на Филолошком факултету у Београду. Такође је казао да се данас догађа све оно што је раније речено професорима, „да неће дати професорима да уђу на факултете“. Он је казао да одговорни за насиље „треба да одговарају“, а да професори ма и онима који нису починили насиље

Фото: „Инстаграм“ будућностербијав

Са грађанима на прослави поводом отварања ауто-пута

треба пружити руку да „заједно и ујединени“ могу допринети развоју Србије.

Он је поручио да не треба улазити у политику уколико ниси спреман да чујеш сваког човека и разумеш ње-

гове потребе. „Изабран си и плаћен да помажеш народу, а не себи. Много тога лошег се дешавало у претходних седам месеци, следи питање принципа одговорности, кривично-правне и сваке друге, политичке. Али ми мора-

мо себе да мењамо, своје редове пропустимо и посветимо се народу“, истакао је.

Председник Србије је изјавио да премијер такозваних косовских институција Албин Курти, „и многи други“ покушавају да претерају Србе са њихових вековних огњишта на Косову и Метохији, као и да он „намерно ћутим на њихове провокације“ да би се сачували мир и стабилност. „Склапаћемо се од сукоба, али ћемо увек бити уз народ на Ким и увек ће Косово и Метохија бити део Србије“, рекао је Вучић и истакао да не треба потенцијати Србију. „Намерно ћутим, не одговарам на њихове провокације. И да не помислите да је то симбол слабости, није, то је симбол снаге. Само хоћу да чувамо мир и стабилност“, рекао је Вучић.

Народном слављу које је организовао Драган Ј. Вучићевић из „Информера“, поред осталих, присуствовали су председница Скупштине Србије Ана Бранић, председник СНС Милош Вучићевић и министар полиције Ивица Даћић. **Б. Р.**

ОШТРЕ ОСУДЕ БЛОКАДА ДОМОВА ПОЛИТИЧКИХ ПРОТИВНИКА

Дачић: Да није полиције, избио би грађански рат

Са прве стране

Говорећи о блокадама и протестима, нагласио је да је улога коју полиција има у покушају да се очувају јавни ред и мир велика и тешка. „Ја морам да кажем да би у земљи сигурно избио грађански рат да није полиције и због тога што је улога полиције велика и тешка. Полиција има средства приунде да би очувала јавни ред и мир и да се обрачуна са онима који чине кривична дела и прекраје. Мирни грађани који не нападају друге људе не треба да се плаше полиције, већ треба да траже њену заштиту. Увек позивам људе да се не скобљавају са полицијом, јер у сукобу са полицијом нико може да је победи“, појаснио је министар унутрашњих послова.

Нагласио је и да свако има право да протестије, али да нико не може да наруши јавни ред и мир. Тренутно је ситуација у друштву таква да, како је навео, једна страна полицију оптужује да је превише уздржана, друга да је прекорачила овлашћења. „Полиција је поступала са жељом да буде професионална и да применљује минималну силу само у одбрамбеној позицији“, подвикао је Дачић.

Председница Покрајинске владе Маја Гојковић изјавила је да понашање блокадера нема никакве везе са политиком и да окупљањима испред кућа пољитичких неистомишљеника упозоравају

прешли су на сејање страха и појединачно нападање и таргетирање сваког ко не размишља као они и ко не жели да учествује у демолирању и силовану Србије“, рекла је Гојковићева и додала да су се сличне ствари дешавале после 1945. године.

Истакла је да је председник Вучић много урадио да у Србији нема подела као што су раније биле one на комунисте и антикомунисте и да се то никад више не понови. „Неки умови ван граница наше државе, који су нам помогли у четрдесетим годинама да се делимо, поново стварају такав сценаријо како би уништили Србију економски, а смета им и политичка стабилност на чemu ми радимо и имамо велику подршку грађана“, сматра Гојковићева.

Како је навела, кад је објављено да ће блокадери доћи на њену адресу, дошла је у свој стан јер, како је рекла, не жели да се повлачи пред групом хулигана који не знају да раде ништа друго него да испуља-

„ Борис
Братина

У Србији су употребљене апсолутно најсавременије технике у обојеним револуцијама. Врло је сложен механизам свега тога што су они који протестију радили

Мирни грађани не треба да се плаше полиције, већ треба да траже њену заштиту

Рој различитих медија емитује исту поруку

Истакао је да постоје и бројне радио-станице и друге платформе, како је рекао – читав рој различитих медија, који заправо емитују једну те исту поруку да би овде по сваку цену требало променити извршну власт, па чак променити и друштвени поредак. Медијска сцена у Србији је, како је навео, поларизована. Додао је да ће министарство на чијем је челу покушати да доведе до разговора различитих актера.

већ да се најнормалније политички комуницирају под парламентом.

Гојковићева је казала и да у последње време родитељи уписују децу на факултете у окружењу и оцењују да је циљ обожјене револуције био да што више младих оде из Србије, да претерају памет ове земље. Како је рекла, циљ је да се уништи школство и да имамо нацију у којој нико није образован, нико не може да студира и да гради неку своју будућност, као и да је страшно што ректор Универзитета у Београду Владан Ђокић учествује у томе.

Упитана који је следећи корак и да ли очекује да ће доћи до неких озбиљних инцидената, Гојковићева је казала да су обични људи љути и да им је доста блокада. „Обичан свет је љут они то више неће да трпе. Постоји опасност да и њима пукне филм од тог малтритирања које нема никакву срвху и ми апелујем на грађане да имају стрпљења, јер су они изгубили тло под ногама. То више нема никакве везе са страшном несрећом која се десила у Новом Саду 1. новембра. То има везе само с изживљавањем“, најавила је Гојковићева.

Говорића о томе како се излази из овог зачараног круга протеста, блокада, објављивања адреса, Гојковићева је рекла да тужилаштво мора да ради свој посао и да погледа која су све кривична дела обухваћена таквим деловањем. „Не може правду нико да узима на улицу у своје руке, без обзира на то колико нас то све већ ужасавало. Морaju да погледају шта се тушају. Дакле, кад видите нешто на телевизији или у медијима, тужници морају да испитају те случајеве, да ли је угрожена нечија безбедност, право да ходате или је учинено неко кривично дело“, рекла је Гојковићева. Нагласила је да држава мора одлучно да настави са изградњом путева, болница и да је то прави одговор државе.

Министар информсања и телекомуникација Борис Братина изјавио је да ће времена у којима су блокадери почели да долазе до породичних кућа својих неистомишљеника, као што су посете домовима Милоша Вучићевића, Немање Ставрића, Марка Стојчића и других, памтити будуће генерације и да се то никада раније у Србији није дешавало. „За право, дешавало се од 1941. до 1945. кад су Немци долазили и одводили људе из куће“, рекао је Братина. Оценио је да су технике које су употребљене у обојеним револуцијама, у Србији апсолутно најсавременије и додао да су обојене револуције забележене у многим источним земљама, да је чак и у Грчкој био неуспјeli покушај бројних масовних демонстрација, а да код нас протести дуго трају.

„Врло је сложен механизам свега тога што су они који протестију радили. Тај механизам можда једино може да се пореди с оном што смо имали као искуство пре 20 и више година, хоћу рећи деведесетих, и последњи 1996. године. Међутим, ово време је другачије од онога, битно је различито, јер сада немамо санкције, ратове и тако даље, али је механизам у

„Наш Ноле” у ральма политики

Са прве стране

Сако ко се одазвао био је дизан у небеса, а било је и оних који су представљани као „легендарни кошаркаши”, мада такав статус баш никад нису имали, нити су га могли имати. Али, шта мари, на нашој је страни, значи легенда је. „Позиви” и „прозивке” у овим медијима нису изостали ни кад су се децембра прошле године тек захуктавали протести због пада надстрешнице која је убила 16 људи на Железничкој станици у Новом Саду.

Одмах су кренули колумне и текстови о успешним људима који су „изабрали да ћуте”, а пре свих тема је био Новак Ђоковић. Тако је спортски новинар у једном „професионалном” листу половином децембра рекао: „Разочаран сам, да не кажем згрожен, изостанком емпатије, елементарне солидарности са огромним бројем људи који оправдано протестује. Мене лично погађа и као активисту, грађанина и спортског коментатора ћутање Новака Ђоковића. То је недопустиво. Новаче, исправан народ те треба и зове. Кад ћеш имати мишљење и поруку ако не сад.” Коментатор је био разочаран, а избрали смо само најблаже што је у том тексту рекао, а коментари на његове речи у том листу били су, благо речено, толико оштри да би запрепостили свакога ко, годину и по раније, није читao сличне текстове и коментаре о Ђоковићу, али другим поводом.

ни режим Александра Вучића”, ипак је наступило огромно одушевљење, па је осванију транспарент истакнут на блокира-ном факултету: „Ноле, студенти те воле”, па су „професионални медији” били пуни написа о „нашем великану”, „најбољем на свету свих времена”, „светлу на крају ту-нела”. Онај разочарани коментатор ви-кнуо је након једне Новакове победе на Аустралијан опену: „Тако је, мајсторе! А, сад сви на улицу да им покажемо ко смо!” Ко, коме и шта да покаже? Не рече комен-татор, толико је био одушевљен, да је про-пустио да нам то каже.

У „режимским медијима“ ова Новакова објава није била нека тема, а критика је кренула тек кад је његова супруга објавила видео са протеста 15. марта, уз музичку позадину „Пада влада“. Па је уредник једног листа који свим срцем подржава власт кренуо да прича о Ђоковићима и њиховим намерама, али се све завршило на томе. Било је реакција и на друштвеним мрежама, али не више у медијима, све до оног Новаковог „пумпања“ на Вимблдону у истом листу, али без уобичајене оштрице и врло кратак коментар. „Професионални медији“ су били у екстази – „само пумпај Ноле!“ И слични наслови, уз многобројне коментаре о „Вучићевим таблоидима“ који нападају „највећег од свих“. „Професионални“ лист је објавио реакције неких спортиста, али и политичара, па је тако председник ДС-а Срђан Миливојевић рекао: „Ђоковићева реакција је реакција читавог српског друштва. И могу рећи да је

колико јуче славили, па је постао „полуобразовано говедо, што је много опасније од необразованих”, „сомина” и, између осатолог, „јајара”.

Исти „професионални медији“ је тражио од Ђоковића да подржи протесте које је организовала опозиција, злоупотребивши трагедију у ОШ „Владислав Рибникар“, а кад није, објављен је текст једног „лекара из Ниша“. Лекар је био огорчен хвалоспевима Ђоковићу због освајања 23. гренд слем титуле на Ролан Гаросу (почетком јуна): „Не разумем толике хвалоспеве за человека који, осим да удара лоптицу с једног на други крај, ништа друго не зна. Новак је из примитивне породице, његов отац скаче уз примитивну музiku, а и Новак с њим и пева – коси тата, косим ја... Ипак, све бих му опростио, а био би уписан у историју, када би дошао на протесте ‘Србија против насиља’ и позвао народ да их подржи. Уколико то не уради, ни историја га неће памтити.“

Председник Србије Александар Вучић није се оглашавао о поменутим ставовима Новака Ђоковића, па ни о „вимблдонском пумпању”, све до пре неколико дана, када је, одговарајући на питање на ТВ Информер, рекао: „Наравно, навијам за Ђоковића свим срцем. Он је легенда Србије. Шта мислим о његовом политичком ставу? О томе говорим цело вече. Али толико тога је учинио за Србију, никада реч нећу рећи лошу. Може он против мене да говори колико хоће, да подржава политичке противнике, али против њега нешто лоше

Синиша Мали

Мали: Експо прилика за напредак

- је Међународног бироа за изложбе. Сада на све начине покушавају да Србији одузму организацију овог догађаја, јер ће, сматрају, тако урушити власт. Међутим, највећу штету претрпела би држава, како на привредном, тако и на дипломатском пољу”, истакао је Мали.

Поновио је да није истина да ће Експо 2027. у Београду коштати 18 милијарди евра, већ да ће, како је навео, 323 пројекта широм Србије коштати 17,8 милијарди евра, не само Експо, док ће само

Синиша
Мали

Није истина да ће Експо 2027. у Београду коштати 18 милијарди евра, већ ће 323 пројекта широм Србије коштати 17,8 милијарди евра, док ће само Експо коштати 1,29 милијарде евра

Експо коштати 1,29 милијарди евра. У ту суму, према његовим речима, укључено је шест пројекта, и то простор Експа, који ће након изложбе остати као Београдски сајам, пратећа инфраструктура, резиденцијални комплекс од 1.500 станови, акватик центар, пруга Земун-Аеродром-Експо и нови пристан на реци Сави.

ци Сави.
„У цифру од 17,8 милијарди, осим Експа, између осталог, спадају Моравски коридор, ауто-пут 'Вожд Карађорђе', Фрушкогорски коридор, Прељина-Пожега, Рума-Шабац-Лозница, затим локални путеви, железничка инфраструктура, и то: Нови Сад – Суботица, Врбас-Сомбор, Ниш-Димитровград, Ниш-Брестовац, Собовица-Лужнице”,
извештај Меди

навео је Мали.

Подсетио је и да је циљ измена и до-
пуна Закона о посебним поступцима
ради реализације међународне спе-
цијализоване изложбе Експо 2027. да
омогући ефикаснију реализацију пла-
нова, али уз очување свих безбедносних
стандарда. „Лекс специјалис или слич-
на решења није измислила Србија, већ
је уобичајена пракса код земаља које
су организовале такву врсту изложбе.
Земље организатори Експа најчешће
и јесу доносиле посебне прописе који
на другачији начин решавају одређена
питања – од грађења до неких других
привилегија и погодности које су веза-
не и за порезе, и за царине, и за визе”,
закључио је Мали

Инг: Британци авештајне детаље ром Ђокићем

Савет за мониторинг, људска права и борбу против корупције „Транспарентност” позвао је британско Министар-
ство за инострани послови да уважи право на информације о власницима

ност позвао је британско Министарство спољних послова и амбасаду у Београду без одлагања јавности да пруже детаљне извештаје о току састанка који је одржан између Владана Ђокића, ректора Универзитета у Београду, амбасadora Уједињеног Краљевства у Србији Едварда Фергусона и Карен Пирс, специјалне изасланице Велике Британије за западни Balkan.

Марио Спасић, генерални секретар савета, рекао је да је чудно то што Министарство спољних послова Велике Британије и амбасада не пружају детаљне информације са састанка који је одржан између ректора Ђокића, амбасadora Фергусона и Карен Пирс. „Нити је примерено, нити је уобичајено, нити је у складу са дипломатском праксом да се представници других држава виђају

са државним службеницима Републике Србије, а да јавност о томе ништа не зна и, јасно је, да нису одобрили, нити су били упознати ни министар просвете, ни министар спољних послова Републике Србије" навео је Спасић

То је, како је истакао, у складу искључиво са обавештајном праксом. „У духу основане бојазни да је у току напад на Републику Србију из иностранства, а имајући у виду да напад на институције Републике Србије активно спроводи, инспирише и организује Владан Ђокић, основано сумњамо да су функционери Уједињеног Краљевства дали нове инструкције и снагу за даље рушење институција Србије”, казао је Спасић. Према његовим речима, грађани Србије су забринути и желе додатне информације из британског Министарства спољних послова и амбасаде у Београду.

Фото ФоНет

Одлазак Зорана Секулића

Власник, директор и главни и одговорни уредник новинске агенције ФоНет Зоран Секулић преминуо је у ноћи 21. јула после краће болести у 67. години, саопштила је породица. Место и време сахране породица ће накнадно објавити, објавио је ФоНет. Зоран Секулић рођен је 6. септембра 1958. године у Београду, а 1981. дипломирао је на међународном смеру Правног факултета Универзитета у Београду. Професионалну новинарску каријеру започео је 1982. године, као сарадник у Радио Београду, програм 202, преноси Танјут.

Секулић је оснивач Новинске агенције ФоНет, прве приватне новинске агенције са независном уређивачком политиком, која је почела да ради 7. феб-

руара 1994. године. Био је члан Управног одбора Асоцијације медија и члан Управног одбора Савета за штампу. За допринос медијским реформама у Србији ОЕБС га је наградио као личност 2012. године. Добитник је више међународних признања и одликовања.

Од 1983. до 1993. године радио је као новинар и уредник у новинској агенцији Танјут. Био је специјални извештач из институција Европске уније, укључујући Европски савет и Европски парламент, НАТО, Савет Европе, Савет безбедности и Генералну скупштину Уједињених нација, Стјеч департмент, Кремљ, Пекинг, Шангај, Јерусалим, Париз, Мадрид, Берлин, Беч, Атину, Лондон, Букурешт и друге.

Завршена обнова објекта у Хиландару, следе уметнички радови на параклисima

У овој години влада је обезбедила 100 милиона динара за српски манастир страдао у пожару 2004.

Света Гора – Радови на објектима захваћеним пожаром у манастиру Хиландар готово у потпуности су завршени, поручио је министар културе Никола Селаковић после друге овогодишње седнице Комисије Владе Србије за Хиландар, на чијем је челу. Министар је подсветио да је од 2004. године, када је манастир страдао у тешком пожару, до данас, Србија обезбедила за потребе обнове Хиландара два милијарда и 117 милиона динара. Последњих година, како је навео, буџетска подршка манастиру континуирано расте, а само у овој години влада је обезбедила 100 милиона динара.

Селаковић је нагласио да следе седнице занатски радови и уметнички радови на оштећеним параклисима Светог Саве и Светог Димитрија, а како се завршава обнова пострадалих делова манастира, у наредној години планирани су и нови задаци, радови у економској зони манастира и изградња манастирске ризнице, преноје је Танјут.

Током боравка на Светој Гори чланови комисије обишли су радове који су за-

је министар Селаковић. Нагласио је даје обнова у последњих годину дана реализована у изазовним условима, имајући у виду више од хиљаду земљотреса који су погодили Свету Гору и њену околину од јуна 2024. до јула 2025. године. „То је утицало и на неке радове који су планирани, или са поносом можемо да кажемо да сви ти потреси који су погодили Хиландар су потврдили да све оне конструкције које су направљене, сва ојачана у претходном периоду су изванредног квалитета”, рекао је он.

Селаковић је посебно истакао да је тој одржавање седнице комисије манастир посетила делегација Центра за заштиту светогорског наслеђа КЕДАК на челу са директором Илијасом Перцинидисом, који је и председник Инжењерске коморе Централне Македоније, као и чланом управе Константиносом Катаракосом на Грађевинском факултету Аристотеловог универзитета и потврдила квалитет изведених радова и одала признање манастиру, задужбини и српским неимарима.

У оквиру планова за 2026. комисија је посебно пажњу посветила капиталним пројектима, уређењу економске зоне манастира и изградњи нове манастирске ризнице. „Један пројекат јесте у потпуности уређење економске зоне

АУТОРСКИ ТЕКСТ АМБАСАДОРА КИНЕ ЗА „ПОЛИТИКУ“

Односи Кине и ЕУ су у сталном успону

Са прве стране

Xиљадама година река Дунав и Дуга река јуриле су ка истоку море, баш као и дугогодишњи и све трајнији односи између Кине и Европе.

Током протеклих 50 година, Кина и ЕУ држале су се првобитне намере успостављања дипломатских односа, а партнерство је постало све ближе. Од успостављања своебухватног партнertства 2001. године, преко успостављања своебухватног стратешког партнertства 2003. године, до историјске посете председника Кине Си Ђинпинга седишту ЕУ 2014. године, када је предложио изградњу четвороструког партнertства између Кине и ЕУ – партнertства мира, раста, реформи и цивилизације – односи Кине и ЕУ су у сталном успону, а политичко међусобно повећање непрекидно се учвршћује. Данас 6.

Веа, „Мерцедес-Бенца“ и „Фолксваген“ имају глобални удео у продаји више од 30 одсто у Кини, а профит у Кини је око 30 пута већи од њиховог домаћег профита. Поред тога, две стране оствариле су плодну сарадњу у областима попут финансија, заштите животне средине, културе, образовања, туризма и царине, а сарадња у областима у развоју као што су дигитална економија, нова енергија и вештачка интелигенција је у спустону.

Током протеклих 50 година Кина и Европа училе су једна од друге, а културна размена све је популарнија. Кина је важан представник источне цивилизације, док је Европа колевка западне цивилизације. Још пре више од 2.000 година, „Древни пут свиле“, претходник иницијативе „Појас и пут“, повезао је Кину и Европу. Од четири велике кинеске открића која су промовисала европску ренесансу до европских књижевних мајстора попут Игоа, Флобера и Стендала, који су позната имена у Кини, две цивилизације добијају нову виталност кроз размену и међусобно учење. Тренутно се механизам дијалога на високом нивоу између Кине и Европе стално унапређује. Конфуцијеви институти и кинески културни центри основани у Европи, као и Француски културни центар и Институт „Гете“ основани у Кини, све више постају важне платформе за размену људства Кине и Европе. Истовремено, погодне мере попут безвизног режима и директних летова настављају да близијавају људе. Кина је спровела једнострани политику без виза за 32 европске земље. Тренутно постоји скоро 600 летова између Кине и Европе сваке недеље, и све више Европљана путује у Кину као последица популарности Кине.

Председник Си Ђинпинг истакао је: „Здрави и стабилни односи између Кине и ЕУ не само да доносе обострану корист већ и осветљавају цео свет.“ Као две кључне сile које подржавају мултиполаризацију, два велика трихијста која промовишу глобализацију и две цивилизације које заступају разноврсност, Кина и ЕУ, уколико бирају дијалог и сарадњу, спречиће формирање супротстављених блокова; уколико се одлуче за отвореност и заједнички просперитет, талас економске глобализације неће бити суштински преокренут. Суочени са убрзаним развојем промена невиђених у последњем веку, наслини испади универсализма, протекционизма и бахатог понашања постали су све изразитији; стога је неопходно да Кина и ЕУ појачају стратешку комуникацију и координирану сарадњу, заједнички чувају светски мир и стабил-

ност, бране мултилатерализам и слободну трговину, штите међународне норме и праведност, и одлучно делују као поуздан и конструтиван стуб у свету пуном нестабилности. Свет се мења, али основна чињеница остаје непромењена: сарадња између Кине и Европске уније је далеко надашаје конкуренцију, заједнички консензузи надашају разлике, а прилике значајно надашају изазове. Кина и ЕУ остају посвећене мултилатерализму и отвореној сарадњи – тој заједничкој текњи која и даље остаје снажна и непромењена.

Опште је познато да су односи између Кине и ЕУ у протеклом периоду прошли кроз одређене турбуленције. Посебно је у скорије време дошло до участалих критика кинеске економске и трговинске политике од стране појединих чланица ЕУ, праћених низом рестриктивних мера у трговини и инвестицијама усмерених против Кине. У стварности, Кина је огромна економска сила, а трговинска размена са ЕУ је интензивна и узајамно корисна. Током 50 година од успостављања дипломатских односа сарадња између Кине и ЕУ расла је од скромних почетака до данашњих размера – сада је дневни обим трговине једнак годишњем промету када су успостављени дипломатски односи. Савремена ситуација трговинске сарадње представља резултат сложене интеракције макроекономских прилика, међународних трговинских услова и индустријских структура обе стране, те не може се крвица једноставно пребацити на једну страну. ЕУ треба да посматра економске и трговинске односе између Кине и ЕУ на своебухватан, објективан и позитиван начин и не би требало да превеличава разлике или ствара проблеме. Уместо тога, требало би да кроз узајамну отвореност подстакне уравнотежен и одржив развој, а кроз дијалог и консултације на адекватан начин решава трговинске спорове, избегавајући претварање економских питања у безбедносна.

„

Још пре више од 2.000 година, „Древни пут свиле“, претходник иницијативе „Појас и пут“, повезао је Кину и Европу. Од четири велике кинеске открића која су промовисала европску ренесансу до европских књижевних мајстора попут Игоа, Флобера и Стендала, који су позната имена у Кини, две цивилизације добијају нову виталност кроз размену и међусобно учење

Историјска посета: председник Кине Си Ђинпинг и тадашњи председник Европског савета Херман ван Ромпје у Бриселу 2014. године

Фото EPA/Julien Warnand

Комисија Владе Србије за Хиландар одржала је седницу на Светој Гори

манастира Хиландар, а други капитални и најзначајнији пројекат је нови објекат манастирске ризнице као оног места које је чува, баштити и презентовати богато културно и сакрално наслеђе Хиландара”, рекао је министар.

Министар је истакао да је на седници било разговора и о потреби да се дугорочно планира школовање кадрова из области рестаурације и конзервације који су нам неопходни.

„Тиме би се омогућило озбиљно одржавање покретног и непокретног културног блага које света српска царска лавра манастир Хиландар чува већ готово 830 година”, истакао је Селаковић.

Извештај у другој половини 2024. и првој половини ове године на обнови објекта Дохије и Игуменарије у оквиру манастирског комплекса, као и завршене радове на конструтивном ојачању темељне зоне југозападног дела бедемског зида, те упознали се са динамиком предстојећих конзерваторско-рестаураторских радова на фрескосликарству. „Обнова објекта Дохије и Игуменарије, који су били пожаром захваћени и уништени, у овој години, можемо готово рећи, да је у потпуности завршена. Следе неки ситнији занатски радови и захтевнији уметнички радови на оштећеним параклисима Светог Саве и Светог Димитрија”, рекао је Селаковић.

Србија је један од најбољих европских пријатеља Кине, а кинеско-српски односи узор су пријатељству Кине са европским земљама. У мају 2024. године председник Си Ђинпинг обавио је успешну посету Србији, где је заједно са председником Вучићем објавио оснивање заједничке Кине и Србије са заједничком будућношћу у новој ери, чиме је Србија постала кинески први европски партнери са заједничком будућношћу. Удруженим снагама две стране изграђена су пруга Будимпешта-Београд, ауто-пут E763, железара ХБИС у Смедереву и низ других пројеката реализованих у оквиру иницијативе „Појас и пут“, који представљају узорне примере заједничке изградње Кине и Европе. У контексту брзог развоја односа Кина-ЕУ и Кина-Србија, пројекти тростране сарадње између Кине, Србије и ЕУ, као што је београдски метро, природно су произашли и представљају слични доказ како „не само да доносе обостране користи већ осветљавају цео свет“. У будућности, Кина је спремна да заједно са Србијом и осталим европским земљама продуцирају међусобно разумевање и поверење, промовише узајамну корист, подстиче цивилизацијски дијалог, како бисмо постали градитељи светског мира, допринеси глобалном развоју и одржали међународни поредак.

Сутра почињу пријемни испити на факултетима у Београду и Новом Саду

Са прве стране

Најстаријем и највећем универзитету од националног значаја има и највише места на основним академским, интегрисаним академским и основним стручовним студијама – укупно за 15.298 бруцаша. Према подацима које је за наш лист прецизирао проф. др Дејан Филиповић, проректор за наставу УБ и шеф уписне комисије, ове године расписан је конкурс за 105 студијских програма, међу којима је 93 програма основних академских студија, а међу њима су и четири на енглеском језику. У првој години основних и ин-

Гужва на Машинском факултету

У круг најпопуларнијих факултета на којима велике уписне квоте „плану“ у првом року прошле године вину се Машински факултет. На планираних укупно 680 места тада је конкурисало 1.046 кандидата, што је својеврсни рекорд и резултирао је проширењем уписне квоте и поделом 698 бруцашких индекса – а то је највећи број уписаних у прву годину на Машинцу у последње три деценије. Уписна квота ове године је иста као и лане. Студенти су уочи пријављивања кандидата и организовања пријемних испита за будуће колеге године уредили простор Машинског факултета. Огромна гужва на шалтерима обележила је пријављивање кандидата за провере знања које ће бити организоване у два дана, а услов су за упис на понуђена два студијска програма. Пријемни из математике сутра ће на Машинцу полагати кандидати који желе да се домогну неког од укупно 60 места, а од тога само 20 буџетских, на програму Информационе технологије у машинству. Дан касније, у петак, 25. јула, на провери знања биће и кандидати који намеравају да студирају Машинско инжењерство, где је уписна квота за бруцаше 620 места (520 буџетских и 100 самофинансирајућих).

Велико интересовање за полагање пријемног на Машинском факултету УБ

тегрисаних академских студија предвиђено је 15.248 места (од тога 9.745 на буџету и 5.503 самофинансирајућа), али и још 50 за студенте који ће плаћати школовање на основним стручовним студијама.

Према томе, на УБ има више места за бруцаше него на нишком (4.506), крагујевачком (3.646), прештинском (1.692) и новопазарском (575) државном универзитету заједно. Не очекује се да ће бити икаквих проблема, протестовања и блокирања који би пореметили полагање пријемних испита за упис на факултете.

Ипак, не би било изненађење да предвиђене квоте, које увек надмашују број будућих студената, ове године у Београду остану непопуњене и више него што је уобичајено. Потенцијални разлог томе је правило да једном уписан студент на буџет на првом степену студија на неком факултету или универзи-

тету не може поново да постане буџетски бруцаш неког другог факултета или универзитета, а први уписни рок ће у свим универзитетским центрима, осим у Новом Саду, бити завршен пре него у престоници.

Према информацијама УБ, све је спремно за реализацију првог уписног рока, у коме ће највећи број факултета пријемне испите организовати у свом седишту, али ће шест факултета са највећим бројем кандидата пријемне уприличити у халама под куполама Београдског сајма и то су: Електротехнички, Факултет организационих наука, Факултет политичких наука, Фармацеутски, Медицински и Стоматолошки факултет.

За појединим факултетима и студијским програмима из године у годину влада толико интересовање кандидата да је први уписни рок и једини у коме се стиже до индекса, било на буџет-

ту, било на самофинансирању. На том добром гласу су Архитектонски, ЕТФ, ФОН, Факултет безбедности, Факултет спорта и физичког васпитања, Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију. Јагма за индекс убедљиво је највећа за студије психологије на Филозофском факултету – који је на УБ и једина високошколска установа за коју влада није одобрила буџетска месета за предстојећи упис. Одobreње квота за студије о трошку државе чекају и два факултета Универзитета уметности у Београду, и то су Факултет драмских уметности и Факултет примењених уметности.

Највише непопуњених места, и буџетских, након уписа остаје на факултетима за које су матурантима најмање заинтересовани на УБ, а у тој групи су Факултет за физичку хемију, Рударско-геолошки, Технички факултет у Бору, Физички и Географски факултет.

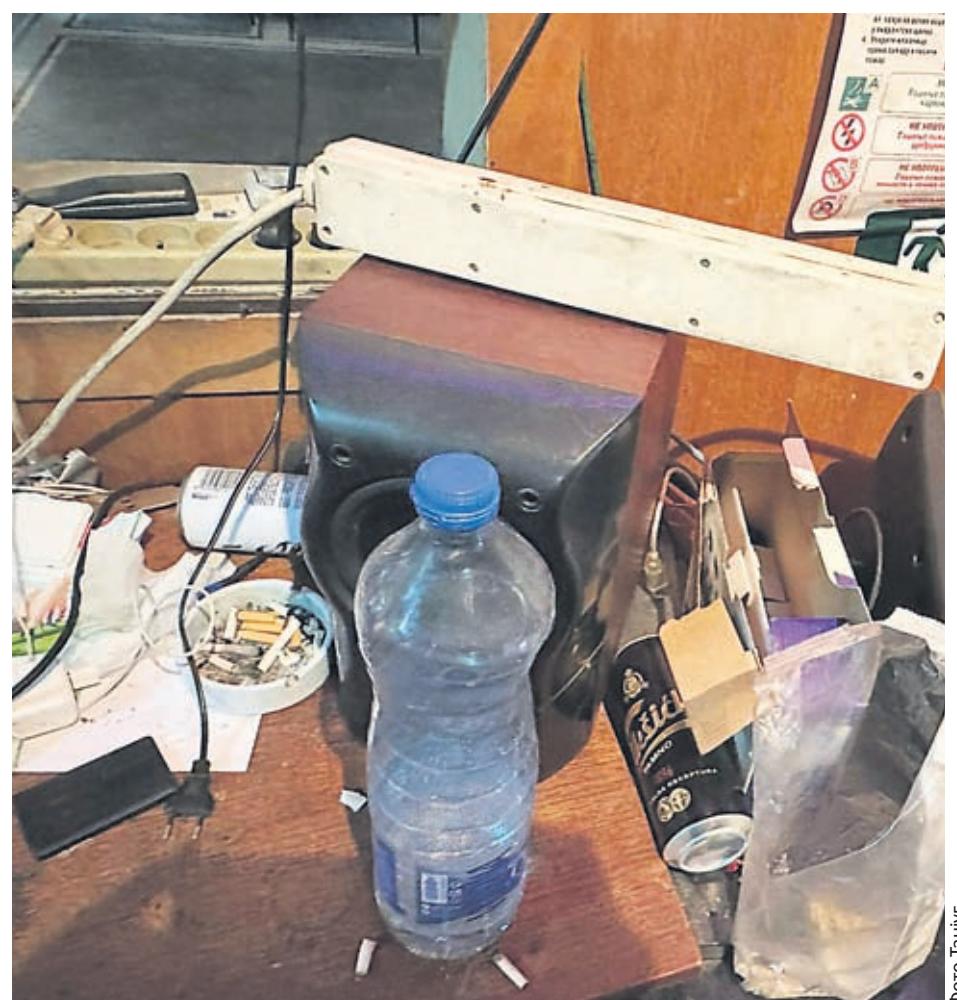
Њујорк – Србија је остварила изузетан напредак у домену одрживог развоја, са посебним фокусом на економско оснаживање жене и њихову већу заступљеност у областима као што су наука, технологија и иновације, истакла је министарка без портеља задужена за област родне равноправности, спречавања насиља над женама и економског и политичког оснаживања жене Татјана Мацура. Током Генералне дебате Високог политичког foruma о одрживом развоју у УН у Њујорку она је рекла да Србија бележи највећи економски раст у односу на државе Европе са растом од 3,9 одсто у прошлој години и зато не треба ни да чуди да имамо не само политичку вољу него и простор за подршку женама у економској и другим животним сферама.

Поред пленарног обраћања, министарка је учествовала и на специјалном панелу посвећеном демографским изазовима, са акцентом на наш регион, саопштено је из њеног кабинета, преноси Танјут. Министарка Ма-

ТАТЈАНА МАЦУРА НА ФОРУМУ О ОДРЖИВОМ РАЗВОЈУ У УЈЕДИЊЕНИМ НАЦИЈАМА Србија има и политичку вољу и простор за подршку женама у економској и другим животним сферама

Фото Танјут/Министарство без портеља

У Студентском културном центру затечени „крш и лом“

Фото Танјут

СКЦ одблокиран после више од пет месеци

Намештај је поломљен, недостају појединачни компјутери, као и аудио-опрема која је коришћена за концерте, навео је министар просвете

После обиласка Студентског културног центра у Београду, из којег су јуче ујутро, уз асистенцију полиције, избачени студенти у блокади, министар просвете Дејан Вук Станковић изјавио је да је у згради затекао крш и лом, да је поломљен намештај, као и да је незаконито отуђен део имовине. Станковић је за Танјут рекао да није било трзавица током интервенције полиције, која је, како каже, рутински урадила свој посао и преузела контролу над зградом.

Зграда СКЦ-а блокирана је од 12. фебруара. Како су у саопштењу навели студенти у блокади, полиција је заједно са управом јуче ушла у зграду у Улици краља Милана 48, а како наводе, приступома је и в. д. директора Славољуб Веселиновић.

Министар Станковић је навео да је СКЦ био изложен вишемесечној блокади и да ће бити потребно значајно време да се зграда уреди и да јој се врати стари сај. „Зграда није у стању у којем би требало да буде, нарушен је културни простор који је некада био симбол урбаног и уметничког Београда и потребно је значајно време да се то обнови“, рекао је Станковић.

Додао је да је поломљен намештај, да недостаје одређен број компјутера, као и аудио-опреме која је коришћена за концерте. „Ишарапани су зидови, види се да је неко тамо боравио, спавао и живео потпуно незаконито. Читава грађевина је у стању пропадања и мислим да би то

пропадање требало што пре да се заустави не би ли СКЦ-у био враћен стари сај и да буде једно од важних места за културу и за младе људе у Београду“, рекао је Станковић.

На питање о плановима за ревитализацију тог простора, Станковић је рекао да прво треба да се види шта се ту догађају и да људи виде како је једна институција културе постала жртва обожење револуције и на који начин је неко веровао да може да „ослободи Београд и преко Београда да ослобди Србију“.

„Мислим да људима треба дати могућност да виде шта је урађено од СКЦ-а јер то је симбол једне разградње и де-

” Дејан Вук Станковић

Мислим да сад треба направити једну концептуалну изложбу 'Лице и налијче обожење револуције у Србији', да грађани виде како то све изгледа и шта је било

каденције, једног политичког пројекта. Након тога иде план о преуређењу“, као што је Станковић.

Додао је да уређење СКЦ-а након деблокирања неће бити једноставно ни јефтино, али је изразио наду да ће бито довољно креативности и финансијских средстава да се тој установи врати стари сај.

„Мислим да сад треба направити једну концептуалну изложбу 'Лице и налијче обожење револуције у Србији', да грађани виде како то све изгледа и шта је било“, рекао је Станковић. Р. Д.

ВЈТ затражило формирање предмета поводом отуђења имовине

Више јавно тужилаштво у Београду (ВЈТ) дало је налог Првом основном јавном тужилаштву да, поводом више медијских објава у вези са отуђењем

имовине велике вредности у власништву Студентског културног центра (СКЦ), формира предмет, провери наводе медија и идентификује почињоце.

Како је саопштено из ВЈТ, налог је дат како би се процесирало кривично дело Тешка крађа из става 204. став 4 Кривичног законика за које је запрећена казна затвора од две до 10 година, као и кривичног дела Уништење и оштећење целине из члана 212. КЗ.

Поред тога, Посебно одељење за сузбијање корупције ВЈТ у Београду ће формирати предмет у циљу утврђивања постојања битних елемената кривичног дела Злоупотреба службеног положаја из члана 359. КЗ против одговорних лица – запослених у СКЦ који су омогућили извршење горе наведених кривичних дела, додаје се у саопштењу.

Списак украдених ствари

Током блокаде СКЦ-а разбијен инвентар, исарањи су зидови, отуђена је имовина велике вредности, укључујући око 50 рачунара и монитора, око 20 лап-топова и таблета, различита опрема и алат, телевизори, камере и друго. Поред тога, недостаје озвучење, расвета, две миксете, две камере, фотоапарат, 20 канцеларијских столова, 250 црних столица из велике сале, оштећени су клавири, украдено више од 200 уметничких предмета – слика и скulptura, музичке линије и још много тога.

Гајић: Утврдити праву и пуну истину о случају „Надстрешница”

Адвокат и председник Народне странке Владислав Гајић објавио је да је адвокат Немања Алексић јуче ујутру у Вишем јавном тужилаштву у Новом Саду поднео захтев да се саслушају проректор београдског универзитета и бивши председник Скупштине акционара компаније „Инфраструктура Железница Србије“ Небојша Бојовић, као и да се додатно саслуша Милутин Милошевић, бивши извршни директор „Инфраструктуре железница Србије“. „Саслушање Небојше Бојовића тражи се на оклност да је као председник Скупштине акционара „Инфраструктура железница“ потписао 29. априла, 26. јула и 30. октобра 2024. године више извештаја, који су објављени у „Службеном гласнику Железница Србије“ из којих се јасно види да је био упознат са свим фазама радова, да је у априлу 2024. године знао да ће сви радови на Железничкој станици у Новом Саду бити завршени у наредних неколико месеци“, што су у јуну 2024. године, као и да је у јуну 2024. године, у извештају који обухвата период до 30. јуна 2024. године, навео да су 5. јула 2024. године завршени сви грађевински радови у делу Железничке станице у којем се налазила надстрешница и да је кретање путника од 5. јула прошле године било безбедно“, написао је Гајић на друштвеној мрежи „Икс“.

Такође, навео је да је саслушање Бојовића и Милошевића захтевано на оклност да је Небојша Бојовић, годину дана пре трагедије, 10. новембра 2023. године, потписао одлуку којом је одобрио Уговор о коришћењу јавне железничке инфраструктуре којим је компанија „Инфраструктура Железница Србије“ гарантовала „да возови могу безбедно да сабирају по пругама и да су станице које се користе за улаз и излаз путника на тим железничким правцима безбедно“. „Овим уговором била је обухваћена и Железничка станица Нови Сад, за чију је безбедност, као и на свим пругама и железничким станицама, био задужен Милутин Милошевић, тада извршни ди-

Владислав Гајић

ректор за управљање јавне железничке инфраструктуре“, написао је Гајић.

Одлуку адвоката Алексића да затражи да се саслуша проректор Небојша Бојовић, којег тужилаштво, како каже Гајић, не сме да позове и пита каква је била његова улога у овом случају, Гајић је оценио као одлучну и храбру. „Одлуку о томе да ли ће овај захтев да буде прихваћен, а Бојовић и Милошевић саслушани доноси, како ствари стоје, само Загорка Доловац јер је она лидер предмета „Надстрешница“. Уколико Загорка Доловац, после свих доказа које сам износио протекле недеље, и данашњег захтева за саслушање колеге Алексића одбije да саслуша Бојовића и Милошевића биће јасно је да их она штити.

Сутра се са одмора из Хрватске враћа, одморан, поступајући тужилац Јосимовић, па ћемо да знамо каква је наређења добио од господина Доловаца. Без саслушања Бојовића и Милошевића, као и утврђивања чињеница у вези са извештајем мајора полиције од 5. јула 2024. године, те анализе документације која је одлучујућа правна подлога у истрази није могуће утврдити праву и пуну истину о случају „Надстрешница“, нити оптужити праве кривице и неће бити правде за породице жртава“, написао је јуче Гајић у објави. Р. П.

Приведен бивши припадник терористичке ОВК Халили Лулзим

У Свилајнцу је јуче ухапшен бивши истакнути припадник терористичке ОВК Халили Лулзим у заједничкој акцији Безбедносно-информативне агенције, Службе за откривање ратних злочина УКП МУП-а Републике Србије, а у сарадњи са Тужилаштвом за ратне злочине. Он се сумњици да је починио злочине против човечности и ратне злочине на територији Ким. Био је истакнути припадник терористичке ОВК, која је деловала на подручју Пећи, Приштине и Ђаковице, између остalog и у нападу на караулу Војске Југославије на Кошарку. Уз консултацију са Тужилаштвом за ратне злочине, осумњиченом је одређено задржавање у трајању до 48 сати.

Хапшење у Свилајнцу

Злочинац из Бајине Баште раније пријављиван за насиље у породици

У свим местима на територији општине Бајина Башта јуче је обележен дан жалости због злочина који је пре два дана у селу Обајгора починио Михаило Росић (69), убивши супругу Ану Сергејевну Росић. Када је покренута бракоразводна парнијута, како незванично сазнајемо, Ана је напустила Бајину Башту и преселила се у Нови Сад.

Према незваничним информацијама, у селу у којем је Росић починио злочин живи његова бивша жена са унукима. Према истим информацијама, пре годину дана преминуо је Росићев син којег је имао из брака са бившом женом.

Злочин у селу Обајгора откривен је,

према сазнањима нашег листа, када је садашњи емотивни партнери Ане Сергејевне позвао на њен број телефона, ајвио се Михаило. То му је, наводно, било чудно, због чега је позвао полицију. Полиција је, према незваничним у информацијама, позвала Росића који се јавио на телефон и рекао да је Ана негде отишла. Полиција је одмах по обављеном разговору кренула пут села, удаљеног 15 километара од Бајине Баште. М. Д.

Од почетка године 11 убиства жена и шест покушаја

Забрињава чињеница да је било много фактора високог ризика, а да притом није било стварне заштите жртве и детета, каже Вања Маџановић из Аутономног женског центра

Два убиства жена у једном дану, код Бајине Баште и у Нишу, учинила су да број фемицида у Србији у овој години порасте на 11 случајева. Притом је, такође у понедељак, дошло и до покушаја фемицида у Крајевцу, када је мушкирац из аутоматске пушке запуцао на породичну кућу бивше жене, а полиција је спречила трагедију.

Вања Маџановић из Аутономног женског центра каже да је прошле године, закључно са јулом месецом, у Србији било 12 убиства жена, а до краја године укупно 18. Прошле године евидентирање је и шест покушаја фемицида, колико и до сада у овој години.

– Убиство жене и детета код Бајине Баште је поражајуће за друштво и институције, јер је жртва раније пријављивала насиље бившег супруга. Изрицаје су му хитне мере забране приласка и контактирања, које је он кршио. Због кршења мера био је и у затвору одлуком прекрајног суда. Раније му је за насиље у породици била изречена условна казна, а вероватно да био утврђен неки модел виђања детета. Међутим, да су биле на снази мере забране, не би се десило да дете буде у забаченој кући, на небезбедном месту – каже Вања Маџановић.

Забрињава чињеница да је било много фактора високог ризика, а да притом није било стварне заштите жртве и детета. Аутономни женски центар прикупља све информације о овом случају, као и о убиству у Нишу, где је мушкирац стар 75 година ножем убио своју године дана млађу супругу. За сада, како каже наша саговорница, изгледа као да жртва није раније пријављивала насиље.

Злочин према детету у случајевима породичног насиља не дешава се први пут. О томе не постоји званична статистика, осим кроз случајеве фемицида. Остало је запамћено убиство жене и четврого-десетог детета испред Центра за социјални рад у Раковици, у јулу 2017. године. Отац убица је дошао да врати дете мајци, или га је задавио, а жену избаци ножем и притом нанео повреде радницима центра. Прошле године код Вршца је убијено двогодишње дете, којег је отац узео из

вртића без знања мајке, бивше супруге, па изазвао саобраћајну несрећу у којој је дете погинуло заједно са њим.

– Деца у породичном насиљу страдају као „средство“ којим мушкираци учењују бивше партнерице и покушавају да их врате, а убиство је крајњи чин освете када схвате да више немају контролу над ситуацијом. За злочин у Бајиној Башти углавном је био нови фактор ризика – што је жена нашла новог партнера. Бивши супруг није одустајао да тога да врати, а када је схватио да се неће вратити, онда је одлучио да убије и жену и дете – каже Вања Маџановић.

бији, чак 30 одсто злочинаца је извршило самоубиство, а 11 одсто њих је покушало да се убије.

Прва три фемицида од почетка ове године забележена су у јануару и фебруару, а извршиоци су синови убијених жена. Четврто убиство пријављено је на Дан жења, 8. марта, а пето само три дана касније. Обе жење страдале су од руке својих бивших партнера. Шесту, седму и осму жртву, у априлу и мају, убили су њихови емотивни партнери.

Званичан податак за прошлу годину говори да је у породичном насиљу било убијено 17 жења, а још једна жртва, како

Фото Н. Марjanoviћ

Предесете и једанаесте жртве, које су страдале у једном дану, девету случај фемицида ове године догодио се 28. јуна у Калуђерици, где је муж, такође раније пријављиван за насиље, ножем убио своју супругу, а затим покушао да изврши самоубиство. Статистика бележи велики број извршених и покушаних самоубиства убица после извршеног злочина. У више од четири стотине случајева убијава жена током последњих 12 година у Ср-
какој у Аутономном женском центру, откријена је касније и још није уведена у званичну статистику. Убице су у половини случајева раније биле пријављиване за насиље. Иако је ранијих година било више од 20, па и више од 30 фемицида, наша саговорница напомиње да се од доношења Закона о спречавању насиља у породици – смањио број убијених жења које су раније пријављивале насиље.

Александра Петровић

Ухапшен осумњичени за убиство „шкаљарца“ Ивана Милачића

Истражитељи верују да је упућан јер је покушао да заштити Владимира Јововића

Црногорска полиција у сарадњи са Вишним јавним тужилаштвом у Подгорици ухапшила је јуче Николу Петровића, осумњиченог да је протекле суботе у главном граду Црне Горе, у угоститељском објекту „Гаорина“, убио Ивана Милачића. Петровић је, како је саопштила црногорска полиција, ухапшен у Сутомору. Према незваничним информацијама, Петровић је првобитно, после извршења убиства, био лоциран у Улицу, где је дошао велики број полицијских снага. Наводно, тада је успео да умаје полицију у Улицу скоком са балконе. Те вечери у Улицу насељу Пињес, изнад Мале плаже, мештани овог приморског места били су затворени у својим кућама док је трајала потрага за Петровићем за којим је јурило педесетак полицијаца.

Подгорицан Иван Милачић убијен када је стао испред убица који је уперио пиштол јуправу његовог пријатеља Владимира Јововића, како би га заштитио симњајућа црногорска полиција. Верује се да да је Милачић жељео да заштити Јововића.

Истражни органи суседне земље верују, према незваничним информацијама, да је Милачић био мета. Ову теорију поткрепљују, наводно, и снимци са видеонадзором и искази сведока.

На снимцима се, наиме, види како Милачић устаје и иде ка нападачу, који испаљује више пројектила у њега из непосредне близине.

Занимљиво је да су све особе које су седеле са њим за столом биле „незванично интересантне“. За столом су, осим убијеног Милачића, били и његова супруга, његов пријатељ Страхиња Раонић који је рањен у пуцњави, Владимир Јововић, још један мушкирац и две женске особе.

Лишавање слободе Николе Петровића

Непосредно пре пуцњаве у угоститељском објекту у подграђу Улица Светозара Марковића непознати мушкирац је неколико пута прошао поред кафића, осматрао, а потом пришао столу за којим је седео Милачић са друштвом и испалио неколико хитаца. Рикошет је погодио Страхињу Раонића који је седео са њим за столом. Повреду је задобила и пролазница која је била удаљена двадесетак метара од места пуцњаве. Након узане лекарске помоћи, она је пуштена на кућно лечење.

Црногорски истражитељи уверени су да је Милачић страдао на наставку обрачуна „шкаљарског“ и „кавачког“ клана из Котора, те да је у питању освета за убиства високопозиционираних чланова кавачког клана Филипа Кнежевића и Игора Недовића, који су убијени у року од два дана. Кнежевић је убијен у Барселони где је боравио под лажним идентитетом. Убица још није идентификован. Због убиства Кнежевића, у редовима шкаљарског клана, према незваничним информацијама, тог дана се слајвило, јер је, наводно, ликвидиран убица Алана Кожаре Дамира Хостића на Крфу 2020. У Недовића је, како је саопштила црногорска полиција, пуштао Арјан Речковић (23), младић који је и у мају пуштао у њега. Речковић је снимљен сигурносне камере, а на снимку се види како убица са каскетом на глави и ранцем на леђима прилази жртви и гледа у телефон. Када се довољно приближио Недовићу, извадио је ватрено оружје и у њега испалио 15 метака. Након што је Недовић пао, Речковић г

Како да привреда буде конкурентна и ЕПС солвентан

Ситуација би била много повољнија када у цену струје не би улазили бројни намети – трошкови за одобрену снагу, плаћање приступног места, накнада за енергетску ефикасност, мрежарина, акциза, и на све то и ПДВ од 20 одсто, кажу привредници

Како помоћи угроженим српским компанијама да наставе да раде и буду конкурентне, а да могу да плаћају струју коју им обрачунава „Електропривреда Србије“ (ЕПС) и да при томе и друга страна (ово акционарско друштво) буде намирена и да настави солвентно да послује. Неки би рекли лако је ЕПС-у, то је државно предузеће, за привреду се слободно формира цена, па коме је скупо нека нађе другог, јефтинијег снабдевача. Ако га има. Али ствари нису баш црно-беле, а саговорници „Политике“ кажу да је тешко наћи соломонско решење.

Управо је питање одрживости пословања привреде остало отворено и после недавно одржаног састанка у Привредној комори Србије, због чега је иницирано формирање радне групе која ће учествовати у будућим разговорима између ЕПС-а и компанија којима цена струје јесте велики трошак у финалној производњи.

И док би регулисана цена за привреду испод тржишне водила до директног уништавања ЕПС-а, како је за „Енергију Балкана“ објаснио Дејан Стојчевски, технички директор SEEPEX-а (берза електричне енергије), Михаило Весовић, заменик председника Привредне коморе Србије (ПКС), каже за Танјуг да је важно пронади баланс између интереса привреде и ЕПС-а, како не би била угрожена ни макрекономска стабилност земље, ни конкурентност домаћих.

– ЕПС је тема разговора у оквиру споразума са ММФ-ом и мора да послује тржишно и спроведе реструктуирање, али истовремено не смо дошли до улара на инфлацију и позицију привреде. Очекујемо разумевање и флексibilnost свих страна – поручио је Весовић и додао да је важно да та цена не буде у потпуности одраз оног што је тржишна цена у том тренутку, али да ни на који начин не угрози тржишно пословање ЕПС-а као важног привредног субјекта који није само део буџета компанија и привреде него и буџета целокупног становништва.

Он је напоменуо да се Србија налази у горњем делу листе земаља региона по висини цене електричне енергије, што раније није био случај.

То је за „Политику“ потврдио и Дејан Ристић, директор у „Југотексу“ из Александровића, који је проблем високе цене струје или и проблематичних боловања изнео и на састанку у ПКС.

– Очигледно је да нема довољно разумевања када је реч о томе на који начин цена струје утиче на укупне трошкове производње. Чинjenica је да је у овом часу цена домаће струје за привреду скупља од ЕУ. Ситуација би била много повољнија када у цени струје не би било бројних пратећих трошкова од одобрене снаге, плаћања при-

ступног места, накнада за енергетску ефикасност, мрежарина, акциза, и на све то и ПДВ од 20 одсто. Дакле, порез на фискални намет. Тврдим да је крајем прошле недеље на берзи цена струје била између 65 и 85 евра по мегават-сату, а да је код нас коштала 123 евра. Дакле, ЕПС треба да буде и даље доминантан снабдевач електричном енергијом и не треба га ни случајно приватизовати, али да ли разлика у цени мора да буде баш толико – пита Ристић.

На констатацију да је тржиште струје за привреду отворено и да могу да бирају код кога ће куповати, ако јефтинијих има, одговара да ће вероватно један део оних који сада имају уговор с ЕПС-ом и прећи код неког другог ако до истека уговора не буде било неке промене. Јер свако повећање цене електричне енергије значајно оптерећује пословање утичући на раст цене крајњег производа и смањење конкурентности на домаћем и страном тржишту.

– Моја фирма ради за америчко тржиште и питање је колико ћемо успети да будемо конкурентни када нам стигну нове царине из САД. У супротном ћу остати и без радника и више у Србији не важи оно старо правило: ако ти нећеш да радиши, има ко хоће, него ако ти нећеш да платиш има ко хоће – истиче Ристић.

Бојан Станић, помоћник директора Сектора за стратешке анализе из ПКС, потврђује за наш лист да струја у Србији није више најјефтинија у региону, ако дође до новог пораста, онда ће то додатно да утиче на конкурентност.

– Тешко је доћи до соломонског решења, а као један од предлога да се ситуација бар временом побољша је да се евентуално наредно поскупљење за привреду преполови. Никоме није у циљу да угрози пословање ЕПС-а, али је чинjenica да је дошло до значајног расстава трошкова за струју у последњих неколико година, који није ишао баш постепено – каже Станић.

Истина је и да су од када је тржиште електричне енергије отворено, поједини привредници у међувремену променили снабдеваča, али су се поново ипак вратили ЕПС-у јер првобитно понуђене дампинг цене нису потрајала дуго.

Стојчевски, међутим, тврди да код снабдевања привреде ЕПС сада има цену која је за неколико евра ниска од тржишне – таман толико да буде конкурентан у односу на трговце.

– Није тајна да се већ годинама уназад трговци буње што је ЕПС, како кажу, монополиста, што користи своју предност – што производи и продаје своју електричну енергију. А познато је да је држава и по питању цене за привреду ускакала са препорукама које је ЕПС морао да послуша (у време енергетске кризе, короне...).

Упућени у проблематику кажу да и привреда мора да направи озбиљан план потрошње струје и да плати оне који знају да им уговоре најповољнију цену.

То је могуће кроз динамичку тарифу. Постоји могућност да добију нижу цену викендом и ноћу, или зимску и летску тарифу. Дневне летње тарифе су због велике производње струје из обновљивих извора енергије такве да се може уговорити нижа цена.

– Мора и привреда да се прилагоди тржишту. Некада је производња била организована ноћу, јер је тада јефтиња струја – подсећа Стојчевски поручујући привредницима да нађу цену која ће им одговарати. **Јасна Петровић Стојановић**

Банке у еврозони пооштире услове за потрошачке кредите

Франкфурт – Банке у еврозони су пријавиле да су у другом кварталу 2025. пооштире кредитне стандарде за потрошачке зајмове, услови за фирме су углавном непромењени, док је потражња за стамбеним кредитима највећа у снажном порасту, наводи се у јуче објављеном истраживању Европске централне банке (ЕЦБ) о кредитној активности.

Узвештају се наводи да је потражња компанија за кредитима и даље слаба, упркос благом порасту у односу на претходни квартал, док домаћинства у еврозони све више узимају кредите за куповину станова, подстакнута низјим

каматним стопама и стабилнијим изгледима тржишта некретнине, преноси Танјуг. Када је реч о условима кредитирања, банке су задржале непромењене критеријуме за стамбене кредите и фирме, док су пооштире захтеве за потрошачке зајмове, наводећи регулаторне притиске и погоршање квалитета портфолија као клучне разлоге.

Банкарима у еврозони у трећем кварталу 2025. очекују раст потражње за стамбеним зајмовима и кредитима за компаније, док се код потрошачких кредита не очекују веће промене.

Укупан ниво ликвидности банака остао је стабилан, а промењени услови заду-

живљања код Европске централне банке у првој половини године нису значајно утицали на политику кредитирања, наводи се на веб-страници ЕЦБ. Истраживање је обухватило 155 банака из еврозоне и спроведено је од 13. јуна до 1. јула.

Влада наше земље нема споразум са Ганом о мобилности радне снаге

Влада Србије, у складу са стабилним условима на домаћем тржишту рада, није закључивала билатералне споразуме нити меморандуме о мобилности радне снаге са другим државама, укључујући и Гану, саопштило је јуче Министарство рада, због нетачних информација које су се појавиле у јавности поводом наводног споразума о увозу радне снаге из Гане, након званичне посете министра спољних послова Србије Марка Ђурића тој земљи, преноси Танјуг.

У саопштењу се наводи да заштита домаћег тржишта рада представља апсолутни приоритет у креирању политику у области мобилности радне снаге, а посебно у погледу законског и нормативног оквира који регулише ову област. Оцењује се да појачано интересовање радне снаге из ино-

ЕКОНОМИЈА

МИНИ-АНКЕТА

Да ли је реално поскупљење струје

Уколико се оно што пише у извештају Међународног монетарног фонда „да на основу анализа планирају увођење регулисаних повећања тарифе за електричну енергију за домаћинства од најмање седам одсто од 1. октобра 2025.“ преточи у реалност, домаћинства ће плаћати скупље струју. Иако од званичника то још нико није ни потврдио, ни демантовао, ММФ препоручује и разматрање додатних мера које се односе на спуштање месечног прага за улазак у та ковану црвену зону са 1.600 на 1.200 киловат-сати потрошње, а као образложење за овакве промене наводи се подстицај „енергетске ефикасности и потенцијалног повећања прихода ЕПС-а“. Овакве мере би свакако утицала на буџете домаћинства на које се корекција односи, а на питање да ли очекују да ће ЕПС поступити по саветима ММФ-а, грађани које смо анкетирали кажу да је то реално да се догоди, или да о томе треба сами да одлучимо. Милева Галак (82 године) сматра да је очекивано повећање и да је њен раст цене сасвим природан имајући у виду остале цене животних намирница и потроштина, те да је утицај на овакве промене спој унутрашњих и спољашњих одлука.

Милена Марјановић

Споменка Герун

У јулу потрошња електричне енергије мања за 12 одсто

У првих 20 дана јула у конзуму „Електротрибуције Србије“ на територији наше земље забележен је проток електричне енергије од око 1,38 милијарди киловат-часова електричне енергије, што је за око 12 одсто мање у односу на исти период прошле године. Како су за Танјуг реали у тој компанији, у јулу 2025. године у конзуму ЕДС-а на територији наше земље забележен је проток електричне енергије од око 2,07 милијарди киловат-часова електричне енергије. То је око један одсто мање у односу на исти период прошле године. Из компаније напомињу да приликом тумачења ових података треба узети у обзир факторе који утичу на потрошњу електричне енергије (просечна дневна температура, временски услови и сл.) у посматраном периоду ове и прошле године.

Званични девизни курс НБС

Курсеви се примењују од 8 часова 22. јула 2025. и важије до 8 часова на дан када ће бити формирана наредна курсна листа

Земља	Ознака	Валута	Куповни	Средњи	Продјани
Евр. мон. унија	EUR	1 евро	116,8307	117,1822	117,5337
Аустралија	AUD	1 долар	65,1049	65,3008	65,4967
Канада	CAD	1 долар	73,0009	73,2206	73,4403
Кина	CNY	1 јуан	13,9328	13,9747	14,0166
Данска	DKK	1 круна	15,6486	15,6957	15,7428
Јапан	JPY	100 јена	67,6808	67,8845	68,0882
Норвешка	NOK	1 круна	9,8206	9,8502	9,8798
Руска Федерација	RUB	1 рубља	1,2779	1,2817	1,2855
Шведска	SEK	1 круна	10,4326	10,4640	10,4954
Швајцарска	CHF	1 франак	125,2472	125,6241	126,0010
Велика Британија	GBP	1 фунта	134,6441	135,0492	135,4543
САД	USD	1 долар	99,9236	100,2243	100,5250

Кркобабић: Још 17 општина добија бесплатан превоз

Наставља се програм доделе минибуса у циљу решавања једног од најизраженијих проблема у вези са сеоским срединама, а то је питање превоза како људи тако и роба. Од јуче још 17 општина добија бесплатан превоз за житеље својих села, а међу њима су и четири општине на Косову и Метохији, рекао је министар за бригу о селу Милан Кркобабић, након што је јуче Комисија доделу бесповратних средстава за куповину минибуса за потребе превоза сеоског становништва одобрila још 17 возила за локалне са-моуправе у Србији.

Фото С.Борђевић

Овогодишња определена средства за ове намене износе 120 милиона динара. Ово је пета година спровођења програма, па се укупан минибуса неопходних сеоским срединама попео на 95. Од до-битника, девет општина до сада није има-ло ниједан вид организованог превоза, а њих 10 се налазе у пограничном делу земље. Новац за ове намене добиће једна општина из Војводине – Нови Кнежевац – три у четвртој групи развијености – Ди-митровград, Мионица, Гаџин Хан – као и њих девет у девастираним подручјима, од чега је скоро половина на територији Косова и Метохије (Витина, Лепосавић, Клина и Липљан). Међу локалним са-моуправама из чак 15 округа, њих седам је добило минибус и 2021. године, па ће сада два оваква возила саобраћати селима Лебана, Димитровграда, Босилеграда, Мионице, Коцељеве, Гаџиног Хана и Кур-шумлије. И овога пута предност су имале неразвијене и пограничне локалне само-управе, као и оне са више становника и више села на својој територији. Е. Р.

Радници из Италије добро дошли у „Фијат”

У Крагујевцу тренутно ради седамдесетак Италијана, одоко 2.500 запослених, а у Самосталном синдикату „ФЦА Србија” кажу да су то колеге из исте куће, па ће и раднике „Модене” радо дочекати

Ових дана одјекнула је вест да се Синдикат ФИОМ „Моде-на“ из Италије оштро устро-тивио иницијативи руководства фабрике „Масератија“ у том гра-ду које је, према писању тамошњих ме-дија, понудило радницима трансфер у „Фијату“ фабрику у Крагујевцу. Разлог је, како је наведено, застој у продаји који се догодио у фабрици, на шта су радници одговорили да нису спремни да због привремене зараде напусте по-родице и домове.

У синдикату наше фабрике о томе, како истичу, немају никакве информа-ције, али наводе да у Крагујевцу тре-нутно ради седамдесетак Италијана.

Иван Ристић, председник Самостал-ног синдиката „ФЦА Србија“, каже да нису у контакту са италијанским син-дикатима.

– Став тамошњих синдиката је да не треба радници из Италије да долaze на рад у Србију, то јест да треба да остану тамо да раде. То је сасвим разумљиво јер ни ми нисмо били за то када су нашли људи одлазили у Словачку. Јер је то био изненадни одлазак из Крагујевца, од-вајање од породице, због чега и нисмо могли то све да пропагирамо – наводи Ристић, ипак додајући да ако радници

из „Модене“ буду одлучили да дођу у Крагујевац, да ће бити добро дошли.

– Немамо никакав утицај на долазак радника из „Модене“, нити имамо ишта против да дођу код нас. Њих плаћа ита-лијанска влада, од италијанског дела „Фијата“ примају плате. Уосталом то су наше колеге, из исте куће. Као што су ишли наши на рад у Пољску и Слов-ачку, када су добијали подстицаје за

Самостални синдикат није сагласан да се увозе радници из Индије, Вијетнама или Пакистана за рад у фабрици у срцу Шумадије

одлазак тамо, тако ће и они ако буду дошли овде – додаје он.

Ипак, у овдашњем синдикату кажу да и те како имају против упошљавања иностране радне снаге, посебно Индијаца, Вијетнамца и Пакистанца.

– Сви запослени имају уговор на одређено и неодређено време. Нема страних радника, за сада, осим тих Ита-лијана, који тамо нису ималиовољно

посла, па су прихватили услове да раде у Крагујевцу. Они су на списку „Стелантиса“. Нема ни Индијаца, Пакистанаца, Турака... Ми као синдикати се противимо томе да се увози инострана рад-на снага за наше послове. Имамо сас-вим довольно радника. Нисмо правили фабрику за рецимо Вијетнамце, који је увелiko ради у кинеском „Јанг фенгу“ у Крагујевцу, већ за наше раднике. То је став нашеог синдиката – прецизира председник.

У Самосталном синдикату ФЦА у Крагујевцу потврђују да је серијска производња, што електричног, што хи-бридног модела „фијата гранде панде“, досегла максимум. Како је „Политика“ раније писала, са траке дневно изађе око 250 аутомобила.

– Дневно се произведе онолико вози-ла колико је планирано. Свакодневно се увећава производња, и „Фијат“ иде ка циљу максималне производње – на-води Ристић.

У Крагујевачкој фабрици тренутно ради више од 2.500 запослених.

– Треба да се заокружи друга смена, а производња иде како треба својим током. Имамо позитивне резултате, и нисмо ни у каквој кризи, што је најбитније – додаје он.

У појединим деловима „Фијата“ постоје чак и трећа и четврта смена, а ту су ангажовани радници који раде ви-кендом, са скраћеним радним временом, сходно Закону о раду.

– Реч је о целинама у Словачкој које производе поједине каросеријске делове за друге нама битне компаније које су пре свега везане за Трнаву (произ-воде делове за „Ситроен“, али и за нас). Поншто је тамо велика производња, огромно оптерећење послом, онда нема престанка рада, па су били принуђени да уведу и четврту смену. То је један део „Фијата“ где се праве каросеријски делови – објашњава Ристић.

Када је реч о платама у Крагујевцу, по колективном уговору синдикати не могу сада да преговарају на ту тему, по-себно за нове раднике. Тако евентуално у октобру ове године преговори са послодавцем биће могући у вези с по-већањем зараде које би важило од на-редне године.

Иначе, у фабрици нису ангажовани агенцијски радници, односно нема за-пошљавања на тај начин да је нека аген-ција за запошљавање посредник између фабрике и радника. Сви запослени имају уговор на одређено и неодређено време.

Марија Бракочевић

Фото А. Васиљевић

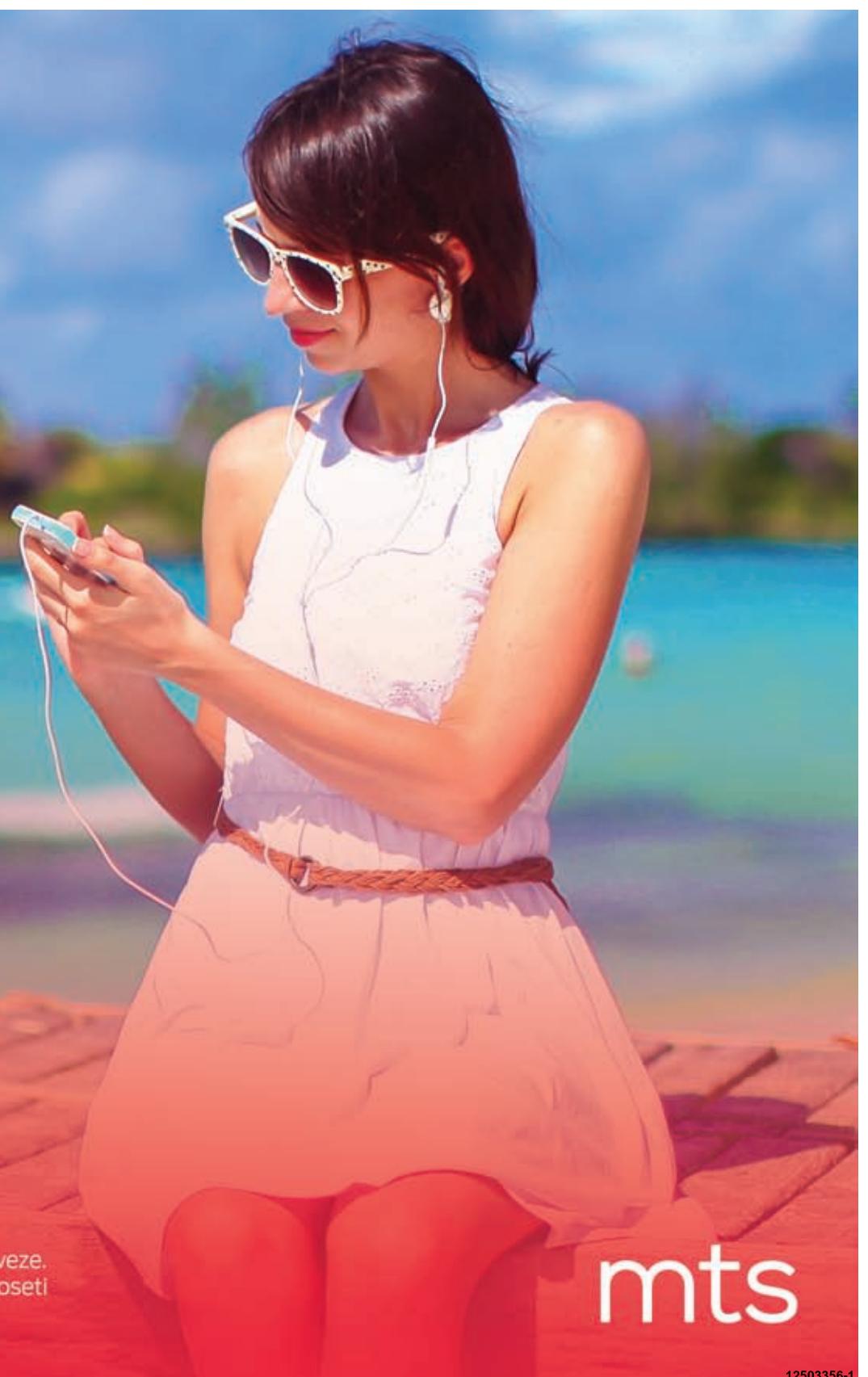
VIŠE NETA ŠIROM SVETA

Surfuj u romingu bez dodatnih troškova uz postpejd tarife

Korisnicima Omorika M postpejd tarife dodeljuje se 4 GB roming interneta bez dodatnih troškova svakog meseca.

Navedena količina internet saobraćaja dodeljuje se месечно до истека потpisane ugovorne obaveze. За више информација о понуди и листи земаља у којима дodeljena količina interneta saobraćaja važi посети mts.rs или позвани call центар на 0800 100 100

mts

Петицију против пестицида потписало око милион грађана

Дипломбов закон дозвољава повратак ацетамиприда, инсектицида за који се зна да је токсичан за опрашиваче попут пчела, али и за читав екосистем

Француска петиција којом се позива на укидање контролервног закона којим се дозвољава поновно увођење забрањеног пестицида за који се зна да штети екосистемима прикупила је више од милион потписа за само неколико дана. На тај начин, како преноси „France 24”, та иницијатива је лако прешла праг потребан посланицима

по конзервативном посланику који га је предложио, представљен је у парламенту као мера која ће „смањити ограничења” француских пољопривредника. Сада се масовним противљењем грађана отвара пут за парламентарну расправу о суштини закона, али не и за његову ревизију, пише АФП и истиче да у Француској до сада ниједна петиција „убица пчела”. Закон, усвојен без

говијији ефекти на људе су извор забринутости иако су ризици и даље неизвесни због недостатка обимнијих студија. Тај пестицид је посебно тражен међу производијачима цвекле и лешника, који сматрају да немају замену у борби против штеточина и да су без њега изложени нелојалној конкуренцији. С друге стране, пчелари упозоравају да је тај пестицид „убица пчела”. Закон, усвојен без

Фото EPA/Sébastien Nogier

да расправљају о том питању у парламенту.

Нови закон у Француској који дозвољава поновно увођење забрањеног пестицида изазвао је масовне реакције грађана. Такозвани Дипломбов закон дозвољава повратак ацетамиприда, инсектицида за који се зна да је токсичан за опрашиваче попут пчела, али и за читав екосистем. Пропис је усвојен 8. јула, али још није ступио на снагу. Закон, назван

скорој историји. Председница Доњег дома парламента Јасел Браун-Пиве изјавила је јуче да је за организовање такве дебате, али је додала да усвојени закон неће бити поништен.

Иначе, ову петицију покренула је једна студенткиња 10. јула, а закон предвиђа поновно увођење ацетамиприда, пестицида забрањеног у Француској, али одобреног у другим деловима ЕУ до 2033. године. Како наводи агенција, ње-

расправе у парламенту, влада је представила као „велики корак ка поновном освајању француског прехранбеног савременога“. Закон су затражила два велика пољопривредна синдиката.

Посланици левице су се 11. јула обратили Уставном савету, телу надлежном за праћење усклађености закона, сматрајући закон неспојивим са заштитом животне средине и правом на здравље.

И. Албуновић

Фото Пикабеј

„Пепсико“ ће производити колу са пребиотицима

Компанија „Пепсико“ најавила је лансирање нове коле са пребиотицима, како би потрошачима понудила здравију алтернативу у односу на своје стандардне производе.

Како се наводи, пребиотско пиће ће се на јесен појавити у онлајн продаји, док ће у физичким продавницама бити доступно теком следеће године, објавио је Си-Би-Ес нјуз, а преноси Танјут. Ново пиће ће имати укус класичне коле и трешња-ваниле, садржаје 30 калорија по лименци, пет грама шећера од трешње, три грама пребиотских vlakana и биће без вештачких застапљивача. „Ово је следећи корак у понуди функционалних састојака потрошачима који не желе да се одрекну препознатљивог укуса пепсија“, изјавио је директор сектора напитака у фирмама „Пепсико“ за америчко тржиште Рам Кришнан. „Пепсико“ је пре само неколико месеци купио бренд „Попи“, популарно пиће са пребиотицима, за скоро две милијарде долара. Очекује се да би продаја напитака са пребиотицима могла да порасте за 7,6 одсто у наредној деценији, што је подстакло ову компанију да прошири асортиман и понуди здравије производе.

Е. П.

Европска унија тужи Француску због обавезних етикета за рециклажу

Европска комисија објавила је да ће тужити Француску због њених закона који обавезно налажу употребу специфичних етикета за сортирање отпада, оптужујући их да крше принцип слободног кретања робе унутар јединственог тржишта ЕУ. Комисија је у више наврата упозоравала Париз да њени прописи о означавању производа за рециклажу нису усклађени са законодавством ЕУ, посебно са правилима која регулишу тржиште робе, пише Политика, а преноси Танјут. Према новим правилима, која су ступила на снагу 2022. године, производи у Француској морали су на паковањима својих производа да поставе етикету познату као „Триман“, која потрошачима указује како да правилно одложе отпад. Те ознаке користе специфичне симbole како би обавестиле потрошаче о исправним

ПОТРОШАЧ ПИТА

Колико кованица је у оптицају у нашој земљи

Колико кованог новца има у оптицају у Србији и да ли се он још увек производи? Да ли је ковані новац код нас изгубио значај и сврху, јер многи људи не узимају кусур у кованицама, а некад га ни трговци не враћају?

Народна банка Србије на свом званичном сајту у оквиру Годишњег извештаја о пословању и резултатима рада објављује, између остalog, и тражени податак, па је тако на крају 2023. године у оптицају било 1.065,2 милиона комада кованог новца, што је за 55,2 милиона комада, односно за 5,5 одсто више него на крају 2022. године. У структури кованог новца највеће је учешће апоена од једног динара (40,7%), а затим следе апоен од пет динара (28,3%), од два динара (26,5%) и апоени од 10 и 20 динара (2,2%).

Подаци о кованом новцу у оптицају за 2024. годину биће доступни јавности након усвајања Годишњег извештаја о пословању и резултатима рада Народне банке Србије за 2024. годину.

Ковані новац у апоенима од један, два и пет динара производи се у складу с потребама према плану и програму НБС, па тако најновија издања кованог новца пomenutих

апоена носе 2024. као годину ковања. Ковані новац у апоенима од 10 и 20 динара, који је такође законско средство плаћања у Србији у складу са одлукама НБС о пуштању у оптицај, не производи се од 2013. године.

Платећи токове готовог новца, приметно је да код новчаница мање номиналне вредности (10, 20, 50 и 100 динара) и код кованог новца (1, 2 и 5 динара) нема двосмерног кретања, тј. изражена је неуједначеност између уплате и исплате, то јест далеко су веће исплате од уплате. Проблем кованог новца, нарочито апоена с мањом номиналном вредностима, стално је актуелан, јер готово да се и не враћају кроз уплате пазара и у виду сувишака, па је за задовољавање потреба платног промета неопходно пуштајути у оптицај додатне количине кованог новца.

Потребу за кованим новцем треба посматрати и у ширем контексту, па тако треба имати у виду да је коришћење искућиво ове врсте новца неопходно приликом употребе различитих система за самопослуживање док се не прихвати безготванско плаћање на наведеним уређајима. Није нам познато да је ковані новац формално укинут у некој од земаља света иако се у пракси можда ретко користи.

Оно што је известно јесте да се често повлаче из употребе ситни апоени због великих трошка израде, који увељико премашују номиналну вредност.

Одговор: НБС

Фото Н. Марјановић

Јасна веза између раста цене хране и климатских промена

Екстремни временски услови широм света изазвали су нагли раст цена основних животних намирница, што угрожава јавно здравље, социјалну стабилност и политичку равнотежу у најразвијенијим деловима света, наводи се у најновијем извештају више европских и британских институција.

У анализи спроведеној у 18 земаља у периоду од 2022. до 2024. године тим истраживача указао је на јасну везу између екстремних временских непогода и наглог скока цена хране. Кромпир у Великој Британији, купус у Јужној Кореји, црни лук у Индији и какао у Гани – све ове намирнице су поскупљене на рекордне вредности након таласа суша, врелих пролећа и неубичајеној јаким падавинама, пренео је Танјут.

Какао је поскупљено чак за 300 одсто након сушног периода у Гани и Обали Слоноваче, које заједно чине 60 одсто светске производње ове намирнице. Аутори извештаја, међу којима су тимови

из британске организације ЕЦИУ, Европске централне банке, Суперкомпјутерског центра из Барселоне и Потсдамског института за истраживање утицаја климе упозоравају да последице раста цена надилазе сектор исхране и имају утицај и на политичке процесе. Високе цене основних намирница већ утичу на инфлацију, отежавају вођење монетарне политике и одлажу смањење референтних каматних стопа у бројним економијама, што посебно угрожава најсировашнији слој становништва. „Екстремно време већ уништава усеве и подиже цену хране глобално, а биће још горе све док не достигнемо нето нулту емисију“, изјавио је водећи аутор студије Максимилијан Коц, а преноси Танјут.

Он додаје да грађани широм света све више препознају утицај климатских промена, као и да је поскупљање хране данас други најчешћи примењен ефекат климатске кризе, одмах иза екстремне врућине.

И. А.

„Рајанер“ удвоствручио профит, очекује одличну сезону

Фото EPA/Toms Kalnins

Ирска нискобуџетна авио-компанија „Рајанер“ објавила је да њен нето профит у првом кварталу фискалне године, од априла до јуна, износи 820 милиона евра, што је више него двоструко у односу на 360 милиона из истог периода прошле године, као и да очекује снажну зараду у наставку летње сезоне.

Компанија планира да до 2034. године у флоту дода 300 Боингових авиона модела „737 макс 10“ и повећа број превезених путника на 300 милиона годишње. Цена акција „Рајанера“ од тренутка објаве резултата порасла је готово 10 одсто, што је њихов највећи дневни раст у последњих месец дана.

И. А.

Фото Н. Марjanović

Врућина и умор узрок саобраћајних незгода

При уласку у аутомобил који је стајао на сунцу треба отворити све прозоре и врата да би се температура у кабини спустила бар неколико степени.

Возачи би на високим температурама требало да буду додатно опрезни јер возила често остају директно изложена сунцу и температура у њима може достићи и до 50 степени. У овом периоду због дугих вожњи, врућина и умор долази до већег броја саобраћајних незгода.

Препорука је да возачи праве редовне паузе, зауставе се бар на по 15 минута на свака два сата – протегну ноге, попију воду и расхладе се, наводе из Института за јавно здравље „Др Милан Јовановић Батут“.

При уласку у аутомобил који је стајао на сунцу треба отворити све прозоре и

врата да би се температура у кабини спустила бар за неколико степени. Коришћење клима-уређаја такође је корисно, али разлика у односу на спољну температуру не би требало да буде велика. Пет до седам степени нижа од спољашње је довољно, саветују из „Батута“.

Посебну пажњу треба обратити на децу, труднице и старије. Децу никада не треба остављати саму у аутомобилу, чак ни накратко.

Најмлађи су посебно осетљиви на високе температуре, а могу се прогрејати три до пет пута брже него одрасле особе. Топлотни удар дешава се веома брзо и може имати fatalne последице. Старији увек треба да уносе више течности док се возе да би избегли дехидратацију, а трудницама се саветује консултација са лекаром пре поласка на пут. Кућне љубимице никада не треба остављати у паркираном возилу на врућини нити седати за волан под дејством алкохола или психоактивних супстанци. М. М.

Гроцка бира најбољу кајсијевачу

Хоби производчима ракије од кајсије упућен је позив да учествују у надметању за титулу „најбоља гроцанска кајсијевача 2025. године“, у оквиру 57. „Гроцанских свечаности“. Стручно оцењивање пристиглих узорака биће организовано у среду 30. јула, од 19 часова на Дунавском кеју у Гроцкој, у оквиру свечаног отварања ове манифестације.

Такмичење се приређује због очувања традиције прављења домаће ракије, која је већ деценијама део идентитета овог краја, како наводе организатори. Идеја је да се награде знање, посвећеност и умеће у припреми кајсијеваче јер она представља важан симбол гроцанске трпезе.

Три најбоље оцењене ракије биће награђене инокс посудама за безбедно чување овог алкохолног напитка, а сви заинтересовани учесници могу своје узорке предати лично у Канцеларији за пољопривреду Градске општине Гроцка или их послати поштом.

М. М.

тим органском материјом какве се спрећу у каналима на територији наведене две општине. Ове ларве се развијају и у воденим стаништима које је направио човек, као што су септичке јаме, саксије, канте и бурад, олуци, аутомобилске гуме, фонтане, украсна језера и слично. Да би се смањила бројност ових комараца, апелујемо на грађане да редовно са својим имањима уклањају предмете и посуде у којима се може задржавати вода, као и да редовно чисте олуке и празне септичке јаме – наводи се у саопштењу „Чистоће“.

Марко Попадић, директор „Градске чистоће“, позвао је суграђане да се понашају савесно, да обавезно користе репеленте и мрежице против комараца.

– Да избегавају боравак напољу у току највеће активности ових инсеката од 19 до 24 часа, када и наше екипе спроводе акције сузбијања комараца. Појава вируса Западног Нила била је очекивана. Наше сумње су се, нажалост, обистиниле и зато апелујем на суграђане да буду опрезни и не занемарују симптоме, да се обавезно јаве лекару ако имају високу температуру, главоболју, малаксалост или осип у пределу грудног коша – каже Попадић. Он је још једном апеловао на суграђане да не ометају акције предузећа и дозволе екипама интензивно сузби-

јање комараца јер је то у овом тренутку најважније.

Он је упозорио да свако ометање акција сузбијања комараца доводи у опасност здравље свих Београђана.

Сектор екологије и унапређења животне средине наставиће свакодневно надгледање бројности комараца на територији свих београдских општина, а лабораторија ће и даље анализирати изловљене комарце. Уколико грађани примете повећану бројност комараца на одређеном локалитету, о томе могу да обавесте Сервисни центар грађана на број телефона 11-0-11 радним данима од 7 до 22 сата и суботом од 8 до 14 часова.

Б. Васиљевић

ПОСЛЕ НЕВРЕМЕНА

Штете на зградама плаћају власници станови

Олуја која је осмог јула погодила престоницу оставила је за собом бројне последице – много дрвећа ишчупано је из корена, на појединим зградама одлетели су кровови, срушиле се надстрешнице, пао је и кран на Новом Београду... У насељу Борча, на новој згради у коју се још нису уселили сви станари, ветар је подигао и однео део крова. Забринути власници одмах су позвали полицију и више пута покушали да ступе у контакт са инвеститором. На крају су у томе успели, како незванично сазнајмо, кров има гаранцију па ће санација бити извршена без финансијског учешћа станара. Ситуација, међутим, углавном није таква. Само дан касније, у Улици кнеза Милоша 78, пала је скулптура „Млада жена“, ремек-дело академика Ристе Стијовића, која се деценцијама налазила на фасади зграде.

– Ја сам овде од рођења и та скулптура је ту одувек. Нисам сигурана да ли је ветар узрок или је једноставно сама попустила. Срећом, нико се није налазио испод јер је то огромна количина бетона која је могла некога озбиљно да повреди. Колико је мени познато, није цела зграда под заштитом завода. Очекује се да ми, станари, платимо рено-вирање фасаде и статуе. Ипак, мислим да би требало да се направи договор између града и нас па да поделимо трошкове – рекла нам је станарка која живи у овој згради.

Ипак, власници станови, без обзира на којим локацијама живе и да ли зграда припада културној целини, имају обавезе да одржавају фасаду, кров и све заједничке делове. Према Закону о становаштву,

дужни су и да финансирају поправке и да се стапају да објекти у којима станују не представљају опасност за пролазнике и имовину.

Када се додги нека штета, станари су у обавези да плате санацију, а могуће је да новац прибаве из кредита, донација и других извора. Јавно предузеће „Градско стамбено“ нуди наменски кредит власницима станови у зградама које су у њиховом систему, а једини услов је редовно плаћање комуналних рачуна.

Део станара препуштен сам себи, а они који имају уплаћено осигурање заједничких просторија новац потражују од компанија. – Они који су у систему „Градског стамбеног“ могу да добију наменски кредит

– Реч је о кредиту који има рок отплате до седам година, с тим што је јемац банци за враћање ЈП „Градско стамбено“, а не стамбена заједница. Ово предузеће уједно ради и надзор над радовима – наводе из „Градског стамбеног“ које одржава око 14.500 зграда у главном граду.

Њихове услуге редовног одржавања станари плаћају обједињеном уплатници ЈКП „Инфостан технологије“ према површини стана, међутим, то не покрива трошкова санације штете настале у неким ванредним околностима, као што је олуја.

Фото маг београд

У тим ситуацијама поправку покрива осигурање, уколико га зграда поседује.

– Полиса осигурања покрива штете које настају због елементарних непогода, као што су олуја, гром, експлозија, пучање водоводних и канализационих цеви и изливавање воде. Колективни

Уклонјен лимени кров са будућег музеја Николе Тесле

Велики део металног крова који је у току недавне олује страгао јак ветар са зграде „Југошпеда“ у Булевару војводе Мишића и који је претио да падне са објекта уклоњен је пре неколико дана. У овом здању, првобитно фабрици папира Милана Вапе, планирано је да се убудуће налази музеј Николе Тесле (сада се налази у Крунској улици).

Тренутно су у току припремни радови, овај објекат се празни и испитују се његови конструктивни елементи па се поставља питање да ли ће на крову остати само даска или ће она, да не би дошло до неког оштећења унутрашњости објекта док посак ће бити потпуно завршен, ипак бити на неки начин заштићена.

Б. В.

пакети за стамбене заједнице покривају штету на крововима, фасадама, прозорима, вратима, али не и у подрумима – објашњава агенција осигурања.

Један од кључних услова за наплату штете када је узрок ветар јесте доказ да је у тренутну оштећења уследила олуја, која према Републичком хидрометеоролошком заводу дува најмањом брзином 17,2 метра у секунди. Из осигурања потражују податке од овог завода, а уколико је ветар био слабији, не признају штету.

– Такође, већина полиса садржи и осигурање одговорности, рецимо, ако падне део крова и оштети нечију имовину, компанија ће сносити ту штету. Уколико зграда нема осигурање, тужба и одштета падају на терет саме стамбене заједнице, односно свих станара – закључио је агенција М. Милутиновић – И. Бановић

Обележено 98 година од оснивања Кинеске народноослободилачке армије

Уамбасади Народне Републике Кине на Дедињу синоћ је организован пријем поводом 98 година од оснивања Кинеске народноослободилачке армије и осамдесет година од победе над Јапаном у народноослободилачком рату. Међу многобројним званицима догађају су присуствовали државни секретар Министарства одбране Небојша Николић, заменик шефа Генералштаба Војске Србије генерал-пуковник Тиосав Јанковић, директор Канцеларије за Косово и Метохију Петар Петковић, заменица председнице Скупштине Србије Марина Рагуш, директор Националног савета за координацију са Руском Федерацијом.

шистичком рату – истакао је амбасадор.

Он је оценио да су Кина и Србија херојске земље, а кинески и српски народ херојски народи, па је одао почаст ветеранима наше две земље који су устали у борбу против фашистичке инвазије пре осам деценија. Према речима Ли Минга, истовремено су герилске оружане снаге под војством Комунистичке партије Југославије обуздале фашистичке освајаче, значајно доприносећи победи на европском антифашистичком боишту. Амбасадор се осврнуо и на податак да су током шездесетих и седамдесетих година прошлог века филмови о југословенским герилцима би-

ескалирају, а човечанство се поново налази на раскрсници времена – закључио је Ли Минг.

Према његовим речима, председник Кине Си Ђинпинг је сукcesивно предложио иницијативе за глобални развој, безбедност и цивилизацију, указујући пут напред за човечанство.

Кина и Србија су, како је казао амбасадор, истински пријатељи и добри партнери.

– Кина је 2. јануара 1955. године уступила дипломатске односе са Југославијом. Током протеклих 70 година два народа створила су чврсто пријатељство кроз каљење на крви и ватри, и крећемо се ка бољем сутра под вођ

Свечаност у амбасади Народне Републике Кине

цијом и НР Кином Томислав Николић и амбасадор Русије у Србији Александар Боџан-Харченко.

Свечаност је почела интонирањем химни две државе. Амбасадор Кине у Србији Ли Минг подсетио је на важност обележавања ових годишњица.

– Кина била главни фронт на Истоку током Светског антифашистичког рата, а борба Кине против фашизма је најраније почела и најдуже је трајала. Кина је платила највећу цену. У раздобљу од 1931. до 1945. године кинески народ прошао је кроз период тешке борбе и платио цену од 35 милиона војних и цивилних жртава, ефикасно је пружио отпор главним снагама јапанске војске, што је одиграло одлучујућу улогу у потпуном уништењу јапанских освајача и поставило важан темељ за победу у светском антифа-

ли популарни широм његове земље, а посебно се истичу остварења „Валтер брани Сарајево“ и „Мост“.

Он је подсетио и да се у овој години навршава осам деценија од оснивања Уједињених нација.

– Кинески и српски народ су, заједно са другим важним антифашистичким савезницима, основали Уједињене нације и потписали Повељу УН. То је поставило темеље за послератни међународни поредак – казао је амбасадор. Такође, како је naveo, обележава се и 80 година повратка Тајвана у састав Кине, што, како је рекао, није само резултат победе у другом светском рату, већ и важан део послератног међународног поретка.

– Данас, 80 година касније, свет још није у миру. Хегемонизам и унилатерализам су и даље раширен, политички спорови и војни сукоби непрекидно

ством заједнице Кине и Србије са заједничком будућношћу у новојери – рекао је амбасадор. Истакао је да су последњих година, под стратешким војством председника Си Ђинпинга и председника Вучића, Кина и Србија увек чврсто подржавале међусобни суверенитет и територијални интегритет.

Војни аташе амбасаде НР Кине старији пуковник Џаи Сијао Цијанг истакао је, између остalog, да је други светски рат показао да кинеска војска може да брани своју земљу и њен територијални суверенитет и интегритет.

– Данас војска расте и одговара новим потребама Кине и подршка је модернизацији кинеске нације – рекао је аташе. Додао је да је Кина у протеклих 35 година са више од 50.000 војника учествовала у 25 мировних мисија.

А. Куртеш

Донаторско вече за фрескописање цркве у Прогару

Српска православна црква са својим верницима у суботу, 26. јула, обележава празник Сабор Светог архангела Гаврила, а црква посвећена овом светитељу у насељу Прогар тога дана прославиће храмовну славу која је у народу позната и као летњи Арап ћеловдан. Литургија и сећање славског колача у Храму Светог архангела Гаврила почиње у девет часова.

Црквена општина Прогар затим ће од 18 сати на бини у Бојчинској шуми организовати пригодан програм обогаћен духовним песмама, традиционалном музиком и играма. Наступиће културно-уметничка друштва „Бранко Радичевић“, „Купник“, „Слатковић“, „Фенечки бисерчићи“, етно-вокал Милица Милисављевић Дугалић и вокална уметница Гордана Лазаревић. Гости ће моћи да посете и базар слатких и сланих домаћих специјалитета, а планирано је и да се окреће бик на ражњу. Овом приликом биће уприличено донаторско вече чији је циљ прикупљање средстава за осликање, односно фрескописање прогарског Храма Светог архангела Гаврила, чиме би се храм духовно и уметнички

Црква Светог архангела Гаврила једна од најстаријих у Срему

оплеменио, на корист верника и будућих нараштаја.

Захваљујући прилозима парохијана и донацији општине Сурчин, у овој цркви обављени су значајни радови и уређени су храм и парохијски дом. Тако су после

три деценије постављена нова храстова врата јер су према тадашњој оцени старешине храма Александра Милића, стара била оштећена зубом времена. Купљена су грјежна тела и замењене електроинсталације. Опремљена је уну

Положени венци на споменик Сибињанин Јанку

Поводом обележавања 568. годишњице битке за Београд, која је вођена 1456. године против отоманског завојевача, јуче су, у организацији Савеза војвођанских Мађара – Београдског одбора, положени венци на споменик вођи победничке одбране Београда, Сибињанин Јанку – Јанушу Хуњадију.

Венце су положили Драган Матијевић, помоћник председника општине Земун, као и високе делегације амбасаде Мађарске у Београду, Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарства финансија, Скупштине АП Војводине, Скупштине града Београда, Савеза војвођанских Мађара, Националног савета мађарске националне мањине, удружења Подунавских чувара војне традиције, удружења Седми хукачки пук и Витешког реда.

Кратким историјским есејем, који је прочитала глумица Александра Шалљић, приступни су се подсетили јунаштва и заслуга команданта битке за Београд, Сибињанин Јанка, кога подједнако сматрају својим и српски и мађарски и румунски народ, а који је своју војничку каријеру започео у служби деспота Стефана Лазаревића.

О значају Сибињанин Јанка, као споменик хришћанском витезу Сибињанин Јанку, где се и обележавају годишњице славне битке за Београд.

Фото ГО Земун

2019. године на Земунском кеју постављен је споменик хришћанском витезу Сибињанин Јанку, где се и обележавају годишњице славне битке за Београд.

Турски султан Мехмед Други Осман започео је осамнаестодневну опсаду Београда 1456. године, а после разбијања османских флота на Дунаву Турци су морали да се повуку из града 22. јула.

Сибињанин Јанко, иако један од најважнијих војсковођа када је реч о тадашњој победи хришћана над Османлијама, оболева од куге и убрзо после ове велике победе умире међу зидинама средњовековне тврђаве Гардош. Б. В.

„Српска кафана“ затворена због реновирања

Фото Д. Мучабић

Столови и столице наопачке окренути и сложени као под конац у башти, а човек на мердевинама чисти назив фирмe на којој пише „Српска кафана“...јучеришњије призор испред чуvenог угоститељског објекта у Светогорској улици 25 на чијим широм отвореним улазним вратима пише „Локал у припреми“. Главни „нен-имар“, један од нових закупаца објекта, тврди да је кафана затворена због реновирања и да ће тај посао окончати почетком септембра.

– У локал смо ушли почетком месеца и према уговору у септембру га отварамо. Кречимо, чистимо кухињу и инвентар, кров смо претресли, има много послса, али све стижемо – истиче закупац и угоститељ Александар Козарски. О претходницима се, каже, није расписано нити о њима нешто зна, а ни о власнику, односно закуподавцу није био много речитији.

Пре осам година јавност је била затечена када је на „Српској кафани“ поред Атељеа 212 осванио катанац, стрепенић да ли ће место у којем је рођена Улица отвореног срца променити намену и изгубити аутентични амбијент у којем су глумачки бардови проводили дане и ноћи. Тадашње затварање кафане било је због реституције – она је пре тога враћена наследницима старог власника Предрага (Луке) Ђурића, коме је тимовина национализована 1960. године. Д. М.

► У суботу, 26. јула, на празник Сабор Светог архангела Гаврила црква посвећена овом светитељу прославиће храмовну славу, а од 18 сати у Бојчинској шуми биће приређен и пригодан програм

ма. Од појединачних икона сачуване су само две из прве половине 19. века. Фреска из 1911. године, рад Васе Поморићца, знатно је оштећена. Санација и реконструкција цркве предузете су 1970. године. Ова црква сматра се и једном од најстаријих у овом делу Срема. Парохијани су познати по томе да се посебно окупљају о великом празницима, у храму и порти, и активно учествују у животу своje цркве па се надају да ће и овај духовно-уметнички програм поводом храмовне славе допринети да се прикупе средства и помогне осликању. То је и прилика да посетиоци обиђу овај крај и упознају његове знаменитости ужијавајући у природи даље од градске врeve.

А. Куртеш

СВЕТСКО ПРВЕНСТВО У ВОДЕНИМ СПОРТОВИМА У СИНГАПУРУ

За бронзану медаљу против Грка

Мађарска – Србија 19:18 (6:3, 2:5, 8:4, 3:6). – Наши јурили резултат, при крају друге четвртине чак и повели, у трећој све то испустили, а у финишу били надомак егала, али није било довољно времена

Утакмици која ће се препричавати Србија није успела да се пласира у финале Светског првенства. Мађари су славили рукометним резултатом 19:18 (6:3, 2:5, 8:4, 3:6). Србија ће у четвртак у 11.35 играти са Грчком за бронзу која такође има велики значај.

Најавили смо - српска одбрана или мађарски напад. На жалост одбрана је подбацила, јер као постигнеш 18 голова и изгубиши меч онда нешто баш није

Црна Гора боља од Италије

Полуфинале	
Шпанија – Грчка	7:7, на пенале 4:2
Мађарска – Србија	19:18
Од петог до осмог места	
Црна Гора – Италија	12:8
Хрватска – САД	14:9
За девето место	
Јапан – Румунија	16:16, на пенале 4:3
За 11. место	
Канада – Бразил	16:11
За седмо место	
Италија – САД	сутра, 10 ч
За бронзану медаљу	
Србија – Грчка	сутра, 11.35 ч
За пето место	
Хрватска – Црна Гора	сутра, 14 ч
Финале	
Шпанија – Мађарска	15.35 ч

ваљало. Знalo се да Мађарима одговара игра са великим бројкама. Тако је и било, 37 голова, Мађари са 37 Србија са 31 ударацем. То показује какав је био учинак одбрана. Филиповић је на голу имао 11 одбрана од 27, Добожанов нула од три, Чома 7 од 25.

Србија 20 избачаја (Ранђеловић, браћа Јакшић, В. Рашовић и Мартиновић са три личне), Мађарска 19 са двојицом који нису завршили. Србија је имала три реализована петерца, Мађарска један. Оба играча више одлични, Србија 14-10, Мађарска 16-10. Мандић је постигао шест голова, неки за евру шпице. Одличан је био без промашаја Никола Јакшић Ђук је погодио последња два шута. Центри Лазић и Вицо су уз Мартиновића имала велики допринос у нападу. Манхерц је највише шутирао четири од девет, Феке-

Победа измакла у финишу: Душан Мандић шутира на гол Мађарске

те је био цокер четири од пет, Буријан два од пет док је Вамош био покрiven један од три.

И то је све што се тиче бројки.

Мађарска је, дакле, имала игру какву је желела. Рано је побегла 5:2 и 6:3 у првој четвртини што је пореметило план српског тима. Али био је довољан први одмор да се слика промени. Брзи голови Мартиновића и Вица су уздрмали ривала а када је Јакшић довоје Србију у вођство 8:7 јасно је било да је потпуни повратак ту.

Почела је игра гол за гол до 10:10. Тада су Буријан и Манхерц донели плус два Мађарској. Србија се држала до 12:14 а тада је дозволила да у последњем минути прими два гола па се чинило да је са вођством Мађарске 16:12 све решено.

Нису тако мислили Мандић и други. Кренули су у јурњаву, одбрана је била боља. Ипак Мађарска је шест минута пре краја имала, преко Буријана, чинило се недостижних 18:13. У игри без гарда Србија је ушла у серију: два

пута Мандић па Мартиновић и Ђук. Било је само 17:18 110 секунди пре краја. Искључен је Никола Јакшић а Вигвари је 1,18 до краја решио меч. Мандић је погодио пречку, ривал прокоцкао напад а Ђук 25 секунди другим голом поставио коначан резултат. Нису Мађари ризиковали чували су лопту до краја и бурно прославили победу која им гарантује медаљу.

Србија не сме да тугује, имала је велику али ипак мање главну улогу у спектакуларном мечу. Треба се подићи и пропа-

Лоша одбрана пресудила

Знalo се да је српски адути одбрања. Овога пута је подбацила. Страхиња Рашовић је рекао:

– Нисмо се добро бранили и то је узорак пораза. Од почетног минуса успевали смо неколико пута да се вратимо, али нисмо имали начин да преломимо у нашу корист.

Недостајало је неколико добрих одбрана за самопоуздање. Идемо даље, боримо се за медаљу и даћемо све од себе.

Видело се по лицу Душана Мандића да је разочаран:

– Много ми је тешко. Разочаран сам резултатом. Нисмо у финалу. Нисмо изгледали добро у одбрани. Имао сам утисак да је њихов сваки напад гол или искључење па гол. Били су сконцентрисани, изузетна су екипа. Ми смо лоше почели. Тргли смо се у другом али када је у трећем делу требало да преломимо нисмо успели. Побегли су на четири гола. Ми смо каснили, па јурили али нисмо успели. Заслужено иду у финале. Понашављам, жао ми је, мало је недостајало.

Срећна Шпанија

У другом полуфиналу Шпанија је после петераца победила Грчуку 11:9. Водила је Шпанија 6:2 у другом делу када је искористила искључење грчког играча на четири минута. Али у друге две четвртине се Грчка опоравила и серијом 5:0 преокренула резултат. Повели 7:6 а Шпанце је спасао Мунариз у последњем секунду. Код петераца два грчка ударца је зауставио Агире Рубио и тако својим послао у финале.

тив Грка одиграти најбоље што се може. Сигурно је да ова екипа има снаге да победом заврши турнир.

Судије: Франуловић (Хрватска) и Маргета (Словенија). Петерци: Србија 3(3), Мађарска 1(1).

СРБИЈА: Филиповић, Мандић 6(3), С. Рашовић 1, Ранђеловић, Ђук 2, Лазић 2, Н. Јакшић 3, Вицо 1, Вапенски, П. Јакшић, В. Рашовић 1, Добожанов, Мартиновић 2, Милојевић. Селектор: Стевановић.

МАЂАРСКА: Чома, Анђал 2, Манхерц 4(1), Молнар, Вамош 1, Ад. Нађ, Фекете 4, Буријан 2, Ковач 1, Вен. Вигвари 1, Вин. Вигвари 1, Милјеки, Ак. Нађ 3, Вишмег. Селектор: Д. С. Д. С. Варга.

Барна кандидат за висок пласман

Круна Светског првенства у Сингапуру биће пливачко такмичење, које почиње 27. јула. Српско пливаче представљају петорица такмичара.

Андреј Барна је без сумње први адути. Пребацио се на 50 метара слободно и недавно је на првенству Србије пливao фантастичних 21,77 и тиме је за 25 стотинки поправио лични и државни рекорд. Овај резултат ставља га у кон-

Кецмановић поражен на старту турнира у Вашингтону

Српски тенисер Миомир Кецмановић није успео да се пласира у друго коло турнира у Вашингтону, пошто је поражен од домаћег играча Закарија Свајде са 6:1, 2:6, 2:6. Меч између Кецмановића и Свајде, 49. и 153. играча света, трајао је сат и 28 минута. Кецмановић је у првом сету три пута одузео сервис противнику за укупних 6:1, да би у наредна два сета боље заиграо Свајда, који је по два пута правио брејкове за пласман у друго коло. Свајда се у другом колу састаје са 11. носиоцем Чехом Јиржијем Лехечком. Турнир у Вашингтону игра се на тврдо подлози за наградни фонд од 2.396.115 долара.

ПОЧИЊЕ СВЕТСКИ ШАМПИОНАТ У КАЈАКУ ЗА ЈУНИОРЕ И МЛАЂЕ СЕНИОРЕ
Срби очекују медаље у Португалији

Седам српских посада данас стартују у квалификацијама, највеће узданице Жофи Хорват и Страхиња Драгосављевић

Монтемор о Вељо, после 2015. и 2021. године, угостиће најбоље светске јуниоре и млађе сениоре. За светски шампионат пријављено је 976 спортиста из 66 држава. Српска репрезентација отпотовала је у Португалију с намером да настави низ освајања светских медаља и покаже да је успех у Питештију био плод систематског рада.

Најуспешнија јуниорка с Европског првенства у Румунији, двострука освајачица медаља Жофи Хорват, предводиће јуниорски тим.

– Очекујем да и у Португалији наш четвртац буде у борби за одличје – каже Жофи.

Састав млађих сениора предводи Страхиња Драгосављевић, освајач златне медаље у једноседу на сваком такмичењу од почетка сезоне и актуелни првак Европе у обе сениорске категорије. Португалија му је, међутим, остала дужна: пре четири године, као јуниор, изгубио је европску титулу због превртања и дискавалификације након што је први прошао кроз циљ. Тада је први пут у финалу обукао мајицу са симболом Супермена, због чега је добио надимак Супермен. Његов старији брат Марко

праву у Португалији освојио је 2015. прву титулу у конкуренцији млађих сениора.

– Притисак постоји, али за сада умем да изађем на крај с њим. Очекује се много, на мени је да дам најбоље од себе – истиче Драгосављевић.

Удвојено олимпијске дисциплине К2 500 м Страхиња ће веслати с Вељком Вјештицом. Као јуниор били су прваци Европе и вицешампиона света.

Светско првенство почине данас, а у квалификацијама стартује седам српских посада. Такмичење отвара мушки

јуниорски четвртац К4 500 м (Лакићевић, Ђурковић, Делић, Ћвијановић) у 07.36. Сат касније, у 08.36, на стазу излазе јуниорке у К4 500 м (Хорват, Вукашиновић, Нашагаћин, Сарин). Јуниор Огњен Крамер весла К1 200 м у 09.56. Млађе сениорке Бајук, Бачели, Ладањи и Станојев са ред долазе у 10.24 у К4 500 м. Страхиња Драгосављевић весла К1 200 м у 10.58, док Жофи Хорват наступа у К1 500 м у 14.07. Дан квалификација затвара млађи сениор Бранко Лагунџић тројком К1 1000 м у 15.50.

Д. С.

ДРУГО КОЛО КВАЛИФИКАЦИЈА ЗА ФУДБАЛСКУ ЛИГУ ШАМПИОНА

„Црвено-бели“ стартовали победом

Иако игра и залагање неких појединача нису били баш на нивоу, стиче се утисак да ће и у реваншу наш првак успети да потврди пласман у нову рунду квалификација: Линколн – Црвена звезда 0:1 (0:1), гол одлуке постигао Бруно Даурте у 30. минути. – Гости више од полувремена са играчима мање

Црвена звезда је некако успела да пребрди овогодишње ватрене крштење у новој сезони међународног фудбала, али, стиче се неодолив утисак, да ће за неке веће европске дometе, бар онима којима теки ова екипа, бити потребно још пуно знања, умећа а и спортске среће. Прво гостовање на далеком Гибралтару, резултатски прошло је онако како је Звезда желела. Испитивање сопствених могућности, са ривалом не велике фудбалске класе, био је један од приоритетних задатака, с обзиром на рани почетак у Европи. У игри нашег првака било је и добрих потеза, лепих акција али и нападних падова. Времена за поправљање ситних грешака има, само их треба отклонити што пре и на време, пред веће и изазовније европске подухвате...

Са минималним капиталом Црвена звезда ће за седам дана дочекати у Београду свог ривала, који већ сада, без икакве шансе, може да помрсе рачуне некадашњем европском прваку, који ће тада бити јачи за искусног Марка Арнаутовића. Али и без Сеола који ће бар у наредне две европске утакмице бити под сусpenзијом. После стеченог војства или и бројчано слабијим тимом, који је у односу на домаћина имао играча мање пуних педесет минута, Београђани су више желели да задрже гол предност него нешто више да ураде у нападу...

Један од кључних момената у првом делу догодио се пред крај полувремена, када је слабашни и несигури Польјак скренуо поглед на другу страну пошто је Милсон пред својим голом фаулирао противничког фудбалера. Уместо да пре нервозном препрезентативцу Анголе покаже пут у срлачоницу, судија се одлучио да „зажмури“ пред овим прекрајајем, на неки начин жељећи да се искупи за грубу грешку коју је направио, када је престрого искључио Сеола. Овај Звездин први овогодишњи тест у Европи ушао је некако у чудну фазу након што су Београђани успели заслужено да поведу. Заправо, код наших играча осећао се неки притисак, па је у игри шампиона било и успона и падова.

Пре само четири године шампион Гибралтара је успео да оствари фантастичан успех – да се пласира у групну фазу Лиге конференција, што се сматра историјским успехом ове мале островске земље. Црвена звезда свој нови европски пут започела врло опрезно.

Донео Звезди победу на Гибралтару: Бруно Даурте у продору

Фото ФК Црвена звезда

Мада је после само неколико минута била очигледна разлика у класи. Београђани су пре овог двобоја прихватили улогу фаворита, с тим што је такав епитет требало и оправдати на вештачкој подлози...

Врло лако а након стеченог преимућства на средини терена првак Србије је могао да поведе. У 18. минуту капитен Иванчић је избио сам испред голмана Линколна. Међутим, Сантранца сјајно снашао и интервенисао знатно да је одбијену лопту реаговао је главом Даурте, да би на крају јунак у овом двобоју успео да отклони опасност пред својим голом. Недуго затим Звезда је извела још један добар напад. Сеол је значачки пронашао Дауртет који је отишао већ у десну страну. Ипак, Бразилац је на време уочио да се из другог плана убацује Катаи. Чинило се да ће овог пута пасти одбрана Линколна али је на нашу огромну жалост Катаи био превише опуштен, па је уследио млач ударац који је голман лако одбацио.

Ипак, после пола часа игре ствари су дошли на своје место. Дуго је трајала

слављеничка акција нашег тима. Елшиник је проиграо Катаија који је направио неколико корака, затим је упутио пас ка капитену Иванчићу који несебично додаје лопту до усамљеног Дауртета који је некако успео да превари противничку одбрану и када је изашао сам испред Сантане уследио је сигуран и неодбранив удаџац: Линколн – Црвена звезда 0:1!

Пред одлазак на паузу Црвену звезду је задесио огроман пех. Польјак Кос, који је некако у првом полувремену испустио концепт субјекта па је један сасвим, нормалан старт Сеола над Брејтом на средини терена окарактерисао за црвени картон. Такву чудну одлуку судија није променио па је угледни гост у наставку играо са десеторицом.

Бруно Даурте је јуче добио предност и шансу да предводи Звездин напад. Милојевић је знао да Бразилац поседује не само голгетерске способности већ и нешто више. Управо је Даурте у два наврата „глумио“ асистента и оба пута сјајно упуслио Иванчића, који се није најбоље снашао, иако је имао две

одличне гол прилике. Видевши да ово није дан Звездиног мајоничара са лоптом, стратег нашег првака се како је време шурио као пешчани сат одлучио да из игре извуче Александра Катаија а да шансу добије брзоног Радоњић.

Слаб ритам меча више је одговарао Звездним играчима, који су бројчано слабији на терену, због искључења Сеола, желели да сачувају стечени капитал. Објективно, шампион Гибралтара није пуну претио ка голу Матеусу а када је то повремено чинио није било неке велике опасности по наш гол. Сем када је у 79. минуту домаћин тражио једанаестерац, сматрајући да је након снажног удараца Де Бара, лопта погодила у руку младог Лековића. За седам дана у Београду, пред правим фудбалским амбијентом, новом енергијом и Арнаутовићем, који ће се наћи у конкуренцији, Црвена звезда ће, надамо се, успешно прескочити овај круг. Окрећући главу га обзбиљијем фудбалском дому Европе. А тамо се свака грешка скупо плаћа...

Стадион: „Европа Поинт“. Судија: Дамијан Кос (Пољска). Стрелци: Даурте

Драган Тодоровић

Милојевић: Испуњен циљ

Владан Милојевић, као тренер Црвене звезде није се често сусретао са податком да већину утакмице води тим са играчима мање у игри. Такво искуство омогућио му је Јунг у Сеолу четири минута пре краја првог полувремена...

– Знали смо да противник изузетно добро користи предност домаћег терена. Терен је можда био сличан оном у Хелсинкију из првог магистрата, а знате како смо прошли тамо – казао је на прву Милојевић. Потом наставио излагање након тријумфа.

– Изузетно тешко време, сасвим другачија енергија, трчање... Без обзира на то ушли смо добро у меч против ривала којег нисмо потцепили. Знали смо да ће ток утакмице да буде онакав какав је био. Црвени Сеол је био несмотрен. Судија Кос је био коректан према Милсону јер је Анголац био на ивици да добије други жути зато је био замењен.

И поред играча вишке Линколн није успео у другом полувремену да изједначи.

– У наставку знали смо да ће Гибралтарци високо да изађу и да ћемо због тога да имамо велику потрошњу. И поред тога имали смо прилике да дамо други гол. Меч се завршио победом због које смо и дошли у Гибралтар. Очекује нас сасвим другачији реванш на нашем терену.

За крај морао са разлогом тренер Милојевић поменуо је 12. играча – навијаче.

– Захваљујем се дивним навијачима. Верујте било је стварно тешко за игру. Термин одигравања утакмице није био случајан овако спарном, сувом времену и тешком терену. Међутим, Делије бодриле су нас и давале ветар у леђа до коначног тријумфа.

А. П.

30. минут. Гледалаца: око 1.500. Жути картони: Кике Гомес, Брито (Линколн), Милсон, Крунић (Црвена звезда). Црвени картон: Сеол (Црвена звезда) 41. минут

Линколн: Сантане 7, Нано 6, Лопез 6, Рутјенс 6, Брито 6 (од 69. Позо -), Ториља 6, Муњоз 6 (од 79. Бенитес -), Тони Гарсија 6,5, Де Бар 7, Кике Гомес 6, Виљакања 6 (од 46. Јуањ 6).

Црвена звезда: Матеус 7, Сеол 6, Родригао 6 (од 46. Лековић 6), Вељковић 7, Тикнисјан 7, Елшиник 6,5, Крунић 7, Милсон 5,5 (од 44. Милосављевић 7), Катаи 6 (од 60. Радоњић 6), Иванчић 6,5 (од 88. Лучин -), Даурте 7 (од 88. Шљивић -).

Фото М. Радић

Партизан без пола тима гостује у Польској

„Црно-бели“ десетковани иду на мегдан Олександрији у првом мечу другог кола квалификација за Лигу конференције

Црно-бели су утре настављају борбу за Европу, али у Лиги конференција. Партизан гостује Олександрији у другом колу квалификација за најмлађе такмичење Старог континента, након што је елиминисан од АЕК-а из Ларнаке.

Клуб из Хумске има велике кадровске проблеме и Срђан Благојевић неће моћи да рачуна на готово половину играча који су се нашли у стартних 11 против Кипрana. Наиме, после реванша са АЕК-ом дошло је до чарки на терену, што је резултирало црвеним картонима за Марка Милошевића и Вану Драгојевића.

Дакле, чувар мреже и заменик капитена црно-белих неће бити у конкуренцији за дуел у Польској, али ни у Хумској седам дана касније. Милошевић се одлично показао у двомечу са клубом из Ларнаке, био је најбољи аут Партизана, а с обзиром на то да нема много опција, у Польској ће на тиме да истржи Јанис Карабељов.

Потенцијални репрезентативац Бугарске показао је велику борбеност у досадашњим мечевима, али и храброст, пошто је извео једанаестерац у петој пејзажији против АЕК-а.

Такође, црно-бели су доживели бројне неочекане поразе на старту текуће сезоне. Стефан Милић се повредио уочи почетка главног дела летњих припрема у Русији и још није спреман да крохи на терен. Иронога је дошао у Хумску као најискренији штопер у овом тренутку и требало је да буде ко-

Без навијача у Катовицама

Партизан иде на мегдан Олександрији без неколико важних фудбалера, али и без подршке „12. играча“. Наиме, из безбедносних разлога одлучено је да навијачи Партизана не иду у Польску, односно Украјинци у Хумску седам дана касније.

Исти случај био је прошле године кад је Парни ваљак укрстио копља са кијевским Динамом, с обзиром на то да су Украјинци замерили клубу из Хумске учешће на Братском купу у Москви.

Црно-бели имају велику подршку навијача на старту текуће сезоне, после много времена стадион у Хумској био је пун, осим северне трибине, а навијачи су положили испит и на гостовању у Панчеву.

мандант одбране Парног ваљка, али тренутно није на располагању црно-белима, иако је почeo да тренира.

Велики проблем за Партизан је повреда Матије Миловановића, те на младог централног дефанзивца неће моћи да рачуна месец дана. Дакле, Ајаксов ђак могао да пропусти све преостале утакмице у квалификацијама за европска такмичења, наравно, ако Парни ваљак прође Украјинце.

Сходно томе, једини здрави штопери црно-белих у овом тренутку су Никола Симић и Иван Васиљевић. Међутим,

Ко ће на дуел са Украјинцима: стартних 11 Партизана против АЕК-а

Фото М. Радић

јак мадридског Атлетика још није уписано деби у сениорском фудбалу и делује да неће ни сутра.

Дакле, штоперски тандем клуба из Хумске ће чинити Никола Симић и Вукашин Ђурђевић, као што је био случај против Железничара. Ђурђевић је био на мети критика после прве утакмице у Ларнаки, али некадашњи фудбалер Вождовић је гурнут у ватру и мора да обавља посао на месту централног дефанзивца, иако је по вакцији десни бек.

Партизанова победа у Панчеву могла би да се испостави као Пирова, с обзиром

на то да се повреди Демба Сек. Члан Торина на позајмици у Хумској морао је да напусти терен после нешто више од пола сата игре и место уступи Алду Калулу, као што ће бити случај против Олександрије.

Такође, могло би да дође до промена на позицији нападача, али не због повреде. Наиме, Андреј Костић је одиграо сјајно против Панчеваца, ушао је у игру са клупе и постигао гол вредан три бода, па не би било изненада да почне утакмицу у Катовицама, уместо Јована Милошевића.

Алекса Јанковић

Фото пратнскрин

Кадар из филма

ВРЕМЕПЛОВ: „ЉУБАВ И МОДА”**Ко те је све певао, „Девојко мала”**

Фilm „Љубав и мода”, којим је управо почео Кинотекин летњи биоскоп у Београду, под отвореним небом на тераси Дома војске Србије, подсетио нас је на не заборавне мелодије које је шездесетих година у овом филму режисера Љубомира Радичевића, певао Властимир Ђуза Стојиљковић.

Песме су у мени проузроковале силну навалу сете од које је тешко одбранити се, као и сећање на дивне шездесете и

Кинотекин летњи биоскоп почео је филмом који је изродио два велика музичка хита

седамдесете године двадесетог века, а за које се многи слажу да су биле најлепше, најлепшевије и најбезбрежније...

Ђуза је био позоришни и филмски глумац. Али је у срцима Југословена засигурно остао у неизборивом сећању, пре свега захваљујући улози у филму „Љубав и мода”. У њему је певао песме „Љубав и мода” и „Девојко мала”, и ту је било више верзија. Песму „Девојко мала” у својој верзији певала је и музичка група „Идоли” и дует Лола Новаковић – Драган Антић.

Кад је пак реч о симболима наше ране забавне музике, песмама „Љубав и мода” и „Девојко мала”, и ту је било више верзија. Песму „Девојко мала” у својој верзији певала је и музичка група „Идоли” и дует Лола Новаковић – Драган Антић.

Са овом песмом велики успех имала је и загребачка група „Кубисмо”, давши јој наслов „Нина Бонита”. „Нина Бонита” је оставила на слушаоце јак дојам, а посебно са музичким аранжманом и ритмом који улази у сваку пору. А као „трењња на торти”, како би рекли Французи, долази и цез верзија песме „Девојко мала”, у извођењу једног од највећих југословенских и светских трубача, цез аса Душка Гојковића.

Ђорђе Телебак

Спрингстин доказао да је и даље „Шеф”

Турнеја Бруса Спрингстина и његове пратеће групе „E Street Band”, која је трајала од 2023. године до почетка овог месеца, донела је америчком рокеру више од 700 милиона долара прихода, пренео је АФП. Након каријере дуге 51 годину, Спрингстин је доказао да је и даље „Шеф”, што је иначе његов дугогодишњи надимак, констатује „Фигаро”, осврнући се посебно на спектакуларни концерт у Марсељу.

Спрингстинова турнеја, која је трајала две године, уз велику помпу је завршена 3. јула у Милану са зарадом од 729 милиона долара, објавио је „Билборд” 16. јула. Према овом америчком часопису, то представља најпрофитабилнију турнеју у рокеровој каријери. Поређења ради, његова претходна концертна серија „Wrecking Ball Tour” (2012–2013) зарадила је 347 милиона долара.

Штавише, турнеја Спрингстина и групе „E Street Band” 2023–2025. рангирана је као једна од десет најуспешнијих турнеја у историји музике. Тако Спрингстин, најпознатији по чувеном албуму „Рођен у САД”, парира уметницима млађе гене-

К. Р.

Преминуо британски музичар Ози Озборн

Фото Танјут

Лондон – Британски музичар Ози Озборн преминуо је јуче у Лондону у 76. години. „Речи не могу да искажу тугу са којом вас обавештавамо да је наш вољени Ози Озборн умро овог јутра. Био је окружен породицом и љубављу”, наводи се у саопштењу Озборнове породице, јавља Скај Њуз, а преноси Танјут. Озборн је умро свега две недеље након последњег концерта његовог бенда „Блек сабат” на Вила Парку, на којем се званично опростио од каријере. Озборн је био један од пионира хеви метала са Блек сабатом или и у соло каријери. Озборн је био познат и по ексцентричном понашању, при чему се као посебан експерт истиче када је на једном наступу одгризао главу живог слепог миша на сцени.

Фото Танјут

СУСРЕТИ: СЕРГЕЈ ЛОЗНИЦА, редитељ

Рат је тешка болест која мења људе

Ни после 80 година нисмо извукли никакав закључак, нити реаговали на прави начин – армије различитих држава користе иста средства за уништење људског живота, морамо да нађемо друга решења, али се то не дешава

Суботица – Украјински редитељ Сергеј Лозница обележио је почетак 32. Фестивала европског филма на Палићу. Боравио је овде три дана и као лауреат Награде „Александар Лифка” за допринос европској кинематографији у категорији страних стваралаца, али и као редитељ испратио приказивање свог новог филма „Два тужиоца”, који је приказан у главном такмичарском програму на палићкој Летњој позорници.

Лозница је био неуморни саговорник, у бројним сусретима са новинарима, али и на прес-конференцијама, објашњавајући мотиве и разлоге снимања својих филмова. Говорио је емотивно и искрично о сценаристичким основама

Белорусији), а одрастао је у Кијеву у Украјини. Изненађујући податак у његовом животопису јесте да је дипломирао примењену математику 1987. године на Кијевском политехничком институту. Од 1987. до 1991. радио је као научник у Кијевском институту за кибернетику, специјализујући се за истраживање вештачке интелигенције. Речи ће: математика је постала његово проклетство јер нема интервјуја у којем га не питају како је математичар прешао у филмске ствараоце. Али, Лозница подсећа, музику и математику студирали су и редитељи Сергей Ејзенштјајн и Отар Јоселијани. На Државном институту за кинематографију (ВГИК) у Москви завршио је студије 1997. године и од тада

ука, као пример, научни комунизам, што је био део нашег образовног програма, и такође као и овде затварамо очи и радије не бисмо да видимо да ствари које не умемо да објаснимо – каже Лозница за „Политику“. Објашњава да су његови разлози за снимање филмова дубоко лични.

– Оно што ме подстиче да правим филмове јесте прича моје породице. Са мајчине стране не познајем никога које преживео. Моја бака је имала сестре, била је то велика козачка породица, сви су побијени у време совјетског режима, под различитим околностима. Нико није преостао кога познајем. Са очеве стране је готово исто. То значи да су потпuno одсечени моји корени, не могу да вам кажем ко је био мој предак, немам знања о томе. Они су настојали да преживе током тог периода и мењају место у којем су живели, то је био један од метода како да се сачувају и по томе нисам јединствен. Многе породице су то преживеле. Без интеракције између генерација – објашњава.

Због свог бескомпромисног става нашао се на листи непожељних и у Украјинској филмској академији, док је он сам напустио Европску филмску академију и то све у размаку од месец дана 2022. године. Кајке, није то ништа чудно. Сеће дефинише као космополиту.

– Када је почeo рат у Украјини, Европска филмска академија објавила је врло љубазне реченице да брине због украјинских филмских стваралаца јер расту тензије у источној Украјини и то у тренутку када је мој град Кијев био под бомбама руских трупа, а њихове јединице се бориле на улицама недалеко од моје куће. Зар то није чудно? Они увек седе на тој супериорној позицији на две столице: да буду љубазни према Москви, а да итак кажу нешто о томе. У том тренутку нисам могао да се сагласим са тим. И рекао сам: „У реду, до-вијења.“ Другачија је прича са украјинском академијом. Пре свега, они су мене позвали 2017. и питали, јер сам један од познатих украјинских стваралаца, да будем део академије и прихватио сам. Након тога су ме избацили у тренутку када су желели да покажу да су они радикални и спремни да се боре, не знам како би им то помогло, са руским ствараоцима који су приказали филмове у Кану. Ко је приказао филмове у Кану? Пропагандисти, никада. Кан или Берлин никада нису прихватили руске пропагандне филмове. Због чега бисмо ми мрзели људе који су критични према режиму у Русији? Зашто бих из света филмова уклањао, врло добре редитеље као што су Андреј Звјагинцев, Кирил Серебреников, Виктор Кошаковски, Сокуров. Рат је тешка болест која мења људе – закључује Сергеј Лозница.

– Александра Исаков

филма „Два тужиоца”, који је ове године представљен и у Кану, о свом одрастању у свету паралелних истине. Однос појединача и власти, пре свега ауторитарне јесте тема којој се стално враћа.

Фilm приказан на Палићу на одређени начин наставак је његовог претходног филма „Суђење” и где поново обраћају положај појединача у аутократској власти. Фilm „Два тужиоца” смештен је у 1937. годину, у време Стаљинових чистки.

– Након 80 година нисмо извукли никакав закључак, нисмо реаговали на прави начин. То је за мене веома необично. Претходно сам правио фilm о бомбардувању током Другог светског рата, у којем смо видели исте ствари као сада – у Украјини, Сирији, Израелу. Армије различитих држава користе средства за уништење људског живота. Све се то већ десило и морамо да нађемо друга решења, али то се не дешава – каже редитељ.

Сергеј Лозница рођен је 1964. године у граду Барановичи у ССР-у (данас у

је режирао 28 документарних филмова који су освојили бројне награде, међу којима и „Донбас“ и „Мајдан“, као и пет играних филмова. Његов први игран фilm „Моја радост“ приказан је у свакичној конкуренцији у Кану. У његовој биографији стоји и да је преводио са јапанског.

Крећући се тако широким пољем интересовања, Лозница ипак наводи доживљаје из свог детињства као поплазиште које га је усмерило ка снимању филмова.

– Све оно што нам се дешава у детинству је најважније и то утиче на нас. Одрастао сам у Кијеву у ССР-у, то је дуга историја, и суючи се са многим лажи које нас окружују. Нисам одмах схватао да су то лажи. Први пут када сам изашао из Совјетског Савеза деведесетих година схвatio сам да постоји другачији свет, где људи живе другачије животе. Мој први осећај је био да сам провео своје године узалуд. Радио сам ствари које бих радије да сам избегао, студирао сам науку која није на

Цртежима у потрагу за унутрашњим бићем

Пожега – Пожешка галерија „Милан Туцовић”, увек спремна да представи и младе ствараоце, предњачи овог лета у Златиборском округу по ликовним програмима и разноврсним изложбама. Минулог викенда овде је отворена поставка „Између коже и костију” младе академске уметнице Марије Јанковић, чији се радови могу погледати до 7. августа.

Марија је из Косјерића, на докторским студијама је Академије уметности у Новом Саду. Део радова представила је у градовима Србије и иностранству. На отварању њене изложбе цртежа „Између коже и костију“ речено је да се у овом занимљивом пројекту уметница исказује као врстан цртач и иноватор (користи несвакидашње материјале), ствара са москојином.

– Дела настају из потраге за унутрашњим бићем: ко смо ми сваког дана, кроз шта смо пролазили у прошlosti и данас, а шта ћemo бити у будућnosti. То је она што мене занима. Из тих малих сегмената живота крајем идеје, као што су, рецимо, неке свакидашње ствари које су прошли, али их свакодневно надграђујемо. Тражим тај кутак где ћу бити сигурана, а да знам да је и око мене у материјалном свету и унутар мене. За уметност увек може да се нађе времена, сваког дана прочитам нешто, запиши мисао или отпочнем цртеж – изјавila је уметница по отварању поставке.

У основи сваке ликовности је цртеж, а из Маријиних радова он се представља на иновативним материјалима, по-

Са отварања изложбе

Фото СКЦ Пожега

пут епоксидне смоле или пластичних церада без класичног паспартура, који у изменjenim условима (ради прозирности) мења боју зависно од боје позадине. Маријини радови су врло ликовни, пуно говоре, али се у њима осећа и тишина јер су статични. Види се у сваком заустављеној времену, моменат, што тишини удахњује снагу.

Б. П.

Поданичка политичка култура – Црни Ђорђе у санак ми дође

Владимир
Вулешић*

Ако има нечега око чега у Србији постоји сагласност, то је начин промене власти. Већина, изгледа, сматра да је свим нормално да се власт мења на улици, превратом и пучем или, далеко било, убиством владара, и то без обзира на то да ли су за власт или су против ње. Како драгачији објаснити да се већ осам месеци покушава смеша власти на улици и јавно призывају најстрашнији злочини, а да јавност то мање или више отворено подржава или над тим ламентира, или као на парастосу, с фаталистичким прихваташем немиле стварности.

Заиста, у којој би то земљи просечан грађанин толерисао да му сваки дан којекуде постављају блокаде и онемогућавају да иде својим послом. У некој другој земљи оне који то чине одавно би стрпали не у затвор, него у лудницу, јер би се сматрало да су озбиљно хакнути када без утврђеног разлога и видљивог циља, а неретко и бамбадава стоје на улици и не дозвољавају другима да се крећу. Мора се бити неоптерен разумом па блокирати школу коју похађаш или у коју иде твоје сопствено дете. Тако би на то гледали у другим земљама, али у Србији се на то не гледа тако. Довољно је да се каже да се то чини ради промене власти и тиме то неразумно и деструктивно понашање добија дигнитет. Да ствар буде занимљивија, чак и сама власт има разумевања за такве активности, па не само да их толерише, већ их и обезбеђује. То се не може скватити ако се нема у виду специфичност наше превратничке политичке културе, у којој се сасвим нормално и очекивано да се власт мења мимо избора. На изборе се безамо гледа као на нешто на метнуту и подметнуту као европско кукавичје јаје. Зато се на гласање масовно излази само кад се очекује да би оно могло да произведе фуртутму и метеж, док за нормалне изборе мало ко мари.

Култура је нешто што је научено и што се преноси с колена на колено. Тако се још откако је Црни Ђорђе покушао, а за неколико и успео, буном да отера османлијску власт тај обичај дубоко укоренио. Тада посађено семе

ослободилачке културе, стицјем историјских околности, остало је некултивисано и закориковано као превратничка политичка култура. Од тада до данас једва да је био неки случај да се власт у Србији променила градски и демократски.

Династије су се, на пример, смењивале бунама и краљеубиствима. Да би онемогућио Карапођа да узме власт, Милош Обреновић је дао да се овај на спавању погуби. Касније су падале главе и Обреновићима. Та династија се и угасила краљеубиством Александра и краљице Драге. Па и након тога, власт је освајана или на бојним пољима или на улици, али ретко изборима. Поменимо пуч 27. марта, затим револуционарни долазак кому-

десило и њему, па је и он 5. октобра 2000. године изгубио власт на улици (избори су били тек повод). Коју годину касније, не само власт, већ и главу, изгубио је и Ђинђић. Једини који су са власти отишли након избора били су Коштуница и Тадић, али њих готово нико и не помиње, можда и зато што кваре установљени превратници образац.

Шта је заправо превратничка политичка култура? Укратко, то је она скватање политичке у којем се власт, каква год била, увек доживљава као нешто непријатељско, нелегитимно, зло и корумпирено. Следствено томе, сваку власт ваља рушити и мењати револуцијом, пучевима, протестима и бунама, односно на ванинитуционалан и на-

наспрот превратникој, као идеал стоји она што би се грубо могло назвати демократска или партиципативна политичка култура. Она подразумева критички, али истовремено легалистички однос према власти. Промена власти је легитимна само ако се одвија институционално и на демократским изборима. Уместо буне и халабуке, цене се политичка дебата и напоран страначки рад. Промена политичког система одвија се постепено, путем осмишљених реформи. Уместо рушења свега постојећег, циљ је да се систем поправи и реформише оно што у њему не ваља. Демократска политичка култура, укратко, одбације насиље и буну, а решавање проблема види кроз

Novica Kostic

ниста на власт. Мира Марковић је остала упамћена по наводним речима да су комунисти власт освојили крвљу и да само крвљу могу да је изгубе. Без обзира на то да ли је то икада рекла, и они који су подржавали комунисте и они који нису то су прихватили као нешто сасвим нормално и разумљиво. Уосталом, мада не баш крвљу – више јогуртом, и њен супруг је учврстио своју власт и променио покрајинске власти (крв је текла касније и другим поводом). Слично се, међутим,

силан начин. И не само власт, већ треба променити и читав политички систем и из темеља градити нови. Постоји мишљење да је српски народ поданички и да већина беспоговорно и послушно приhvata власт. Чак и у стручним дебатама има мишљења да у Србији доминира оно што неки теоретичари називају поданичком политичком културом. То, међутим, по мом мишљењу није тачно. У Србији би се, уместо подаништва, пре могло говорити о потулености као стратегији избегавања репресије и остварења некаквог ћара, док се не дочека прилика да искаче потиснути превратничи дух.

институционалне канале и друштвени дијалог.

Ту и такву политичку културу од Србије очекује и ЕУ. Прикључење унији није, дакле, повезано само са признањем Косова. Понекад се, међутим, чини да би се Срби пре одрекли Косова него свог превратничког политичког идентитета. То се посебно односи на оне који тврде да је садашња буна последица недемократског карактера власти и да је једини начин да се таква власт промени улична побuna. У том духу политички се социјализује и млади нараштај, чиме се цементира и продужава опстанак превратничке, односно онемогућа-

”

Све док се као народ будемо поносили својим револуционарним и побуњеничким духом таворићемо у лавиринту превратничке политичке матрице која под маском борбе за идеално ново друштво подстиче рушилачке емоције и унутрашње сукобе

ва развој демократске политичке културе у бар једној генерацији.

За превратничку политичку културу, поред тога, типично је да пренаглашава репресивни, ауторитарни карактер власти како би се оправдало превратништво. Зато се властима придају дикторска, па чак и демонска својства, што се простодушно прихвата здраво за готово без било какве истинске провере. У очима превратника, кратко речено, свака власт представља исконско зло. С друге стране, да би се истакао наводно демократски карактер превратника, понуђе се представљају као неопходан корак како би се из темеља изградио нови демократски систем, а изградња новог је управо обележје превратничке политичке културе.

За разумевање садашње ситуације није, дакле, довољан институционални приступ који се фокусира на карактер постојећих институција. Нити само објашњења која прате интересе актера. С обзиром на то да се уклапају у дуготрајни и непрекинути низ политичких промена, и садашња забивања се бар једним делом мораја објаснити дешифровањем политичког културног кода који већ дуже од два века одређује политичку судбину Србије бремениту политичким превратима.

Све док се као народ будемо поносили својим револуционарним и побуњеничким духом таворићемо у лавиринту превратничке политичке матрице која под маском борбе за идеално ново друштво подстиче рушилачке емоције и унутрашње сукобе. Демократско друштво ни национално јединство не могу се градити на премисама превратничке политичке културе. Ако млада генерација прихвата премисе демократске политичке културе имаће прилику да живи у таквом друштву, али ако се буду повели за онима који се само декларативно залажу за демократију, а улични преврат виде као средство друштвене промене, постаће и сами жртве Чворовића, гуланфера и букача који позивају на totalни опозив уз проливање своје, а посебно туђе крви и грађански рат, као и толико пута до сада.

*Професор Филозофској факултету у Београду

Фото Н. Јовановић

Баци осмог разреда полагали су недавно малу матуру

МЕЂУ НАМА

Редакција задржава право на скраћење и опрему свих објављених прилога. Рукописи се не враћају. Текстове шаљите на адресу: ПОЛИТИКА (Међу нама) Трг Политика 1 11103 Београд или електронским путем на адресу: medjunama@politika.rs

Будимо хумани

Дуго живим у Новом Београду. Свакодневно наилазим на гомиле одбаченог кабастог смећа које некада и недељама чекају да их радици Градске чистоће однесу. То се најчешће односи на столарију која је замењена пластичном, али има и комплетних кухиња, лежаја и сличног покућства. Одбачена столарија је још комплетна: врати и прозори су са рамовима и стаклима, а док чекају да их надлежни склоне изложени су ломљену стаклу или комадању. Гледајо сам како пролазник ломи оквир врата јер му треба једна лајсна са њих. Ових дана смо сведочи страдања наших сународника услед елементарних непогода, посебно великих пожара. Предлајем да се оснију нека организација која би по позиву грађана преузимала столарију одмах по скidaњу. На тај начин би се спречило њено оштећење. Столарија и намештај би се одлагали на сигурно место, а затим додељивали пострадалим породицама на Србији као вид помоћи. На тај начин би се помогло бројним породицама настрадалим у пожарима, али и спречило бацање и уништавање веома добре столарије и намештаја, која сада данима пропадају остављени уз контejнере по граду. С друге стране, грађани који врше адаптацију станови одмах би решили питање одношења тих ствари које су и даље корисне и употребљиве. Потребно је само мало ангажовање хуманитарних организација и њихово повезивање. Верујем да таквих има у Србији.

Душан Миленковић,
Београд

Огласио сам се у овој рубрици и прошле године после матурског испита осмака. Неху се понављати. Овог пута осврнућу се на „сирове поене“ које матурантима добијају за сваки тачно решен задатак на тесту. Три испитна предмета, три теста по 20 задатака дају укупно 60 поена. Да, али „сирових“, како их је неко называ. Они тек треба да се осуше, а кад се осуше скупе се на само 40 поена. По угледу на месо и шљиве. Ко ли је то истинско знање поистоветио са животним намирницама? Истина је, од знања се живи, али се знање не jede.

Како је дошло до овог апсурда? Ко има душу да умањује, омаловажава и игнорише истинско знање ученика? Мора да су то оне сирове чиче које су одлучиле да формални успех упркосију вредност од испољеног знања на матурском испиту. Па су тај формални успех вредновали са 60, а стварно знање од могућих 60 срозали на 40 поена. Уместо да тај однос буде обрнут. Јер, као неко које цео радни век провео на настави, имам право да успех ученика у вишим разредима основне школе назовем „формалним“. Тај успех је само привид, нешто што желимо да видимо. Знали некога у нашем просветном систему које се успротиви наставнику кад ученику да незаслужену

петицу? Ученик? Његови родитељи (мамин и татин генијалац)? Директор (само са 80 одсто одличних од укупног броја ученика може да се „докаже“ пред Школском управом)? А и сам наставник то непочинство чини или да би прикрио свој нерад, или да би се додворио директору, или из нездовољства собом и својим окружењем. Зна се, само што нико неће гласно да каже: тихи штрајк у просвети траје бар 30 година. Тек сад је постао видљив. Број освојених поена на тесту није и не сме да буде математичка категорија. Ако се није размишљало о, рецимо, давању стимулативних поена за одређен број тачних одговора, коме је пало на памет да остварене поене множи са 0,7, односно 0,6, и тако их смањи за скоро четвртину, а код изборног предмета за скоро половину? Рекох: математици и бројевима овде није место. Број освојених поена представља квантум знања из једне наставне области. Знање је универзално, па је и тај појам универзалан. Може се увећавати, али се не може множити. Може да бледи код старих и сенилних особа, али се не може делити. Знање има неодољиву потребу да се шири, а не да се вештачки умањује (са 60 на 40 поена). Ко то ради противи се свакој логици и смислу човековог битисања: да увећава своје знање и на основу њега ствара нове вредности, а не да уништава „сирове поене“ и тако многим матурантима онемогући да се упишу у жељену школу.

Радомир Јовановић,
Жича

Приредила
Данијела Драгићевић Јанковић

Глас разума и ослонац у времену неизвесности

Мионица – Завршила је овогодишња „Мишићевих дана”, најзначајније митничке манифестације, протекла је у знаку свечане академије поводом Дана општине Мионице, која је одржана у недељу у Струганику, пред родном кућом војводе Живојина Мишића. На овој свечаности, по традицији, уручене су златне плакете „Војвода Живојин Мишић“ припадницима Војске Србије и Министарства одбране генерал-мајору Милану Лазићу и потпуковнику Ђојану Ђеферјановићу за постигнуте резултате и достигнућа у области војне службе, науке и доктрине. Златну плакету општине Мионице за изузетан допринос развоју медицине добио је проф. др Лукас Расулић.

неизвесности. Пример како се побеђује. И тада, као и данас, побеђује се знањем, одговорношћу, мудрошћу и љубављу према отаџбини – поручио је Јанковић.

Добитник Златне плакете Мионице за изузетан допринос развоју медицине проф. др Лукас Расулић констатовао је да „примити плакету у данима који се сећају на дане војводе Мишића, овде у његовој Мионици, у његовом Струганику, није част коју човек узима, већ одговорност пред којом се чути“.

– Зато вечерас првом жељом не долазим да говорим, већ да примим, примим тишину пред великим именом, да примим терет части који не припада мени, него оном што је веће од сваког од нас у одбрани добра, јер је то оно че-

Добитници плакете „Нушићевих дана“

Поздрављајући присутне на свечаној академији, Бобан Јанковић, председник општине Мионице, констатовао је да се на Дан општине налазе испред родне куће војводе Живојина Мишића, једног од највећих синова Србије.

– Овде, у Струганику, започела је прича о човеку који је својом мудрошћу, храброшћу и вером у себе, исписао неке од најсветлијих страница наше историје. Он је био глас разума и ослонац у временима

му посвећујем свој живот. Не борби против болести, него борби за живот – рекао је професор Расулић.

Пре свечане академије у Струганику, у центру Мионице, на Тргу војводе Мишића, пред споменик славном војсковођи венце су положиле делегације општине Мионице, Министарства одбране и Војске Србије, МУП-а Србије, Удружења пензионера „Војвода Мишић“ из Мионице и грађани.

С. Ђирић

Војска и полиција гасе пожар код Бујановца

Бујановац – После вишесатне борбе са ватреном стихијом у којој су учествовали припадници Копнене војске, ватрогасци из Бујановца, Врања и Прешева, под контролу је стављен пожар у селу Самољица у околини Бујановца.

– Ватра је претила да се прошири и захвати и домаћинства, али на сву срећу успели смо да пожар ставимо под контролу и да избегнемо страдање људи. Сада нам је приоритет да вратимо у нормалну функцију систем за водоснабдевање како би житељи овог села имали довољно воде – рекао је за „Политику“ Али Асланић, начелник Штаба за ванредне ситуације у Бујановцу.

На подручју села Самољица на сталном дежурству налазе се припадници Копнене војске Србије, као и локални ватрогасци како би због изузетно високих температура спречили поновно појављивање ватре. Ово је још један у серији пожара овога лета на подручју општине Бујановац, где је претходно у неколико наврата горела депонија за одлагање смећа у селу Раковац.

В. Р.

Ватра тиња на ђубришту Голо брдо

Пожар и експлозија метана у суботу покренули су део нагомиланог отпада који је сишао у равници и сада је доступан машинама

Нови Пазар – На депонији Голо брдо, где отпад већ више од 25 година одлажу комуналци из Новог Пазара и Тутине, после пожара 6. јула и експлозије метана пре четири дана, више нема отвореног пламена, саопштио је начелник новопазарског Градског штаба за ванредне ситуације Исмаил Дупљак. Има још дима, ватра још тиња, али отвореног пламена нема.

Пожар и експлозија метана у суботу покренули су део нагомиланог отпада који је сишао у равници и сада је доступан машинама. Дупљак верује да ће преостали посао моћи да се заврши за мање од десетак дана, како се рачунало. Директор ЈКП „Чистоћа“, у чијем саставу је и депонија, Фарук Суљевић каже да ће ово предузеће наставити презатрпавање отпада и поред најављених топлих дана, да то неће утицати на повећан продор метана, али се мора водити рачуна о безбедности људи.

По избијању пожара мештани села у њеној близини су блокирали прилаз депонији и тиме онемогућили новопазарским комуналцима да ту одлажу отпад са новопазарских улица, па се он гомило око већ пуних контejnera и запретио заразом у граду.

Суљевић каже да се са сада ситуација променила па се отпад из Новог Пазара одвози на депоније у суседну Рашку и у Врњачку Бању. Али то није дугорочно решење јер Новом Пазару је потребно да сам нађе и реши целовит проблем са одлагањем смећа.

Мештани села близу депоније целодневним блокадама не дозвољавају да овом објекту приђу камиони

са смећем. Одлучни су, кажу, да депонију „протерају“ из близине својих кућа. Набрајају да им је депонија затровала и воду, и ваздух, и земљу. Затроване отпадне воде из депоније, које, кажу, ни стока неће да пije, сливaju се у реке, заливaju башта том водом није здраво, кад се ваздухом рашири дим и смрад, децу склањају у куће, а отпад са депоније по селу разносе птице, пси, пацови и дивље животиње.

Прва дана у непосредној близини депоније постављена је мерна станица која очитава квалитет ваздуха. Прва очитавања, каже Суљевић, показују да је ваздух на Голом брду чак нешто бољег квалитета него у граду Новом Пазару у време грејне сезоне.

Градоначелник Новог Пазара Нихат Бишић је истисао да разуме проблеме мештана села око депоније и позивао да разговарају о могућем решењу. – На блокадама и уз постављање ултиматума се не преговара – казао је Бишић да разговара са људима који блокирају депонију, а међу којима има и политичких активиста „једне странке“ из Новог Пазара.

Министар туризма и омладине Хусеин Мемић, иначе Новопазарац, позвао је представнике мештана села у околини депоније Голо брдо, градоначелника Нихата Бишића и директора ЈКП „Чистоћа“ Фарука Суљевића на састанак који ће се одржати у Влади Србије са министарском заштиту животне

средине Саром Павковом, ради решавања проблема управљања отпадом у Новом Пазару.

Мемић саопштава да је у досадашњим разговорима отворена тема изградње нове депоније, али да „никаква одлука неће бити донета без претходног дијалога са мештанима који су највише угрожени“. С. Бакрачевић

Фото Град Врање

Гори депонија код Врања

Погоршан квалитет ваздуха на ширем подручју око запаљеног отпада

Врање – Ангажовањем ватрогасаца, механизације и људства ЈКП „Водовод“ и „Новог дома“ јуче је локализован велики пожар који је захватио објекат Санитарне депоније „Метерис“ у селу Ранутовац на неколико километара од центра Врања, саопштио је командант Ватрогасно-спасилачке бригаде у Врању Дејан Станојевић. Према његовим речима, механизација ће остати на месту пожара и током ноћи.

Пожар је избио у понедељак по подне, када је температура на подручју врањске општине била између 35 и 40 степени Целзијуса. Одмах су интервенисали ватрогасци са више возила, а придружили им се и припадници ЈП „Водовод“ и „Нови дом“. Пожар се ширио и претио да захвати и околна домаћинства у селу Ранутовац. Ангажовањем механизације убрзо је направљен противпожарни појас који је спречио ширење ватре ка ниском растинију и дрвећу. Према званичним подацима, није било повређених лица, а процене штете биће могуће након потпуног гашења.

Депонију су обишли градоначелник Врање и директор ЈКП „Комрад“. Како су пренели локални медији, дошло је до вербалних инцидената јер су грађани изразили нездадовољство „управља-

њем депонијом као и самом реакцијом када је дошло до пожара“.

Узроци пожара су непознати, а из Основног јавног тужилаштва за медије је потврђено да ће бити спроведена истрага. Санитарна депонија „Метерис“ изграђена је 2002. године и једна је од првих објеката овакве врсте у Србији са

овој депонији у складу са свим еколошким стандардима био је петнаест година. Овде се дневно са подручја врањске општине укључујући и околна села одложи у просеку око 250 кубних метара отпада. Намера је да „Метерис“ постане регионална депонија за одлагање комуналног отпада за подручје Пчиње

Неразумно паљење кућа у Босилеграду

И овог лета на подручју села у брдско-планинском подручју пограничне општине Босилеград регистрован је више случајева паљења кућа у којима нико не живи. Према речима председника општине Босилеград Владимира Захаријева, у последњих неколико лета овде је запаљено укупно 18 кућа и помоћних објеката у којима нико не живи. Последњи случај забележен је пре неколико дана у селу Дукат, где је у пожару у потпуности изгорела кућа власника С. Ј., који живи у суседном селу. Надлежно тужилаштво наложило је да ватрогасни инспектори и вештаци утврде узроке пожара, а мештани сумњају да се „годинама ради о подметнутим и намерно изазваним пожарима од стране неидентификованих лица“.

модерном технологијом за рециклажу отпада. Објекат је заштићен оградом и сталним дежурством. Од отварања депоније и у данима највиших температуре овде до сада није забележен ниједан инцидент, па ће истрага утврдити праве узroke ватрене стихије. Рециклажом објекта већ депоније је недавно продужен за више година. Првобитни век могућности одлагања отпада на

ског округа и реализација тог пројекта је у току.

Пожар који је захватио депонију поштовајући квалитет ваздуха на подручју села Ранутовац и Суви Дол у околини Врања, као и у самом граду. После локализације очекује се да ваздух не буде додатно загађен, мада недостатак ветра споро чисти ваздух изнад подручја где је избио пожар.

В. Ристић

Муфтија Дудић писао Вучићу

Нови Пазар – Поводом догађаја на депонији отпада „Голо брдо“ и последица у Новом Пазару, председник Мешихата Исламске заједнице у Србији муфтија Мевлуд Дудић писмом се обратио председнику Србије Александру Вучићу, тражећи да се „хитно и лично“ ангажује у решавању кризе.

Муфтија Дудић изражава „дубоку забринутост због алармантне еколошке и здравствене кризе која је погодила становнике Новог Пазара и околних градова“ и детаљно описује догађаје од избијања пожара на депонији и његове последице по здравље грађана. Муфтија тражи лично ангажовање председника државе јер сматра да „локални ниво власти очигледно нема капацитете да се сам избори са овим проблемом“. Дудић сматра да је неопходно одмах санирати пожарите и целу депонију „Голо брдо“ и трајно је затворити па обезбедити измештање депоније на другу локацију уз изградњу санитарних капацитета за управљање отпадом.

„Становницима Новог Пазара данас је потребна ватра брига и помоћ више него раније. Зато апелујем на вашу државничку одговорност и људску – помозите да се њихови домови и њихова деца заштите од ове еколошке пошасти“, стоји у писму муфтија Дудића председнику Србије Александру Вучићу.

С. Б.

средине Саром Павковом, ради решавања проблема управљања отпадом у Новом Пазару.

Мемић саопштава да је у досадашњим разговорима отворена тема изградње нове депоније, али да „никаква одлука неће бити донета без претходног дијалога са мештанима који су највише угрожени“.

С. Бакрачевић

Милош Тимотијевић Александар Марушић

КРАЉ АЛЕКСАНДАР И КРАЉИЦА ДРАГА – ПОСЛЕДЊЕ ПУТОВАЊЕ СРБИЈОМ

12

Крунисане главе у „граду племића”

Чачани су почетком 20. века испољавали гордост због чињенице да живе у градском подручју, тако да су себе сматрали својеврсном елитом у односу на „сеоско море” из којег су израсли.

Подела на „варошане” и „сељаке” видела се и на корзоу – шетали су различитим странама улице

Фото: „Википедија“

Totalansicht

Фото: Народни музеј Чачак

Бројни Краљевчани са командантом коњичког пукова Рекаловићем допратили су владарски пар 2/15. септембра 1901. све до границе Жичког и Трнавског среза, где их је са добродошлицом сачекао Јанко Јанковић, председник Лазачке општине, као и мноштво сакупљеног света који им је клидао. На неколико места уз пут окупиле су се велике групе сељака како би поздравили краља и краљицу. Девојке и жене бацале букете у кола и посипале цвећем пут којим је владарски пар требало да прође.

Долазак у Чачак било је приближавање месецу порекла Обреновића и Луњевица. Околина Горњег Милановца био је ужи завичај династије Обреновић, а Јубић поред Чачка простор најважније битке из 1815. године, истакнуто место сећања важно за династичку, на-

ком склапања првог брака. Касније је венчала и Петровог брата Јована. То нису била једина кумства. Ђурђија Луњевица, четврта жена Николе Луњевица, венчала је 1855. године Владимира Хаџића (будућег председника општине и народног посланика) са Маријом Ђорђевић.

Чачак је посредно био веома важан за Луњевицу, а породична политичка баштина и релационе мреже унутар локалне заједнице и централне власти увек су важни као политичко поље у коме се стварају услови за симболичко-пропагандно обликовање простора на коме се дедује.

На тај начин Чачак је постао део проширеног завичаја Обреновића и Луњевица, чији је значај био посебно важан почетком јесени 1901., када је после Драгине непостојеће трудноће и губитка наде да ће Србија добити наследника династије Обреновић, све више говорено о могућности да Никодије Луњевица, најмлађи брат краљице Драге, постане престолонаследник. Тако

је породица Луњевица постала потенцијално нова српска династија. Међутим, кандидовање Никодија Луњевића за престолонаследника никако није била популарна идеја. Вести о таквим намерама краља Александра објављивала је и страна штампа, што је изазвало револт код младих официра.

Краљица Драга Обреновић је имала низ савладарских функција, а назнаке ће Луњевиће постати нова владарска породица никако нису могле да добију на популарности у околини Горњег Милановца и Чачка. Постоји и претпоставка да је због наклоности према Драги Машин, краљ Александар Обреновић већ 1896. године имао намеру да се окружи људима заслужним за обнову српске држavnosti, тако да се говорило о могућој обнови племства. Такве вести преносила је страна и домаћа штампа, што су Луњевиће демантовале.

Иначе, Чачани су већ почетком 20. века, испољавали посебну гордост због чињенице да живе у градском подручју, тако да су себе сматрали својеврсном елитом у односу на „сеоско море“ из кога су израсли, ословљавајући се међусобно са „племићу“. Такав став задржан је до савременог доба, а подела на „ва-

Никодије Луњевица (1881–1903), најмлађи брат краљице Драге. Стрелjan је током Мајског преврата 1903. по наређењу завереника Воје Танкосића, иначе свог колеге са класе

назија је 1898. преименована у Гимназију Господара Јована Обреновића, чиме је варош још снажније истакла своју приврженост владајућој династији. Град је убрзо добио и касарну (1902), нову зграду Основне школе (1903) и брзо је напредовао.

* * *

Путовање краљице Драге и краља Александра 2/15. септембра 1901. од Краљева преко села Ласца према Чачку одвијало се у спором темпу. У село Заблаће стигли су у 15 сати. Дочекао их је „силан свет“, а затим је одржано молештвије у локалној цркви. Свештенство предвођено парохом Миланом Поповићем било је у свечаним одеждама. Након тога је организован ручак за преко сто особа, на коме је угледни свештеник Вићентије Поповић наздравио краљу и краљици, а монарх окупљеном народу Среза трнавског који је заиграо коло.

Село Заблаће више пута је посетило цркву, а храм који су посетили краљ Александар и краљица Драга Обреновић направљен је 1874. године. Била је то једнобродна грађевина по узору на цркве у Херцеговини, која је данашњи изглед добила дозиђивањем звоника 1986. године.

Прота Вићентије Поповић (1832–1917) био је угледни свештеник из чачанског краја, ангажован у многим пољима друштвеног живота, либерал по политичким опредељењима. Одликован је Орденом Милоша Великог четвртог реда, Орденом Белог орла петог реда, Орденом Таковског крста петог реда, Орденом Светог Саве четвртог и петог реда, црвеним појасом и напрсним крстом. Прота Милан Поповић (1869–1936), наставио је очев рад и породичну свештеничку традицију. Одликован је Орденом Белог орла петог реда. За разлику од многих других личности, свештеници Вићентије и Милан Поповић нису одликовани поводом дочека владарског пара 1901. године.

Одушељење народа била је уобичајена сцена на целом путовању, али у чачанској крају, али су поједини црквионици изостали – није било пуштања прангија, сељаци нису давали поклоне краљевском пару, а није било ни

тријумфалних капија. Штампа је дан унапред најавила како је Чачак свечано украшен, и да је пуно света из околине већ дошло у варош како би дочекали владарски пар.

Иако није било декорације као у другим градовима, дочек у Чачку 2/15. септембра 1901. ипак је био свечан. Варош је „величанствено“ окићена „силним тројбожјем и зеленилом“, а „море“ окупљеног народа дочекало је владарски пар још у предграђу. Од нутрије на Лозничкој реци, преко „Малог тра“ и „Велике пијаце“ па све до цркве образован је густ шпалир људи који су поздрављали краља и краљицу „громким узвицима“. На самом уласку у варош „краљевска величанств“ поздравио је општински одборник Илија Кривачић, један од ретких хроничара догађаја из „Старог Чачка“ у својој вароши. Њему је ова дужност припадала пошто се био разбоље чачански посланик Сретен Гогић, трговац и један од основчава Радикалне странке у Чачку, вишеструки народни посланик.

Чачак никада није изменио стару зракасту урбанистичку структуру насеља још из османског времена, тако да су сви кривудави путеви водили ка цркви у центру вароши. Чачански храм, задужбина Немањићевог брата Страгимира, задржао је многе архитектонске облике цамије, у коју је од 16. века средњовековна црква посвећена Богородици три пута претворана. Чачак је 1831. постао седиште Ужице епископије (која је касније добила назив Жичка) и са прекидима (1853–1886, 1891–1897) све до 1934. године задржао је ранг града у коме столовје владика.

Оданост Обреновићима у Чачку је демонстрирана и називима улица, које су доминантно именоване по владарима из ове династије или јунацима из Другог српског устанка. Међутим, краљица Драга и остали из породице Луњевица никада нису уврштени у овај „пантеон“.

Наставиће се

Чачак је био део проширеног завичаја Обреновића и Луњевица. Значај овог града посебно се показао почетком јесени 1901. када је после Драгине непостојеће трудноће све више говорено о могућности да њен најмлађи брат буде престолонаследник

ционалну и локалну самосвест, који је тај статус задржао и после смене династија 1903. године, па и током епохе социјализма у другој половини 20. века.

Чачак је био варош у којој се родила и Анђелија Анђела Кољајић, мајка будуће краљице Драге Обреновић. Анђелија на мајка Ана била је старија ћерка проте Јанка Михаиловића Молера из Негришора у Драгачеву, чувеног иконописца и сликара. Анђелијин отац Ђорђе Кољајић био је трговац, али се после смрти супруге Ане поново женио са Дуњом Лазовић, удовицом Вука Радовића, некадашњег председника општине Чачак.

Луњевиће су имали и низ родбинских и кумовских веза у Чачку. Риста, ћерка Николе Луњевиће, удала се 1828. године у Чачак за трговца Вукашином Даниловићем. Нису имали деце. Риста је 1843. венчала Петром Белићем (будућег председника општине Чачак) прили-

ЛИСТАЈУЋИ ПОЛИТИКУ

23. јул

1975.

У АРГЕНТИНСКОЈ ВЛАДИ ПЉУШТЕ ОСТАВКЕ – Председница Аргентине Изабела Перон прихватила је оставку министра привреде Селестина Родрига, а под притиском демократских снага, из владе је иступио и министар социјалног стања Карлос Виљоне, који је именован пре само десет дана. Синоћ је потврђено да је прихваћена и оставка државног секретара за штампу Хосеа Виљона. Аргентинска штампа најављује да ће из владе отићи и министар иностраних послова Виљес, министар просвете Иванашевић и министар рада Кондити. Како се истиче, по средије уклањање „десничарских снага“, на шта

је Изабела Перон пристала тек после жилавог противљења. Нови привредни министар Корвалан изјавио је да економски план треба ускладити са тежњама нације. Тиме је практично прихваћен захтев синдиката, армије, парламента, студената и других политичких странака да се мења не само влада, него и владина политика. Снажан одјек у земљи изазвао је садржай меморандума који су лидери синдикалног покрета ЦГТ јуче предали председници државе Изабели Перон. Према првим оценама, меморандум садржи низ „револуционарних захтева“: национализацију спољне трговине и страних

компанија, завођење народне и радничке контроле над увозом, замрзавање цена основних производа, признање виших плати... Од владе се takođe тражи да крене у офанзиву против корупције, шпекулације и других облика незаконитог богаћења, да изврши темељну измену финансијског система у земљи, да свој привредни програм врати изворима Пероновог трогодишњег плаћања развоја и да предузима одобри кредите ради динамизације привредних активности. Међу захтевима је и оснивање економског савета, као и хитно спровођење реорганизације владајуће перонистичке странке.

Важни телефони

Разна обавештења	19812	Клиника за психијатрију, Пастерова 2
Пријава сметњи телефона	19771	3617-777, 3618-444
Међународни разговори	19011	Клиника за дерматовенерологију, Пас-
Бројеви претплатника	11811	терова 2 3617-777, 3618-444
Телеграми	1961	Клиника за опекотине, пластичну и ре-
Тачно време	195	конструктивну хирургију (за старије од
Буђење	19811	14 година), Звежанци 9 2647-766
"Телеком Србија", фиксна телефонија	19813	Гинеколошко акушерска клиника "На-
Мобилна телефонија Србије	19813	родни Фронт", Краљице Наталије 62
- кориснички сервис	064-789	2068-250, 2068-206
Теленор - Call центар	063/9000	КБЦ „Др Д. Мишојић-Дедић“, Бол-
Дежурна служба ПУ за град Београд	192	ница за гинекологију и акушерство,
		Булевар кнеза А. Карапојевића 64
Војна полиција	19860	3630-600, 3630-700
Ватрогасци Београда	193	КБЦ „Звездара“, Болница за гинеколо-
Хитна помоћ	194	гијију и акушерство, Прешевска 31
Војна хитна помоћ 0-24 ч.	1976	3810-762, 3810-746
	3006-005	Клиника за неурологију и психијатрију
Метеоролошки подаци		за дечу и омладину, др Суботића бa
Црквени календар		2658-355
Лото и спортска прогноза	19822	Клиника за психијатријске болести „Др
Београдска Арене		Лазаревић“, Вишеградска 26
благајна 12-20 ч.	307-77-86	3610-888
управа	220-22-07, 220-22-22	Институт за неонатологију, Краља Ми-
Градска инспекција 7-22 ч.	3227-000	лутине 50 3630-104, 3610-907
Тржишна инспекција 7.30-15.30 ч.	2699-610	Специјална болница за болести завис-
Урбанистичка инспекција	3227-376	ности, Теодора Драјера 44
Комунална полиција (0-24)	309-0007, 0800-110-011	3671-429, 266-2724
Републичка санитарна инспекција		Војно медицинска академија (токси-
- Дежурна служба	3130-886	кологија за старије од 14 година), Црнотравска б.б.
Републичка туристичка инспекција,		2662-755, 3608-440
дежурни телефон 0-24 ч.,	3139 686	Клиника за максилофацијалну хирургију
Служба за комуникацији координациј-		стоматолошког факултета, др
ју односа са грађанима (Београдски ср-		Суботића 4 2685-064
вис) 7-22 ч.	0800-110-011,	Специјална болница за цереброваску-
	3090-007	ларне болести „Свети Сава“, Нема-
ВУ „Ветерина Београд“,		њиница 2 2066-800, 6642-358
служ. зоохигијене 7.30-14.30		Специјална болница за интерне бо-
	3293-099	лести Младеновац, Младеновац, Војводе Мишића 2 8231-988
амбуланта 8-18	2764-088	Градски завод за хитну медицинску
Говорни аутомат Пензионог фонда Србије	0700/017-017,	помоћ, Београд, Франше Д'Епереа 5
	011/306-0680	194
Клинички центар Србије	3617-777	Начелник смene (диспечер)
„Хало“ за здраву бебу	7158-444	3615-002, 3615-018
Сав. за брак и породицу	2650-258	Стручни савет
Сав. Палилула 8-15.30 ч.	2752-224	(за одрасле) 3615-008
Сав. Земун 8-15 ч.	6695-416	(за децу) 3614-350
Медицинско-информативна помоћ,		Амбуланта, Франше Д'Епереа 5
подршка оболелима од малигне бо-		(за одрасле) од 00 до 24 3615-013
лести, члановима породице и свим		(за децу) од 19 до 07 3615-013
грађанима Републике Србије 9-17 ч	011/268-244	Служба хитне медицинске помоћи
011/268-244		Домовина здравља: Барајево, Гроцка,
АКТРА СОС-телефон за жртве грготине	785-00-00,	Лазаревац, Младеновац, Обреновац
људима, 0-24,	0800-101-201	и Сопот обезбеђују збрињавање хит-
		них оболења и стања од 00 до 24
Стоматолошке службе:		часа сваког дана
Дом здравља „Врачар“, Кнегиње		Стоматолошке службе:
Зорке 15, од 19 до 07 часова сваког		Дом здравља „Врачар“, Кнегиње
дана	2443-424	Зорке 15, од 19 до 07 часова сваког
		дана
Данас дежурни		Установе дежурне од 7 до 7 часова на-
		редног дана
Клиничко-болнички центар „Звездара“		Клиничко-болнички центар „Звездара“
, Београд, Димитрија Туцовића		Београд, Димитрија Туцовића 161
161 (интерна, психијатрија, нефроло-		(интерна, психијатрија, нефроло-
гија) са хемодијализом, хирургија,		гија) са хемодијализом, хирургија,
трауматологија, урологија, оторино-		трауматологија, урологија, оторино-
ларингологија, гинекологија и аку-		ларингологија, гинекологија и аку-
шерство)		шерство)
	380-6333, 380-6969	380-425, 3810-762
Ауто-мото савез Србије	1987	Институт за кардиоваскуларне болести
Диспечер ГСП	366-4040	„Дедиће“, Хероја Милана Телића 1
ЈАЗАС, Aids-инфо и СОС дискримина-	3248-235	3601-700, 3601-701
ција 17-21 ч.	3010-777	Институт за здравствену заштиту мај-
Инцист Траума Центар 9 17 час.,		ке и детета Србије (и за опекотине и
радним данима	3861-332	токсикологију за децу до 14 година),
		Радија Дакића 6-8 3108-108
Саветовалиште против насиља у поро-		КБЦ „Звездара“, Болница за педија-
дици, радним данима	0800-011-011,	тију „Др Олга Поповић-Дедић“, Ул.
од 10 до 19	3291-440	Мије Ковачевића бр. 13 2084-550
од 19 до 10	062/304560	Клиника за очне болести, Војно-меди-
Аутономни женски центар против		цинске академије, Црнотравска б.б.
насиља над женама, радним данима		2661-122, 2662-755, 2662-717
10-20 ч. СОС телефон	266-2222	Институт за кардиоваскуларне болести
		„Дедиће“, Хероја Милана Телића 1
		3601-700, 3601-701
		Институт за здравствену заштиту мај-
		ке и детета Србије (и за опекотине и
		токсикологију за децу до 14 година),
		Радија Дакића 6-8 3108-108
		КБЦ „Звездара“, Болница за педија-
		тију „Др Олга Поповић-Дедић“, Ул.
		Мије Ковачевића бр. 13 2084-550
		Клиника за очне болести, Војно-меди-
		цинске академије, Црнотравска б.б.
		2661-122, 2662-755, 2662-717
		Институт за кардиоваскуларне болести
		„Дедиће“, Хероја Милана Телића 1
		3601-700, 3601-701
		Институт за здравствену заштиту мај-
		ке и детета Србије (и за опекотине и
		токсикологију за децу до 14 година),
		Радија Дакића 6-8 3108-108
		КБЦ „Звездара“, Болница за педија-
		тију „Др Олга Поповић-Дедић“, Ул.
		Мије Ковачевића бр. 13 2084-550
		Клиника за очне болести, Војно-меди-
		цинске академије, Црнотравска б.б.
		2661-122, 2662-755, 2662-717
		Институт за кардиоваскуларне болести
		„Дедиће“, Хероја Милана Телића 1
		3601-700, 3601-701
		Институт за здравствену заштиту мај-
		ке и детета Србије (и за опекотине и
		токсикологију за децу до 14 година),
		Радија Дакића 6-8 3108-108
		КБЦ „Звездара“, Болница за педија-
		тију „Др Олга Поповић-Дедић“, Ул.
		Мије Ковачевића бр. 13 2084-550
		Клиника за очне болести, Војно-меди-
		цинске академије, Црнотравска б.б.
		2661-122, 2662-755, 2662-717
		Институт за кардиоваскуларне болести
		„Дедиће“, Хероја Милана Телића 1
		3601-700, 3601-701
		Институт за здравствену заштиту мај-
		ке и детета Србије (и за опекотине и
		токсикологију за децу до 14 година),
		Радија Дакића 6-8 3108-108
		КБЦ „Звездара“, Болница за педија-
		тију „Др Олга Поповић-Дедић“, Ул.
		Мије Ковачевића бр. 13 2084-550
		Клиника за очне болести, Војно-меди-
		цинске академије, Црнотравска б.б.
		2661-122, 2662-755, 2662-717
		Институт за кардиоваскуларне болести
		„Дедиће“, Хероја Милана Телића 1
		3601-700, 3601-701
		Институт за здравствену заштиту мај-
		ке и детета Србије (и за опекотине и
		токсикологију за децу до 14 година),
		Радија Дакића 6-8 3108-108
		КБЦ „Звездара“, Болница за педија-
		тију „Др Олга Поповић-Дедић“, Ул.
		Мије Ковачевића бр. 13 2084-550
		Клиника за очне болести, Војно-меди-
		цинске академије, Црнотравска б.б.
		2661-122, 2662-755, 2662-717
		Институт за кардиоваскуларне болести
		„Дедиће“, Хероја Милана Телића 1
		3601-700, 3601-701
		Институт за здравствену заштиту мај-
		ке и детета Србије (и за опекотине и
		токсикологију за децу до 14 година),
		Радија Дакића 6-8 3108-108
		КБЦ „Звездара“, Болница за педија-
		тију „Др Олга Поповић-Дедић“, Ул.
		Мије Ковачевића бр. 13 2084-550
		Клиника за очне болести, Војно-меди-
		цинске академије, Црнотравска б.б.
		2661-122, 2662-755, 2662-717
		Институт за кардиоваскуларне болести
		„Дедиће“, Хероја Милана Телића 1
		3601-700, 3601-701
		Институт за здравствену заштиту мај-
		ке и детета Србије (и за опекотине и

На основу члана 102. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС”, број 21/2016, 113/2017, 95/2018, 114/2021, 92/2023, 113/2017 – др. закон, 95/2018 – др. закон, 86/2019 – др. закон, 157/2020 – др. закон, 123/2021 – др. закон и 19/2025 – др. закон)

ОПШТИНСКА УПРАВА ОПШТИНЕ ВЛАДИМИРЦИ

објављује

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е

Јавни конкурс за попуњавање извршилачког радног места у Општинској управи општине Владимирици, бр. 003217869 2025 07936 004 008 112 006 од 22. 7. 2025. године, оглашава се на интернет презентацији општине Владимирици www.vladimirci.org.rs

Радно место које се попуњава је: Финансијски књиговођа, контиста, главни контиста главне књиге трезора.

Обавештење о расписаном јавном конкурсу објавити у дневним новинама „Политика“.

Рок за подношење пријава на јавни конкурс је 15 (петнаест) дана од дана када је ово обавештење о јавном конкурсу оглашено у дневним новинама „Политика“.

12503373-1

На основу Правилника о садржини и методама израде стратешке карте буке и акционог плана, начињу њихове израде и приказивања јавности, као и о њиховим обрасцима („Сл. гласник РС“, бр. 90/2023), BELGRADE AIRPORT издаје следеће:

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е

Обавештавамо вас да је надлежни орган Belgrade Airport дана 27. јуна 2025. године усвојио завршну верзију Акционог плана заштите од буке у животној средини за период 2025–2030. за Аеродром „Никола Тесла“ Београд, након добијене сагласности Министарства заштите животне средине од 5. јуна 2025. године.

Грађани, стручна јавност и заинтересоване стране могу извршити увид у документацију на Web страницама BELGRADE AIRPORT: <https://beg.aero/cir/korporativno/odziv-i-razvoj/local-community>

12503375-1

ФАП Корпорација а.д. Прибој

ПИБ: 101206591

МБ: 07210434

У циљу реализације инвестиционих пројеката у 2025. години, ФАП Корпорација а.д. Прибој објављује позив за достављање понуда за следећу опрему:

1. CNC гладалица вертикална
2. Уређај за индукционо каљење
3. CNC струг за шипкастим материјал
4. Чехон електровиљушкар 3 т – 2 ком.
5. Самоходна зглобна корпа
6. Стубна бушилица
7. Радијална бушилица
8. Стубна конзолна дизалица – 5 ком.
9. Пневматски ручни алат – 23 ком.
10. Машина за лазерску обраду лима
11. Уређај за плазму (јонско) нитрирање
12. Индустриски компресор за ваздух

Рок за достављање понуда је од 23. 7. до 6. 8. 2025. године.

За детаљније карактеристике опреме погледати најаву ФАП-а на www.fap.co.rs

За сваку позицију из огласа потребна је засебна понуда.

12503370-1

ДА РАЗУМЕШ СВЕТ ОКО СЕБЕ

ПОЛИТИКА
ЛИСТ ПРИСТОЈНЕ СРБИЈЕ
www.politika.rs

Управни одбор Музеја рудничко-таковског краја, Горњи Милановац на основу члана 35. Закона о култури („Службени гласник“ бр. 72/09, 13/2016 и 30/2016-исп, 6/2020, 47/2021, 78/2021 и 76/2023) и члана 46. и 31. Статута Музеја рудничко-таковског краја („Сл. гласник општине Горњи Милановац“ бр. 26/2017, 9/19, 19/20 и 4/23) по претходно прибављеној сагласности Оснивача бр. 2 – 06 – 18/2025 од 13. 6. 2025. године и Одлуке Управног одбора Музеја рудничко-таковског краја бр. 250/25 од 7. 7. 2025. године расписује

КОНКУРС

ЗА ИЗБОР ДИРЕКТОРА МУЗЕЈА РУДНИЧКО-ТАКОВСКОГ КРАЈА ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ

на период од четири године

Сходно члану 34. Статута Музеја рудничко-таковског краја за кандидата за директора утврђују се следећи услови:

1. Висока стручна спрема из хуманистичких, односно друштвених наука;
2. На основним академским студијама од најмање 240 ЕСПБ бодова, односно специјалистичким стручним студијама по прописима које утврђује високо образовање, почев од 10. септембра 2005. године;
3. На основним студијама у трајању најмање 4 године по пропису који је утврђен високо образовање до 10. септембра 2005. године;
4. Да има најмање пет година радног искуства у култури;
5. Знање енглеског или другог страног језика;
6. Да је учествовао у изради више научних и стручних радова из музеолошке делатности;
7. Да се против кандидата не води истрага и да није подигнута оптужница за кривична дела за која се гони по службеној дужности, као и да није осуђиван за кривична дела која га чине недостојним за обављање дужности директора;
8. Држављанство Републике Србије;
9. Општа здравствена способност.

Сходно члану 35. Статута конкурсна документација за избор директора треба да садржи и следеће доказе:

1. Предлог програма рада и развоја установе за период од четири године;
2. Диплому или уверење о стеченој стручној спреми;
3. Радну књижницу, односно други доказ о радном искуству (уговори, потврде и друго) из којих се може утврдити на којим пословима и са којом стручном спремом је стечено радио искуство;
4. Биографију која садржи податке о садашњем раду и осталим резултатима;
5. Уверење да, не старије од 6 месеци, да се против кандидата не води истрага и да против њега није подигнута оптужница за кривична дела за која се гони по службеној дужности;
6. Уверење да кандидат није правоснажно осуђиван;
7. Уверење о држављанству Републике Србије (не старије од 6 месеци);
8. Извод из матичне књиге рођених;
9. Фотокопија личне карте.

Докази из става 1. овог члана прилажу се у оригиналну или копији овереној код надлежног органа.

Доказе из става 1. тачки 6. и 7. овог члана дужна је да прибави Установа у складу са прописима којима се утврђује управни поступак.

У случају да доказе из става 3. овог члана не може да прибави Установа, исте ће прибавити кандидат.

Управни одбор Музеја рудничко-таковског краја обавља разговоре са кандидатима, и у року од 30 дана од завршетка јавног конкурса доставља Оснивачу записник о обављеним разговорима и образложени предлог листе кандидата, по азбучном реду са мишљењем о стручним и организационим способностима сваког кандидата.

Приликом састављања листе кандидата Управни одбор ће ценити следеће чињенице:

- да кандидат познаје послове наставе културе;
- да кандидат поседује руководеће искуство на пословима у области културе;
- квалиitet предложеног програма рада и развоја Музеја рудничко-таковског краја из поднете конкурсне документације.

Ако Управни одбор утврди да нема кандидата који испуњава услове да уђе у изборни поступак, сматра се да јавни конкурс није успео.

Конкурс је отворен 15 дана од дана објављивања у дневним новинама „Политика“ које се дистрибуирају на целој територији Републике Србије.

Конкурс се објављује на званичном интернет страници Националне службе за запошљавање и на огласној табли или у просторијама установе.

Пријаве за конкурс са доказима о испуњености услова доставити на адресу:

Музеј рудничко-таковског краја Горњи Милановац
Синђелићева 7,
32300 Горњи Милановац
са назнаком – за конкурс

Управни одбор је дужан да поступа са пријавама на јавни конкурс у складу са Законом којим се уређује управни поступак.

Ако Управни одбор утврди да нема кандидата који испуњава услове да уђе у изборни поступак, сматра се да јавни конкурс није успео.

О одлуци Оснивача о именовању директора обавештава се сваки учесник конкурса.

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА

МИЛОС ВУЧИЋЕВИЋ

12503153-1

ЈКП „ПОГРЕБНЕ УСЛУГЕ“ Рузвелтова 50

Дежурни центар од 00-24 часа

тел: 011/2071-333, 011/2071-377 и 064/ 855-4096

Позивом дежурног центра у Рузвелтово 50,
обезбеђујемо Вам КОМПЛЕТНУ ОРГАНИЗАЦИЈУ
сахране-кремације, и то:

• пријава смрти лекару судске медицине

• бесплатан додазак сервисног референта у стан

• избор погребне опреме и обезбеђење комплетне документације

• превоз у земљи и иностранству

Уз чек од пензије омогућујемо надокнаду трошка Фонда ПИО

ОДМАХ!

12502981-15

ОПШТИНА КЊАЖЕВАЦ

ОПШТИНСКА УПРАВА

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ПРИВРЕДУ И ДРУШТВЕНЕ ДЕЛАТНОСТИ

КЊАЖЕВАЦ

На основу чл. 14. и 39. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 94/2024) објављује следеће

ОБАВЕШТЕЊЕ

О поднетом захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину пројекта базне станице мобилне телефоније на локацији „Књажевац 3“, оператора CETIN

Оператор CETIN doo, Омладинских бригада 90, 11070 Београд, поднео је Одељењу за привреду и друштвене делатности Општине Књажевац захтев за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину пројекта базне станице мобилне телефоније на локацији „Књажевац 3“, која се налази на к.п. бр. 6831/2, КО Књажевац, општина Књажевац.

Позивају се заинтересовани органи, организације и јавност да изврше увид у садржину захтева на званичномју најавија општине Књажевац или лично, у просторијама Општинске управе Општине Књажевац, Одељење за привреду и друштвене делатности, канцеларија број 42, Улица Милоша Обилића бр. 1, у времену од 12 до 14 часова.

У року од 15 дана од дана објављивања овог обавештења, заинтересовани органи, организације и јавност могу доставити мишљења о захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја предметног пројекта на животну средину поштом на адресу Општина Књажевац, Одељење за привреду и друштвене делатности, адреса Милоша Обилића 1, 19350 Књажевац или електронским путем на мејл jelisaveta.grupkovic@knjazevac.rs.

Одељење за привреду и друштвене делатности ће у року од 10 дана од дана истека рока из претходног става овог обавештења донети одлуку о томе да ли је за предметну базну станицу потребна процена утицаја на животну средину, о чему ће благовремено обавештити јавност.

Обавештење се објављује на основу члана 14. ст. 1. и 2. и члана

ОБАВЕШТЕЊА

- Универзитет у Београду - Хемијски факултет, Студентски трг 12-16, Београд, обавештава научну и стручну јавност да је покренут поступак за избор др Тамаре Петровић, истраживача-сарадника Универзитета у Београду - Хемијског факултета у званичнице научни сарадник. Извештај комисије о испуњености услова за избор може се добити на увид у Библиотеки факултета у року од 30 дана од дана објављивања.

12503385-1Б

МАЛИ ОГЛАСИ**КОЛЕКЦИОНАРСТВО/33**

АРТЕ галерија врши откуп, продају и процену уметничких дела. За све додатне информације позовите на телефоне 011/3238-789, 063/638-147, info@arte.rs Аандрићев венац 12, Београд.

22506780-1

ЦЕНОВНИК ЧИТУЉА И ПОМЕНА**ПОЛИТИКА**

49 x 46 mm
до 30 речи
без фотографије 1.500

49 x 75 mm
до 20 речи
са и без фотографије 2.900

49 x 90 mm
до 45 речи
са и без фотографије 3.500

102 x 75 mm 7.800

49 x 136 mm 10.000

49 x 182 mm 14.000

102 x 90 mm 14.000

102 x 136 mm 21.000

155 x 136 mm 31.000

Цене се односе на читуље
са и без фотографије

Београдско издање -10%

ИНФО ТЕЛЕФОНИ:

011/330 1554, 011/330 1555

e-mail: citulje@politika.rs

ПОМЕНИ

Дана, 24. јула 2025. године, даваћемо четрдесетодневни помен нашем драгом

БОЈАНУ МИЋИЋУ

Помен ће се одржати у 10 сати на Новом бежанијском гробљу.

Породица **Мићић**

12503371-1Б

Прошло је годину дана откад није са нама наша драга мајка

**ЈАКИЦА ПОПОВИЋ
рођена Милат-Панжић
из Блата на Корчули**

Неизмерно захвални за све воле је

Јаџа и Жељко
са породицама

22506850-1Б

Навршава се десет година од смрти магистрате

**МЛАДЕН ШУТИЛОВИЋ
23. 7. 2015 - 23. 7. 2025.**

Недостајеш нам. Увек са нама у мислима и срцима.

Твој **Зоки - Золе** са породицом

22506830-1Б

ПОМЕН

Десет година је прошло од када није са нама наша супруга, мама и бака

БОЖАНА МАНЧИЋ

Време пролази, туга и бол остају. Много нам недостаје.

Породица

22506788-1

Прошло је шест месеци од како се упокојио мој волјени брат

ДР ДРАГОСЛАВ ВУЧОВИЋ

Велики хуманиста, родољуб, духовник.

Драгица

22506815-1

У среду 23. јула навршава се годину дана од како је преминула

**ЉИЉАНА КРСМАНОВИЋ
1951 - 2024.**

Хвала ти за доброту и љубав коју су несебично делила свима. Помен ће се одржати у 10 часова на Старом гробљу у Пожаревцу.

Твој **Бранко**

22506840-1

ЧИТУЉЕ

Наша драга

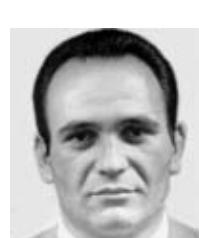
**ВЕРИЦА РАДИВОЈЕВИЋ
1937 - 2025.**

преминула је 21. јула 2025. године. Испраћај за кремацију ће се обавити у четвртак, 24. јула 2025. године у 12.30 часова на Новом гробљу. Опело почине у 12 часова.

Ожалошћени:
супруг **Александар**,
син **Михаило**,
остала ожалошћена родбина

12503381-1Б

Наш драги

**МИЛУТИН МИРКОВИЋ
1933 - 2025.**

преминуло је 20. јула 2025. године. Испраћај за кремацију ће се обавити у четвртак, 24. јула 2025. године у 10.30 часова на гробљу Орловача.

Ожалошћени:
супруга **Љиљана**, ћерка **Кања**
и син **Милош** са породицом

12503382-1Б

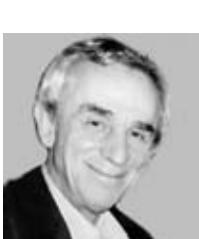
Последњи поздрав драгој и посебној

БЕЦИ

Синђа и Миљана са децом

22506832-1Б

Драгом

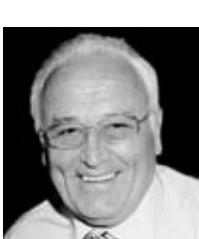
ЦАЛЕТУ

последњи поздрав.

Дада **Драгица са децом**

22506831-1

Наш драги

**МИЛОРАД
МИЛИСАВЉЕВИЋ
1939 - 2025.**

преминуло је 20. јула 2025. Сахрана ће се обавити у среду, 23. јула 2025. у 13.30 часова на Централном гробљу, са почетком опела у 13 часова.

Ожалошћени: супруга **Милијана**,
син **Горан**, ћерке **Зорица**,
Ивана и **Наташа** са породицама

22506834-1

Са осећањем велике туге опрштамо се од нашег

БОЖИДАРА ЈАКУЛЕ ЖАКА

Хвала на љубави, несебичној племенитости и доброти којим нас је испуњавао.

Породица **Миливојевић**

22506857-1Б

Драги наш Деда Меда

Био си најбољи деда. Хвала ти на доброти и љубави коју су нам пружио.

Твоје **Јелена и Јована**

12503369-1Б

Последњи поздрав

ЗОРАНУ СЕКУЛИЋУ

Била је привилегија, дружити се са њим.

Новчић

12503378-1Б

ВОЈЕ ТОМАШЕВА
дипл. инж. електротехнике
20. 3. 1944 - 19. 7. 2025.

Твоја блага реч и срце остаће урезани у нашим душама.

Твоји
Александар, Марија и Тара Костић

22506836-1Б

У неверици након брзог растанка од наше дивне и племените,

ДУБРАВКЕ МАНДИЋ РАЈЧЕВИЋ

са радошћу и сетом се сећамо заједнички проведених тренутака. Недостајаће нам али ће бити у нашим срцима.

Гордана и Јован Попеску

22506844-1Б

Обавештавамо пријатеље да је наша драга

**СМИЉА ПУЂАНИЋ
1952 - 2025.**

преминула 19. 7. 2025. после дуже болести. Кремација ће се обавити 23. 7. 2025. у 11 сати на гробљу Лешће.

Дарко, Весна и Ана

22506848-1Б

У уторак 22. јула лета Господњег 2025. у 86. години упокојио се наш отац, деда, брат, пријатељ

**САВО КРИСТИЋ
1940 - 2025.**

Опело и сахрана ће се обавити у Београду на Бањичком гробљу у четвртак 24. јула 2025. године са почетком у 12.30 часова.

Твоји:
синови **Александар** и **Дејан**,
сестре **Љубинка** и **Илинка**,
снаје **Сандра** и **Слађана**,
унуци **Данило**, **Лука** и **Коста**

12503389-1Б

Наша драга

**ВЕСНА МАРКОВИЋ
1961 - 2025.**

преминула је 21. јула. Сахрана је 24. јула у 14.15 часова на Новом бежанијском гробљу. Саучешће се прима од 13.30 часова.

Ожалошћени: брат **Драган**, снаха **Марија**, братничне **Ања, Маша**

12503368-1

Дана 21. јула 2025. године преминула је наша вољена

ДР ЈАСМИНА ШЕГВИЋ

Сахрана ће се обавити у петак 25. јула 2025. године у 10.30 часова на гробљу Лешће.

Ожалошћени: син **Филип** са породицом

12503377-1

Вољена мама

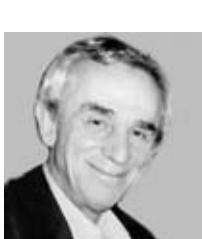

Драги наш анђеле, наше све. Твој одлазак боли и остаје празнина. Сада си са својим вољеним Ивом. Чувајте нас са неба, а ми овде чувамо успомену на вас.

Саша, Маца и Оља

12503380-2

Наш драги

СЛАВОЉУБ СОКОЛОВИЋ

нас је напустио 21. 7. 2025. године. Последњи испраћај је 23. 7. 2025. у 14 часова на Врежинском гробљу у Нишу.

Ожалошћена породица **Соколовић**

22506829-1

С тугом и поштовањем опрштамо се од нашег драгог сарадника и колеге

**БОЈАНА ЂАЛДОВИЋА
председника СОСС "Путеви" Ужице**

Хвала му за све што је учинио. Памтићемо га с поштовањем и захвалношћу.

Самостални синдикат путара Србије

22506841-1

Последње збогом

**МАЛИША МАРКОВИЋ
25. 6. 1953 - 21. 7. 2025.**

После кратке и тешке болести напустио нас је наш Малиша Марковић. Испраћај ће се одржати на Лешћу, у четвртак, у 9.45.

Његова породица

22506824-1

Отишла је тихо наша

ВЕСНА МАРКОВИЋ

Драга Веки, путуј са анђелима у мир и спокој, а ми ћemo те заувек чувати у нашим срцима, мислима, у нашим сећањима.

Стриц **Милован**,
стрина **Слоба**,
брат **Вања**
и сестра **Милица**
са породицама

12503379-1

Наша драга

ВЕСНА

Отишла је тихо и нечујно као што је и живела, твоја добра душа нека нађе мир међу анђелима.

Тетка **Љубинка**,
Филип, **Стефан** и **Заре**

12503379-2

Отиша је моја вољена братаница

ВЕСНА МАРКОВИЋ

Прерано си нас напустила, али ћеш вечно бити у нашим срцима и мислима.

Твоја тетка **Љиља**

12503379-3

Драга наша

ВЕСНА

Тихо и нечујно си нас напустила и оставила нам тугу и празнину.

Увијек у нашим срцима: **Драган**,
Марија, **Ања** и **Маша**

12503379-4

Последњи поздрав нашој

БАКА НЕЂИ

Њене унуке:
Дода, **Ема** и **Софија**

22506838-1

Са тугом се опрштамо од драгог

**МИЛОРАДА МИЋЕ ЖИВКОВИЋА
некадашњег помоћника директора и секретара
Народног музеја Србије**

Бројне генерације из Народног музеја и региона памтиће га по изузетном знању и професионалности, колегијалности и јединственом духу.

Колектив Народног музеја Србије

12503376-1

С тугом у срцу, опрштамо се од вољеног

**МИЛОРАДА
ЖИВКОВИЋА
пензионера
1949 - 18. 7. 2025.**

Сахрана ће бити обављена 24. 7. 2025. у 13 часова на Новом бежанијском гробљу. Заувек ћеш бити у нашим срцима.

Супруга **Лела**
са синовима **Бојаном** и **Дејаном**

22506825-1

Наш драги брат, девер и стриц

**БРАНИСЛАВ БРАНА
ВУЧЕТИЋ
из Крушевца
1945 - 2025.**

Био си душа доброг друштва. За незаборав остају Твој јединствени дух и непоновљив шарм. Памтићемо Твоје приче и наше заједничке тренутке.

Твоји **Вучетићи**, брат **Владимир**,
снаја **Лилијана**, братанац **Ненад**,
братаница **Наташа**, зет **Сава**

22506846-1

Последњи поздрав

**МР БОЖИДАРУ ЖАКУЛИ
дипл. маш. инж.
пуковнику у пензији**

уваженом сараднику и драгом колеги.

Колектив предузећа КОЛ-15Н

12503372-1

Наша драга мама и бака

**НЕДЕЉКА ВРАНЕШ
1942 - 2025.**

преминула је 19. 7. 2025. године у 83. години. Сахрана ће се обавити 24. 7. у 12.30 часова на гробљу Орловача у Београду. Опело почиње у 12 часова.

Тугују за њом:
син **Дејан**, кћерка **Тања**,
унуке **Исидора**, **Ема**, **Софија**,
снаха **Весна**, зет **Раде**

22506837-1

Наша вољена

**ДУБРАВКА МАНДИЋ РАЧЕВИЋ
12. 7. 1953 - 20. 7. 2025.**

преминула је 20. јула 2025. године у 72. години.

Испраћај наше драге Дубрице биће у капели за кремацију на Новом гробљу у Београду, у среду, 23. 7. 2025. године у 12.30 (окупљање породице и пријатеља у 12 часова).

Миомир, Стефан, Сања, Мираш и Нина

22506822-1Б

Последње збогом

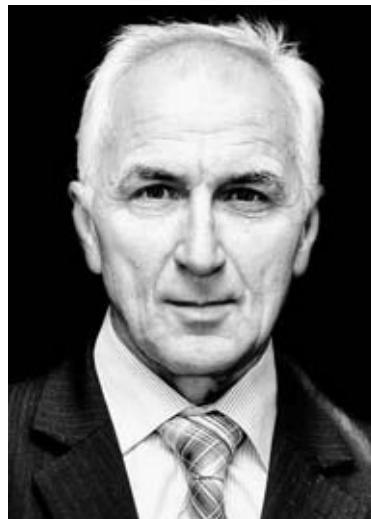
**МАЛИША МАРКОВИЋ
25. 6. 1953 - 21. 7. 2025.**

После кратке и тешке болести напустио нас је наш Малиша Марковић. Испраћај ће се одржати на Лешћу, у четвртак, у 9.45.

Његова породица

22506824-1

Последњи поздрав најдражем супругу, оцу и деди

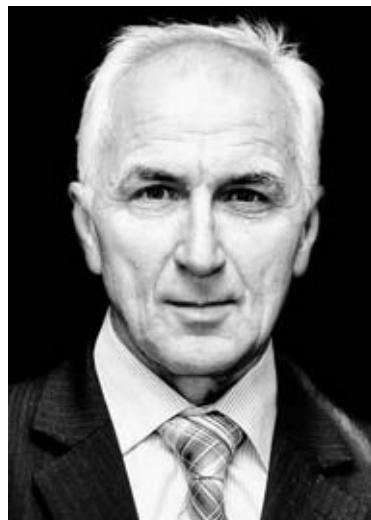
СЛОБОДАН СТАНКОВИЋ
1. 11. 1955 - 22. 7. 2025.

Сахрана ће се обавити данас, 23. јула у 13.30 сати на Новом гробљу у Смедереву.

Супруга **Бисерка**,
син **Милан**, снаја **Јелена**, ћерка **Милица**,
зет **Бојан**, унуци **Лука, Лана, Ања и Миња**

82500123-1

С тугом се опраштамо од поштованог пријатеља

СЛОБОДАН СТАНКОВИЋ

Породица **Рајић**

82500124-1

ХОРОСКОП

Асторолој
Ивана Марковић♉ ОВАН
21. 3. – 20. 4.

Неочекивани позив одвлачи вас од пла-
нираних обавеза, али управо кроз ту про-
мену долазите до нове пословне прили-
ке. Љубав пролази кроз мирну фазу, без
превише речи. Понахјите више времена
за своје потребе.

♊ БИК
21. 4. – 20. 5.

Избегните импулсивне куповине – новац
вам ускоро може затребати за нешто
важније. Емотивно сте несигурни јер не-
ко из окружења делује превише присно
с вољеном osobom. Време је да укључите
физичку активност.

♋ БЛИЗАНЦИ
21. 5. – 20. 6.

Колега кога сте потцењивали показује
завидан ниво сналажљивости. У љубави
вам недостаје спонтаност, док здравље
зависи од количине сна коју себи ве-
рас обезбедите. Опустите се и уживајте
у миру дома.

♌ РАК
21. 6. – 20. 7.

Пословни договор који дуго чека реали-
зацију данас изненада добија конкретан
правац, што ће вам олакшати наредни
период. Партер показује више разумева-
ња него радије, а ви му то напокон при-
знајете без задршке.

♍ ЛАВ
21. 7. – 21. 8.

Склони сте доминацији у љубавном од-
носу, што емотивни партнери више не толерише тихо. У пословном окружењу за-
пажите детаљ који другима промиче и
стичете предност у важном тренутку.

♏ ДЕВИЦА
22. 8. – 22. 9.

Здравствени савет који сте игнорисали
показује се као кључан. Током овог да-
на почињете да преиспитујете своје на-
вике. Јубавни однос пролази кроз ти-
шину, али у њој се крије међусобно раз-
умевање.

♐ ВАГА
23. 9. – 22. 10.

Стиче вам подршка одакле сте се на-
мање надали, неко из колектора вас ис-
крено цени. Не форсирајте разговоре у
партнерском односу, некада је боље по-
казати стрпљење. Партер мора сам по-
желети да разговара с вами.

♑ ШКОРПИЈА
23. 10. – 22. 11.

Дан почиње збуњујуће, неки ће вас из-
нервирати без директног разлога. Ипак,
до краја дана долази до разјашњења це-
ле ситуације, што ће донети олакшање.
Љубав ће почети да цвета кад престане-
те да анализirate сваки поступак.

♒ СТРЕЛАЦ
23. 11. – 20. 12.

Ваша идеја делује неизбично у старту,
али убрзо бива схваћена као визионар-
ска. Јубавна веза пролази кроз зани-
мљиву трансформацију, вољена особа по-
казује иницијативу коју нисте очекивали.

♓ ЈАРАЦ
21. 12. – 19. 1.

У току овог дана нећете имати стрпљења
за неорганизованост око себе, само
пробајте да будете тактични. Посао се
завршава брже него што сте очекивали.
У љубави вас радује мали гест који говори
више од речи.

♒ ВОДОЛИЈА
20. 1. – 18. 2.

На пословном састанку изговарате рече-
нику коју сви памте. То вам доноси по-
штовање. У љубави покушавајте да не тра-
жите дубље значење тамо где га можда
упште нема. Посветите више времена
одмору и релаксацији.

♓ РИБЕ
19. 2. – 20. 3.

Познанство с осомом из другог града
може прерasti у неочекivanу прилиku.
Посао захтева прилагођавање које вас
учи флексibilnosti. У љубави следи
нежно изненадајење у касним вечерњим
сатима.

ЗБОГ УБРЗАНЕ РОТАЦИЈЕ ЗЕМЉЕ

Поједини дани све краћи

Овај 22. јул трајао је мање од 24 часа и то за 1,34 милисекунде,
а слична појава очекује нас и 5. августа

Јучеје забележен један од најкраћих дана од када се спро-
воде мерења, мада, осим научника који истражују ову
област, нико други то није могао да примети. Наиме,
Земља је завршила своју пуну ротацију за нешто краће
време него иначе, тако да је овај 22. јул трајао 1,34 мили-
секунде краће од предвиђена 24 часа, пренео је Би-Би-Си.
Сличан сценарио одиграће се и 5. августа, кад би дан могао
да траја краће за 1,36 милисекунди.

Нашој планети, како наводе стручњаци, потребно је 86.400
секунди да се потпуно окрене око своје осе, али брзина ро-
тације зависи од бројних фактора, попут положаја Сунца и
Месеца, утицаја Земљиног гравитационог поља...

Научници су открили да се Земља у просеку успорава за
око две милисекунде у веку, што значи да је пре 250 мили-
она година када су диносауруси лутали Земљом један дан
био краћи, односно да је трајао 23 сата.

Истраживачи Међународне службе за ротацију Земље и
референтне системе, који непрестано мере дужину дана,
заједно с представницима Скрипсовог института за оке-
нографију, идентификовали су положај Месеца као кључ-

ни покретач ове привремене промене. Земљин природни
сателит утиче на окретање наше планете уз помоћ плиме и
осеке, наводе експерти додајући да утицај Месеца понекад
делује на Земљу као „ручна кочница“.

Праћење кретања наше планете око своје осе започето је
1972, а након уласка у ову деценију Земља је више пута обо-
рила сопствене рекорде брзине приликом ротације.

Најкраћи дан икада измерен био је 5. јул 2024, кад је
Земљина ротација завршена 1,66 милисекунди брже него
обично.

„Овај ефекат се појачава због чињенице да се Земља током
лета природно брже окреће и резултат је успоравања саме ат-
мосфере због сезонских промена, попут мразне струје која се
окреће према северу или југу. Закони физике налажу да укуп-
ни угаони моменат Земље и њене атмосфере мора да оста-
не константан, тако да брзину ротације коју губи атмосфера
преузима сама планета. Слично томе, у последњих 50 година
Земљино језгро се такође успорава, док се чврста Земља око
њега убрзava“, рекао је истраживач геофизичар Данкан Егњу
са Скрипсовог института за океанографију.

Д. Ивановић

За ли знаш?

Која држава има
највише становника?

Индира * Пре две године Индија је поста-
ла најмногољуднија земља на свету по-
тиснувши Кину, која је до тада била не-
прикосновена на првом месту. Према
подацима који се односе на 2024, на тер-
иторији Индије живи нешто мање од
1,5 милијарди становника, док је у ки-
неским областима број житеља 1,425
милијарди. На трећем месту су САД.
Број људи на планети расте из дана у
дан, али подаци о њему су различити,
према некима још није достигао 8,1 ми-
лијарду, док други указују на то да је пре-
машио ову цифру.

Д. И.

Фото Тикафей

Питања за рубрику „Да ли знаш?“
пошаљте на mozaik@politika.rs
или на адресу „Политика“
(за „Да ли знаш?“),
Трг Политика 1, 11103 Београд.

У КИНЕСКОЈ ПРОВИНЦИЈИ СЕЧУАН

Нови центар за обуку вештачке интелигенције

Нови центар за обуку вештачке инте-
лигенције у хуманоидним роботима
отворен је у кинеској провинцији Сечу-
ан. Центар се налази у граду Мјањанту и
функционисаће као своеобухватна плат-
форма која обједињује истраживање и
развој, тестирање, постављање стандар-
да и комерцијализацију.

„Пројекат је званично покренут 18.
јула и представља стуб стратегије Сечу-
ана за изградњу глобално конкурентног
кластера роботике с такозваном телес-
но инкарнирањем вештачком интели-
генцијом на западу Кине“, саопштио је

званичник Покрајинског одељења за
науку и технологију агенцији Синхуа,
а пренео је Танјут.

Захваљујући брзом напретку у обу-
кастима као што су вештачка интели-
генција и велики језички модели, ки-
неска индустрија роботике пролази кроз
збрзану трансформацију, од лабо-
раторијских истраживања ка масовној
производњи и практичним применама.
Према подацима Кинеског института
за електронику, тржиште хуманоид-
них робота у Кини могло би да достигне
вредност од 870 милијарди јуана (121,74
милијарде америчких долара) до 2030. године.

Нови центар за обуку има задатак
да реши неке од кључних препрека у
глобалном развоју телесне вештач-
ке интелигенције, укључујући оску-

дицу реалистичних сценарија за обу-
ку, недостатак квалитетних података и
ограничене могућности тестирања у екстремним условима. Покрајинска
влада ће издвојити посебан фонд за раз-
вој полигона за обуку, који ће, према
утврђеном плану, помоћи у завршетку
инфраструктуре и оперативног оквира,
а истовремено ће привући више од
седам предузећа за роботику до краја
2025. године. Циљ је да се до 2027. године
окупи преко 30 предузећа, олакша
примена више од 30 нових технологија
и лансира преко 10 нових роботских
производа, као и да се полигон за обу-
ку успостави као водећа национална
платформа.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

Број 39547

1	2	3	4	5	6			7	8	9	10
11						12					
13						14				15	
16						17				18	
19			20		21						
			22		23						
25								27			28
29			30					31		32	
33						34		35			
36			37			38		39			
40		41				42					
43					44						

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА:

ВОДОРАВНО: макарони, ема, апетит, камин, насып, камила, ирак,
содара, фа, азотара, а, ета, скр, отис, сима, оља, има, т, аколада,
ос, ателан, тиви, дресер, морин, аорта, савана, сни, тротинет

SkorDisk Enigmatika

7	4	2	5	3	9	1	6	8

<tbl_r cells="9

РТС 1	РТС 2	РТС 3	ПРВА ПЛУС	РГВА PLUS	ТВ Б92	РТ В 1	РТ В 2
5.55 Јутарњи програм 6.00 Вести 8.00 Јутарњи дневник 8.30 Јутарњи програм 11.05 Серија: Краљ Петар Први 12.00 Дневник 12.55 Грађанин 13.25 Један дан 14.05 Серија: Група 15.00 Вести 15.10 Ово је Србија 16.00 Серија: Војна академија 16.50 Еко-минијатуре 17.00 Дневник РТВ Војводина 17.20 Шта радите, бре 17.45 Београдска хроника 18.25 Око/Око магазин 19.00 Слагалица, квиз 19.30 Дневник 20.05 Серија: Војна академија 20.55 Серија: Група 21.50 Филм: Шакал 24.00 Дневник 03.30 Културни дневник 04.45 Филм: Борба командоса 2.20 Дневник 2.55 Порекло фантастике 3.25 Један дан 4.00 Вести 4.05 Око/Око магазин 4.45 Серија: Краљ Петар Први 5.45 Верски календар	7.40 Концерт за добро јутро 8.35 Слагалица, квиз 9.00 Пустолов (2003) 9.35 Пријти ближе 10.25 Добро је, добро је знати 11.00 Право на сутра 11.30 РТС ординација 12.25 Светски дан музике: Хор и CO РТС, концерт 13.30 У сусрету сновима: Владимир Лазић 14.00 Филм: Покради лопова 15.35 Серија: Горка освета 16.25 Снежана Ђуришић: Јубав увек побеђује 17.40 Родославци 18.10 Поход бригадира Ристића 19.00 Другари-це жене, други пут 19.10 Јајмет 19.25 Серија: Горка освета 20.15 Порекло фантастике 20.50 Фудбал ЕП (ж): Немачка – Шпанија, пренос 22.55 21. Београдски фестивал игре: Балада 23.50 Бунт: Црвени картон 00.20 Генерација 5 – 40 година са вама 1.10 Јајмет 1.20 РТС ординација 2.15 Родославци 2.45 Фудбал ЕП (ж): Немачка – Шпанија (р) 4.25 Добро је, добро је знати... 4.55 У сусрету сновима: Владимир Лазић 5.25 Поход бригадира Ристића	8.02 РТС лаб (р) 8.30 Човек и камен: Шљункара (р) 8.55 Гала-концерт Смедерево 2018 (р) 9.30 Деца филма: Ненад Ненадовић (р) 10.05 Серија: Јако је Ралету (р) 10.55 Пут свише: Заједничка судбина (р) 12.00 Оставаштина за будућност: Милорад Павић (р) 12.55 Студио 6 (р) 13.45 Пролеће у Прашкој школи (р) 14.25 Arhiv.doc (р) 15.20 Метаморфозе: Любомир Бандовић (р) 16.01 Час анатомије 16.55 Шолен фест 2017. 17.35 Пут свише: Један појас, један пут 18.40 Серија: Јако је Ралету 19.30 Дневник на знаковном језику 20.05 Hali Gali Mocumentary 21.00 Српске светиње на Косову и Метохији 21.25 Сава центар – историја из првог реда 22.35 Филм 00.16 Час анатомије (р) 1.05 Шолен фест 2017 (р) 1.40 Серија: Јако је Ралету (р) 2.30 Сава центар – историја из првог реда (р) 3.42 Подрум светих жртава	6.00 Серија: Прекид 6.45 Серија: Град на граници и лажи 7.30 Серија: Истине и лажи 8.30 Скривена камера 9.00 Серија: Иванови против Иванових 9.45 Серија: Од јутра до сутра 10.30 Филм: Смрт у Тексасу 12.15 Серија: Радна акција 13.15 Серија: Истине и лажи 14.00 Серија: Председник 15.00 Скривена камера 15.30 Филм: Лоше семе 17.10 Серија: Од јутра до сутра 18.00 Серија: Радна акција 19.00 Серија: Кухиња венац 20.00 Филм: Седам минута 22.00 Филм: Напад на Волстрит 24.00 Серија: Прекид 1.00 Серија: Град на граници 1.45 Серија: Кухиња старт 2.30 Филм: Седам минута на граници 4.15 Серија: Град одлука 5.00 Серија: Иванови против Иванових	6.00 Коло среће, квиз 7.00 Цртани филмови 8.45 Серија: Будва на пјену од мора 10.00 Штоперица, квиз 10.30 Желим да ти кажем 12.00 Вести 692 12.15 Серија: Коло среће 13.30 Штоперица, квиз 14.00 Коло среће, квиз 15.00 Серија: Будва на пјену од мора 16.00 Вести 692 16.30 Б92 спортски преглед 17.00 Фокус 692 18.00 Коло среће, квиз 19.00 Вести 692 19.15 Серија: Пелагијин венац 20.00 Пулс 21.00 Серија: Пелагијин венац 22.00 Вести 692 22.15 Филм: Коначна одлука 00.15 Серија: Кухиња 1.00 Серија: Летећи старт 2.00 Серија: Будва на пјену од мора 3.00 Филм: Коначна одлука 5.00 Серија: Коло среће	7.00 Добро јутро, Војводино 10.53 Мале војвођанске приче 11.00 Вести за особе са оштећеним слухом 11.05 ТВ кабаре 12.00 Дневник 12.20 Ас над асомива 13.10 Кухиња мозгалице 13.15 Серија: Врата до врата 13.45 Зачини Дан 14.00 Вести 14.05 Петказање 15.00 Агродневник 15.25 Три ноте 15.50 Војводина зове 16.00 Мементо 16.05 Серија: Државни службеник 17.00 Дневник 17.20 Серија: Авионије 17.44 Мала војвођанске приче 18.00 Разгледнице 18.55 Серија: Први сервис 19.10 Државни посао 19.20 68. Змајева дечије игре 19.30 Дневник 20.05 Серија: Јунаци нашег добра 21.00 Серија: Државни службеник 21.47 Додати живот годинама 22.00 Војвођански дневник 22.33 Мементо 22.38 Ар-ерија 22.50 Серија: Госпођица Скарлет и Војвода 23.39 Серија: Авионије 00.10 Три ноте 00.37 Додати живот годинама	7.00 Дечији фолклорни фестивал 7.10 Кухиња 7.30 ТВ спорт 8.00 Наши дани 9.00 Добро вече, Војводино 10.30 Ромологија 11.00 Евро преглед 11.30 Свет око нас 12.00 Кокетант 12.30 Што си тако равна 13.00 Вести 13.10 Кухиња 13.30 Дечији фолклорни фестивал 13.41 Перлице 13.55 Четвророжни ловци 14.20 Немачки минути 14.45 Градови на Дунаву 15.10 Светионик 15.40 Македонско сунце 16.10 Палета 16.50 Документарни програм 17.20 Перлице 17.30 Палета 17.45 Дневник на језицима националних мањина 19.30 Културни магазин 20.00 Омладинска емисија 20.30 Добро вече, Војводино 22.00 Духовка 22.30 Серија: Тајне винове лозе 23.22 Ритам ноћи 00.16 21. Новосадски цез фестивал 00.32 Градитељи Новог Сада 00.57 Добро вече, Војводино 2.27 Омладинска емисија 2.57 Културни магазин	

ТВ ХЕПИ happy :)	ПРВА	ргвА	ТВ ПИНК	pink	RED TV	RedTV	ТВ СТУДИО Б	Би	НОВА БХ	СУПЕРСТАР ТВ
6.00 Добро јутро, Србија 8.50 Вести 9.00 Серија: Једино љубав (р) 9.55 Серија: Брачни троугао 10.45 Проводија (р) 13.00 Серија: Забраћена јабука (р) 13.55 Серија: Све за моју породицу (р) 14.50 Поста ручка 17.05 Аслонска страна, квиз 17.30 Серија: Једино љубав 18.30 Серија: Све за моју породицу 19.15 Серија: Забраћена јабука 20.00 Актуелности 21.30 Музички специјал 23.00 Серија: Све за моју породицу (р) 23.50 Серија: Забраћена јабука (р) 00.50 Серија: Велика породица	6.55 Јутро 11.25 Прођуја са Бокијем 12.00 Серија: Тајне винове лозе 13.00 Вести 13 13.10 150 минута 16.00 Серија: Како време пролази 17.00 Експлузив 17.30 Победник, квиз 18.00 Вести 19.00 Погоди цену тачно 22.40 Серија: Игра судбине: Јубав и казна 21.00 Серија: Тајне винове лозе 22.00 Серија: Хотел Београд 23.00 Филм: На удачу мафије 00.45 Експлузив 1.10 Радна акција са Тамаром 2.20 Серија: Игра судбине: Јубав и казна	5.30 Ново јутро 11.00 Премијера 11.15 Ексклузивно 11.30 Елита – народ пита (р) 13.00 Прави национални дневник 16.00 Серија: Како време пролази 17.00 Експлузив 17.30 Победник, квиз 18.00 Вести 19.00 Погоди цену тачно 22.40 Серија: Игра судбине: Јубав и казна 21.00 Серија: Тајне винове лозе 22.00 Серија: Хотел Београд 23.00 Филм: На удачу мафије 00.45 Експлузив 1.10 Радна акција са Тамаром 2.20 Серија: Игра судбине: Јубав и казна	9.00 Не гледам ти ја то 12.00 Whatzuzziiir 12.15 Психо шоу 12.23 Старс оф Тикток 13.00 Прави национални дневник 13.45 Елита – народ пита (р) 14.55 Национални дневник 15.30 Елита 17.00 Серија: Отета 18.30 Национални дневник 19.30 Серија: Клопка љубави 20.30 Серија: Освета 22.00 Серија: Три сестре 23.00 Папараџо лов 24.00 Елита – народ пита	9.00 Не гледам ти ја то 12.00 Whatzuzziiir 12.15 Психо шоу 12.23 Старс оф Тикток 13.00 Светла страна вести 13.22 Светла страна вести 13.40 Реч по реч 13.55 Балканска весеља 13.30 Хало Хало 14.00 Серија: Гилморове 15.00 Филм: Докхвати небо 15.00 Филм: Без веспа 15.30 Елита 17.00 Тренд зона 18.00 Филм: Без веспа 20.00 Филм: Адвокат 22.30 За више информација 23.30 Филм: Бели прах 3.10 Филм: Мустанг 4.40 Филм: Адвокат 6.40 Филм: Без веспа	7.00 Београде, добро јутро 11.05 Отворени Балкан 12.00 БГ 011 – дневник 12.30 Ћирилица наше благо 13.05 Музеј на длану 14.00 БГ 011 – дневник 14.20 Телестар 14.50 О лепоти како спљоја тако изнутра 15.05 Српцим кроз равницу 17.05 БГ поподне 18.05 На линији са ћуком 19.05 Ваше дрзљаве наша брига 19.30 Навика живота 20.05 Отворени Балкан 21.05 Без гарда са Иваном Вучићевић 22.05 БГ поподне 23.05 Суботом у 5 00.30 Ноћни програм	6.55 Тотални обрт (р) 8.10 Духови прошлости 9.10 Савршена вечера 10.10 Опроштајно писмо (р) 11.15 Кумови (р) 12.20 Практична жена 13.10 Мастер шеф (р) 15.20 Желите ли да постанете милионер? 16.42 Тотални обрт 17.30 Нова ИН 18.30 Кумови 20.15 Желите ли да постанете милионер? 21.15 Опроштајно писмо 22.15 Мастер шеф 23.30 Поподне са Леоном Киш (р) 1.00 Практична жена (р) 2.15 Кумови (р)	6.50 Серија: Недеља (р) 7.45 Серија: Недеља (р) 8.40 Филм: Заборављени 10.15 Филм: Ноћи у Родантеву 12.00 Филм: Парк из добра је з 13.40 Филм: Почетни ударац 15.35 Филм: Исконски страх 17.50 Филм: Сумрак сага: Помрачење 20.00 Серија: Недеља (р) 21.00 Серија: Недеља 21.55 Филм: Чувар 23.40 Филм: Пут у космос			

НТВ НИШ	РТ РС	РЕД ТВ	РАДИО ПРОГРАМ
7.00 Јутарњи програм, 10.02 Волан (р), 11.10 Документарни програм, 13.05 Серија (р), 14.05 Под лупом (р), 16.04 Добар дан, 17.10 Македонско сонце, 19.04 Језичка физкултура, 20.00 Документарни програм, 21.02 Хоби да знам, 21.30 Православна звона, 22.40 Арија Ниш, 23.00 Серија, 00.26 До-бар дан (р)	12.00 Дневник 1, 14.48 Пелагијин венац, серија (р), 15.32 Вере и за-вере, серија (р), 17.00 Српска данашња, 17.38 Чувари Крајине, 18.35 Женски рај, серија, 19.30 Дневник 2, 20.08 Пелагијин венац, серија, 20.50 Телеринг, 22.05 Дневник 3, 22.27 На маргини, филм (р), 00.06 Кухиња, серија (р), 00.30 Да ли сте знали (р), 00.58 DW – Euromaks (р)	9.00 Не гледам ти ја то 12.00 Whatzuzziiir 12.15 Психо шоу 12.23 Старс оф Тикток 13.00 Светла страна вести 13.22 Светла страна вести 13.40 Реч по реч 13.55 Балканска весеља 13.30 Хало Хало 14.00 Серија: Гилморове 15.00 Филм: Докхвати небо 15.00 Филм: Без веспа 15.30 Елита 17.00 Тренд зона 18.00 Филм: Без веспа 20.00 Филм: Адвокат 22.30 За више информација 23.30 Филм: Бели прах 3.10 Филм: Мустанг 4.40 Филм: Адвокат 6.40 Филм: Без веспа	РАДИО БЕОГРАД 1 FM 88.30; 95.30 AM 1107, 684

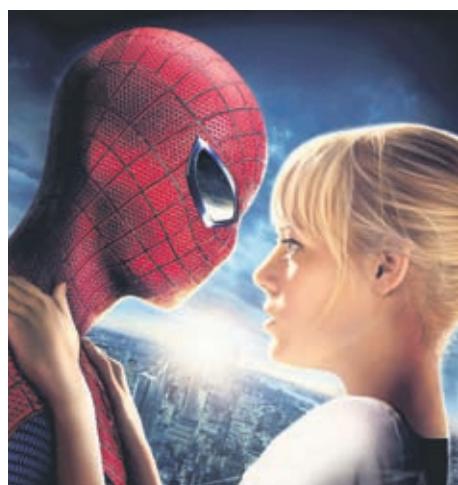
РТС 1, 15.10 – Зорана Корсош Николић: водитељка је емисије „Ово је Србија“.

Фото: Гордан Јовић

РАДИО БЕОГРАД 2	РАДИО БЕОГРАД 202
-----------------	-------------------

ФИЛМ НА ТВ

Чудесни Спајдермен (2012)

ХБО, 11.35

Научна фантастика – Питер Паркер је средњошколац којег су родитељи оставили стрицу Бену и тетки Меј, јер је њихов живот био у опасности. Питеров отац је изумео формулу за пресађивање животињске ДНК у људски. Ипак, сина нису успели да заштите... Постао је Спајдермен којем ће задатак бити да спасе свет...

Режија: Марк Веб.

Улоге: Ендрю Гарфилд, Ема Стоун, Рис Иванс...

Напад на Волстрит (2013)

ПРВА ПЛУС, 22.00

Акција – Цим је службеник компаније која се бави обезбеђивањем. Воли своју жену Розу, која се опоравља од тешке болести. Али све се мења када економска криза учини да Цим изгуби посао. Испуњен бесом, он пуча и креће да се свeti. Ко му је отео живот? Здравствено осигурање не жели да покрива трошкове лечења његове жене...

Режија: Уве Бол.

Улоге: Доминик Персел, Ерин Карплук, Кит Дејвид...

Коначна одлука (1996)

Б92, 22.15

Акција – Обавештајни стручњак Дејвид Грант сумња да су први разлоги напада терориста другачији и уверава војску да не сме дозволити улазак авиона у амерички ваздушни простор. Војска припрема акцију спасавања. Уз помоћ савремене технологије, специјалац улази у авион у лету...

Режија: Стјуарт Берд.

Улоге: Курт Расел, Хале Бери, Стивен Сигал...

На удару мафије (1991)

ПРВА, 23.00

Акција – Полицијац из Сијетла Клиф Гарет тешко је рањен током акције која је пошла по злу, упуца га је његов корумпирани партнер Рони Дилани. Надзорник Чемберс наређује болници да објаве да је полицијац страдао, а Гарет добија нови идентитет. Годину дана касније он се инфильтрира у организацију мафијашког шефа Марка Луганија. Све је то учинио како би добио потребне информације...

Режија: Арон Норис.

Улоге: Чак Норис, Мајкл Паркс, Алберта Вотсон...

Борба командоса (1969)

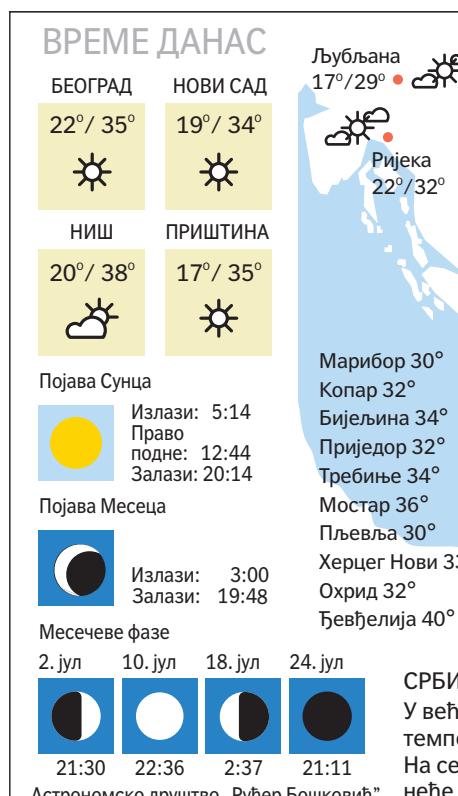
РТС 1, 00.45

Ратни – Јединицу од 28 војника пуковника Чарлија Макферсона уништиле су немачке трупе. Бесан на надређене збор те самоубиличке мисије, Чарли на следећи задатак води само осуђенике, међу којима је и мајор Бурк, стручњак за експлозиве. Циљ им је да демонтирају подводне мине у склопу припрема за напад...

Режија: Умберто Ленци.

Улоге: Џек Паланс, Томас Хантер, Роберт Хандар...

Приредила: Љ. П.

СРБИЈА ДАНАС:

У већем делу земље биће сунчано и веома топло, са највишом температуром до 38 степени, колико се очекује на југоистоку. На северу и истоку могуће је пролазно наоблачење. Освежење неће донети ни слаб ветар, који ће повремено дувати.

ТВ ИЗЛОГ

ИЗ ЖИВОТА СЛАВНИХ

Све о Гвинет Палтроу

Следеће недеље биће објављена биографска књига о холивудској звезди и њеним највећим успехима, коју је написала Ејми Одел

Холивуду се са неструпењем ишчекује 29. јул и објављивање књиге „Гвинет Палтроу: Биографија“ ауторке Ејми Одел, бивше уреднице магазина „Космополитен“, која открива нове детаље из живота славне оскараровке.

Гвинет Палтроу је једна од најталентованијих холивудских глумица своје генерације, играла је у многим култним остварењима „Седам“ (1995), „Ема“ (1996), „Залубљени Шекспир“ (1998), „Талентовани господин Рипли“ (1999), „Краљевски Тененбаумови“ (2001)... Остварила је улоге у многим жанровима, била је заљубљена у највећег енглеског драмског писца у Маденовом „Залубљеном Шекспиру“ до трагичне трејси Милс у Фин-

играла је Вирџинију Пепер Потс у чак седам остварења „Марвеловог филмског универзума“ – три наставка „Ајронмена“, као и у филмовима „Осветници“ (2012), „Спајдермен: Повратак кући“ (2017), „Осветници: Рат бесконачности“ (2018) и „Осветници: Крај игре“ (2019).

Међутим, док је тумачила ликове у неким од највећих светских блокбастера, Гвинет Палтроу је takođe одлучила да прихвати и улогу у америчкој музичко-хумористичкој серији „Гли“, што јој је потпуно променило живот. Према њеним речима, за то је највеће заслуге имао њен брат – Џејк Палтроу, редитељ, сценариста и глумац, који ју је убедио да прихвати улогу Холи Холидеј, учитељице секуналног васпитања. Лик Холи је играла у

ћерки Еп и сину Мозесу, основала бренд „Goop“, који се бави здрављем, лепотом и стилом живота – рекла је Гвинет Палтроу. – У Енглеској је из Америке стизало све са годином дана закашњења, а добрала сам позив за серију за коју су рекли да је велики хит. Позвао сам брата, он је мој најбољи пријатељ, питала га за мишљење: „Понуђена ми је улога у америчкој ТВ серији „Гли“, ја је не бих прихватила. Тренутно не глумим. Да ли знаш о чему је реч? Рекли су ми да је велики хит“. Брат није много размишљао: „Мораш то да прихватиш.“ Сећам се да сам му одговорила: „Прочитаћу сценарио. Нисам сигурана“. Текст је био тако лепо написан, говорило се и на шпанском језику, моја Холи је певала, свирала ги-

Гвинет Палтроу

Фото EPA/Sébastien Nogier

четвртом трilerу „Седам“ и „Марвелове“ јунакиње Вирџиније Пепер Потс. Освојила је најпрестижнију филмску награду Оскар са 27 година, за главну женску улогу Виоле де Лесепс у „Залубљеном Шекспиру“. У своју биографију је уписала и награде „Златни глобус“ и „Еми“. Дебитовала је и на Вест Енду у представи Дејвида Оберна „Доказ“ (2003), освојивши номинацију за Награду „Лоренс Оливје“ за најбољу глумицу, а потом је улогу Кетрин, ћерке брилијантног математичара Роберта, поновила и у истоименом филму „Цона Медена из 2005. године.

Популарна глумица, ћерка редитеља Бруса Палтроуа и глумице Блајд Данер,

пет епизода награђиване серије, па ипак, упркос малој роли, њена Холи била је изузетан лик. Говорећи за америчке медије, глумица је открила да у почетку није желела да прихвати улогу у ТВ серији „Гли“, или да ју је њен брат убедио, што је на крају довело до тога да упозна свог другог супруга, Бреда Фелчука, продуцента серије, са којим је и данас у браку.

Годинама уназад, посебну пажњу је

привлачио њен љубавни живот, као и везе са Бредом Питом, Беном Афлеком, браком са Крисом Мартином, фронтменом групе „Колдплеј“.

– У то време сам живела у Лондону, одбијала сам улоге, посветила сам се деци,

тару и била забавна. Развела сам се од Криста Мартина и нисам желела да снимам, али добро је што сам преломила и прихватила ту улогу. Тако сам упознала свог супруга Бреда Фелчука, који такође има сина и ћерку из претходног брака. Бред и ја смо се заволели неколико година касније и нашу везу крунисали браком. Та улога ми је променила живот – казала је глумица.

Биографија Гвинет Палтроу доноси детаље о њеном детињству, школовању у елитним приватним институцијама, првим корацима у свету глуме и њеном месту унутар шире индустрије славних и моде.

Љ. Петровић

Стиже нова сезона „ФБИ: међународни случајеви“

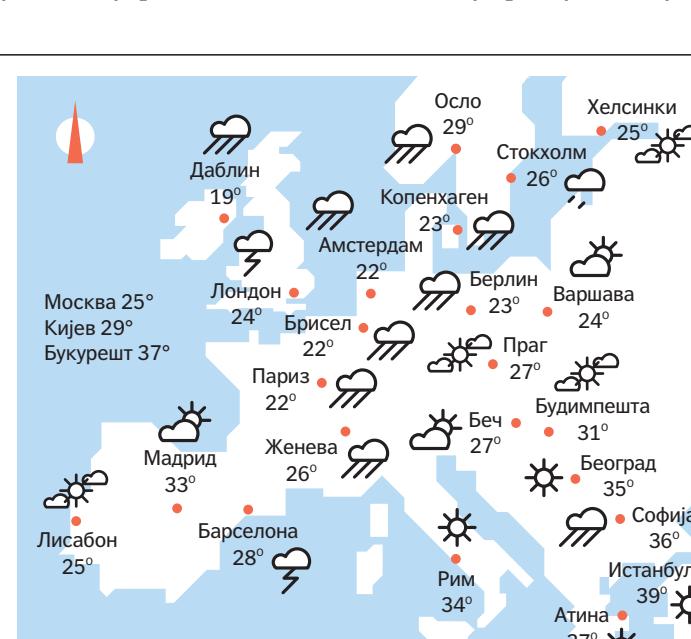
У новој, четвртој сезони серије „ФБИ: међународни случајеви“, која се премијерно емитује од данас на кабловском каналу Стар у 22.00, агент Скот Форестер и његов тим крећу на најопаснији задатак до сада: заштитити америчке животе у свету који све брже губи правила игре. Док агент Камерон Во балансира између савести и наређења, а њена колегиница Меган Смити користи обавештајне вештине које не смеју ни да постоје, непријатељи долазе из свих правца – али најопаснији су они изнутра. Свака мисија доноси нову државу,

нови језик, нову замку. Грешке се не праштају. А истина? Она се пакује дипломатски.

У данашњој епизоди агент Весли Мичел у потрази за осумњиченим нападачем путује од Лос Анђелеса до Будимпеште, а у другој тим агената је већ у Португалији, где истражује случај нестанка америчке тинејџерке на плажи током матурске прославе.

Главне улоге играју Лук Клајнтанк, Винеса Видото, Кarter Редвуд, Ева Џејн Вилис и Хејда Рид.

Љ. П.

ПРОГНОЗА

СРБИЈА СУТРА:

Претежно сунчано и веома топло са слабим до умереним ветром.

ПРОГНОЗА ЗА БЕОГРАД</h